ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BURSA KENTİ REŞAT OYAL KÜLTÜR VE MERİNOS PARKLARININ KULLANICI PROFİLİNİN BELİRLENMESİ, TERCİH VE BEKLENTİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Mahmut Murat KUTKU

ORMAN MÜHENDİSLİĞİ ANABİLİM DALI

ÇANKIRI

2019

Her hakkı saklıdır

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

BURSA KENTİ REŞAT OYAL KÜLTÜR VE MERİNOS PARKLARININ KULLANICI PROFİLİNİN BELİRLENMESİ, TERCİH VE BEKLENTİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Mahmut Murat KUTKU

Çankırı Karatekin Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Orman Mühendisliği Anabilim Dalı

Danışman: Doç.Dr. Umut PEKİN TİMUR

Günümüzde sanayileşme ve kentleşmenin artmasıyla birlikte artan rekreasyon ihtiyacı insanları yeni alanlara ve aktivitelere yöneltmiştir. Kentsel mekanda bu amaca hizmet eden alanlar için kent parkları önemli bir örnektir. Bu parkların rekreasyonel işlevlerinin yanı sıra, estetik, eğitsel ve ekolojik işlevleri de bulunmaktadır. Kent parklarının kullanıcı profili, kullanıcıların tercih ve beklentilerinin tam olarak belirlenmeden yapılması, ileride geri dönüşü olmayan birçok soruna yol açabilmektedir. Bu nedenlerle insanların rekreasyonel gereksinimleri karşılanırken, kullanıcıların profillerinin, tercih ve beklentilerinin kent parkı planlama ve tasarımı aşamasında göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu amaçla, kent parklarının planlama, tasarım ve yönetim sürecinde en önemli verileri kullanıcı araştırmaları oluşturmaktadır.

Bu çalışmada; Bursa kentinde aynı alanda bulunan Reşat Oyal Kültür ile Merinos parklarının kullanıcı profilini belirleyerek, kullanıcı tercih ve beklentilerinin birbirleriyle karşılaştırarak, elde edilen sonuçlar doğrultusunda kent parkı kullanımını etkileyen faktörleri ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu parklardaki kullanıcı profilini, tercih ve beklentilerini belirlemek amacıyla anket uygulanmış, sonuçlar istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak yapılan anket çalışmasına bağlı olarak sorunlar, istek ve öneriler belirlenmiş, hem çalışma alanı hem de kent parkları için öneriler verilmiştir**.**

2009, 105 sayfa

ANAHTAR KELİMELER: Kent parkı, park kullanımı, rekreasyon, kullanıcı anketi, peyzaj

ABSTRACT

MsC Thesis

DETERMINATION OF USER PROFILE AND COMPARISON THEIR PREFERENCE AND EXPECTATIONS İN REŞAT OYAL CULTURAL AND MERINOS PARKS'S IN BURSA CITY

Mahmut Murat KUTKU

Cankırı Karatekin University

Graduate School of Natural and Applied Sciences

Department of Forest Engineering

Supervisors: Assoc.Dr. Umut PEKİN TİMUR

Nowadays together with increasing industrialization and urbanization, increased recreation need of people's have directed their to new areas and activities. Urban parks is an important example for areas that serve this purpose in urban space. These parks have a recreational functions as well as an aesthetic, educational and ecological functions. when urban parks made to not determine exactly of user's profile, preferences and expectations it can be lead to many with no return problems. For these reasons, while the recreational needs of people are met, user profiles, preferences and expectations need to be considered in urban park planning and designing stage. To this end, user surveys constitute an important datas in planning, designing and management process of urban parks.

In this study, factors which is affected urban park use aimed to reveal towards the results of identifying user's profile, comparing with each other user's preferences and expectations in the same field Resat Oyal Cultur and Merinos parks in city of Bursa. For these purposes, questionnaire applied and the results evaluated with statistical analysis.

As a result, problems, requests and suggestions were identified depending the survey study which was done, recommendations were given for both the study area and urban parks.

2019, 105 pages

Keywords: Urban park, park use, recreation, user surveys, Bursa, landscape

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu çalışmada; Bursa kentinde aynı alanda bulunan Reşat Oyal Kültür ile Merinos parklarının kullanıcı profilini belirleyip, tercih ve beklentilerini birbirleriyle karşılaştırarak, elde edilen sonuçlar doğrultusunda kent parkı kullanımını etkileyen faktörleri ortaya koymak hedeflenmiştir. Bu parklardaki kullanıcı profilini, tercih ve beklentilerini belirlemek amacıyla anket uygulanmış, sonuçlar istatistiksel analizlerle değerlendirilmiştir.

Çalışmanın her safhasında yakın ilgi ve önerileri ile beni yönlendiren, her türlü yardımını esirgemeyen, her zaman destekleyen ve inanılmaz bir anlayış gösteren değerli hocam Doç. Dr. Umut Pekin TİMUR'a ve çalışmanın yönlendirilmesinde ve yürütülmesinde yol gösteren, kıymetli fikirlerini esirgemeden sunan, değerli hocam sayın Dr. Öğr. Üyesi Özgür Burhan TİMUR'a sonsuz teşekkür ederim. Eleştiri ve katkılarıyla çalışmalarıma destek olan Dr. Öğr. Üyesi Bige ŞİMŞEK İLHAN, Arş. Gör İbrahim AYTAŞ'a teşekkürlerimi sunarım. Yüksek lisansa başladığım günden bugüne kadar beni sabırla bekleyen ve yardımlarını esirgemeyen Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsündeki hocalarımın hepsine teşekkür ederim. Tezin istatistikle ilgili bölümlerinde destek veren Dr. Öğr. Üyesi Mustafa Murat KUTLUTÜRK Hocama teşekkürü bir borç bilirim. Bursa Büyükşehir Belediyesi'nde bana bilgilerini esirgemeyen ve yönlendiren bütün çalışan memurlara teşekkür ederim.

Bu tezi hazırlarken eğitimime maddi ve manevi destek olan dedem Sadık KUTKU'ya ve başta annem ve babam olmak üzere diğer aile büyüklerime de teşekkür ederim. Gece gündüz her zaman yanımda olan ve bana desteğini hiç esirgemeyen eşime de teşekkürlerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **i**
ABSTRACT ..... **ii**
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR ..... **iii**
ŞEKİLLER DİZİNİ ..... **v**
ÇİZELGELER DİZİNİ ..... **vi**
1.GİRİŞ **1**
2. KAYNAK ÖZETLERİ **6**
3.MATERYAL VE YÖNTEM **11**
3.1 Materyal **11**
3.2. Yöntem **13**
3.2.2 Anket formu kapsamının belirlenmesi **14**
3.2.3 Anketin uygulanması **14**
3.2.4 Verilerin değerlendirilmesi **15**
3.2.5 Çizelgelerin okunması **15**
4. BULGULAR ve TARTIŞMA **16**
4.1 Reşat Oyal Kültürparkı **16**
4.2 Merinos Parkı **29**
4.3 Reşat Oyal Kültürparkı Kullanıcı Anket Sonuçları **43**
4.4 Merinos Parkı Kullanıcı Anket Sonuçları **60**
4.5 Anket Sonuçlarının Karşılaştırılması **83**
4.5.1 I.Tip Çizelgelerin Karşılaştırılması **83**
4.5.2 II. Tip Çizelgelerin Karşılaştırılması **89**
5.SONUÇ **96**
KAYNAKLAR **101**
EK 1 ANKET FORMU **104**
ÖZGEÇMİŞ **110**

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 3.1 Bursa'nın Türkiye'deki konumu ile Bursa Kenti Mahalli Sınırları……..11
Şekil 3.2 Reşat Oyal Kültür Parkı ve Merinos Parkı'nın kent içindeki konumu….12
Şekil 4.1 Rehabilitasyon Öncesi Kültürpark..... 17
Şekil 4.2 Reşat Oyal Kültürparkı Vaziyet Planı..... 19
Şekil 4.3 Kültürpark Camii.....21
Şekil 4.4 Kafe-çay bahçesi.....21
Şekil 4.5 Kültürpark'ta Lunapark…….....…..... 22
Şekil 4.6 Reşat Oyal Kültürparkı yapay gölden bir görünüm…….....23
Şekil 4.7 Reşat Oyal Kültürparkı piknik alanları…….....…..23
Şekil 4.8 Reşat Oyal Kültürparkı çocuk oyun alanı bakımsız zemin…..... 24
Şekil 4.9 Farklı yaş grupları için oyun alanından bir örnek……..... 24
Şekil 4.10 Çocuk oyun aletlerine farklı bir örnek…….....…… 25
Şekil 4.11 Kültürpark'ta sağlıklı yaşam alanları…….....26
Şekil 4.12 Kültürpark'taki tuvaletler…….....….... 26
Şekil 4.13 Kültürpark'tan piknik masası, çöp kutusu ve çeşme…….....27
Şekil 4.14 Kültürpark'ta metal bilgilendirme panosu…….…….27
Şekil 4.15 Demir materyalden pergola…….…….…….....28
Şekil 4.16 Kültürpark'ta mevsimlik çiçekler…….…….…….28
Şekil 4. 17 Proje öncesi alanın durumu…….…….....…….30
Şekil 4. 18 Merinos Parkı Vaziyet Planı…….…….31
Şekil 4.19 Merinos Park Güney Kapısı……..…….....32
Şekil 4.20 Eski Merinos Fabrikası'nın günümüz kullanımı…….…….....33
Şekil 4. 21 Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi…….…….....34
Şekil 4.22 Merinos Park Seyir Kulesi…….…….35
Şekil 4.23 Göletle ilişkili kafeterya (Gölpark)……..…….. 35
Şekil 4.24 Açık Alan Aktivite ve Kriz Yönetimi Alanları…….…….36
Şekil 4.25 Gölet ve havuzdan görünüm…….....…….. 36
Şekil 4.26 Parkı'n güneydoğusunda yer alan çocuk oyun alanı…….…….37
Şekil 4.27 Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi önündeki çocuk oyun alanı…..…37
Şekil 4.28 Merinos Park sağlıklı yaşam alanları…….…….…….... 38
Şekil 4.29 Merinos Park koşu parkuru ve kaykay-paten pisti…….…… 39
Şekil 4.30 Parktaki oturma birimi, aydınlatma, çöp donatısına örnekler……..….. 40
Şekil 4.31 Merinos Park bilgilendirme panoları, beton-ahşap bitki kasaları
ve plastik engellerden örnekler…..…….…… 40
Şekil 4.32 Merinos Park bakımsız donatılara örnekle…….…… 41
Şekil 4.33 Merinos Park uzaklaştırılmamış çöpler.....41
Şekil 4.34 Merinos Parkın batısındaki yaşlı ağaçlar.....42
Şekil 4.35 Merinos Park mevsimlik bitkiler.....42
Şekil 4.36 Merinos Park yapay göl bitkisel tasarım.....43

ÇİZELGELER DİZİNİ

Çizelge 4.1. Reşat Oyal Kültürparkı kullanımlar ve alansal değerleri..... 20
Çizelge 4.2 Merinos Parkı'nda bazı kullanımların taban alanları..... 32
Çizelge 4.3 Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı.....43
Çizelge 4.4 Yaş grupları..... 44
Çizelge 4.5 Park ziyareti ve eğitim düzeyi.....44
Çizelge 4.6 Park ziyareti ve medeni durumu.....45
Çizelge 4.7 Park ziyaretçilerinin çocuk durumu.....45
Çizelge 4.8 Park ziyareti ve birlikte gelme durumu..... 45
Çizelge 4.9 Park ziyareti ve çalışma durumu..... 46
Çizelge 4.10 Park ziyareti ve çalışma süresi..... 46
Çizelge 4.11 Park ziyareti ve Osmangazi de oturma durumu..... 46
Çizelge 4.12 Parka ziyaretinin kullandığı taşıma aracı durumu.....47
Çizelge 4.13 Park ziyaretçilerinin mevsimsel gelme durumu..... 47
Çizelge 4.14 Park ziyaretçilerine parkın uzaklık durumu..... 47
Çizelge 4.15 Park ziyaretçilerinin parka gelme sıklık durumu..... 48
Çizelge 4.16 Park ziyaretçilerinin parkı kullanma zamanı.....48
Çizelge 4.17 Parkın güvenlik durumu..... 48
Çizelge 4.18 Parkın güvenlik eksiklikleri.....49
Çizelge 4.19 Park ziyaretçilerinin memnunluk durumu.....49
Çizelge 4.20 Park ziyaretçilerinin sunulan hizmetlerin ücret
hakkında düşüncesi durumu.....49
Çizelge 4.21 Park ziyaretçilerinin parkta para harcama durumu.....50
Çizelge 4.22 Cinsiyetiniz nedir? Ve Parka kiminle gelirsiniz?
Sorularının çaprazlanması.....50
Çizelge 4.23 Cinsiyetiniz nedir? Ve bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz?
Sorularının çaprazlanması.....51
Çizelge 4.24 Cinsiyetiniz nedir? ve Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını
güvenli buluyor musunuz? Sorularının çaprazlanması..... 51
Çizelge 4.25 Yaşınız kaç? Ve parka nasıl gelirsiniz?
Sorularının çaprazlanması.....52
Çizelge 4.26 Yaşınız kaç? Ve bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız?
Sorularının çaprazlanması.....53
Çizelge 4.27 Yaşınız kaç? Ve bu parka hangi sıklıkla gelirsiniz?
Sorularının çaprazlanması.....54
Çizelge 4.28 Yaşınız kaç? Ve bu park neden güvenli değil?
Sorularının çaprazlanması.....55
Çizelge 4.29 Yaşınız kaç? Ve bu parktan memnun musunuz?
Sorularının çaprazlanması.....55
Çizelge 4.30 Yaşınız kaç? Ve bu parkta her geldiğinizde ortalama
ne kadar harcama yaparsınız? Sorularının çaprazlanması..... 56
Çizelge 4.31 Çocuğunuz var mı? Ve parka nasıl gelirsiniz?
Sorularının çaprazlanması.....56
Çizelge 4.32 Çocuğunuz var mı? Ve bu parkı hangi mevsimler kullanırsınız?
Sorularının çaprazlanması.....57
Çizelge 4.33 Çocuğunuz var mı? Ve bu parka her geldiğinizde ortalama
ne kadar harcama yaparsınız? Sorularının çaprazlanması……...57

Çizelge 4.34 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve bu parka hangi sıklıkla gelirsiniz? Sorularının çaprazlanması.....58
Çizelge 4.35 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorularının çaprazlanması..... 58
Çizelge 4.36 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz? Sorularının çaprazlanması……59
Çizelge 4.37 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve Bu parktan memnun musunuz? Sorularının Çaprazlanması.....60
Çizelge 4.38 Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı.....60
Çizelge 4.39 Yaş grupları.....61
Çizelge 4.40 Park ziyareti ve eğitim düzeyi.....61
Çizelge 4.41 Park ziyareti ve medeni durumu.....61
Çizelge 4.4 Park ziyaretçilerinin çocuk durumu.....62
Çizelge 4.43 Park ziyareti ve birlikte gelme durumu.....62
Çizelge 4.44 Park ziyareti ve çalışma durumu.....62
Çizelge 4.45 Park ziyareti ve çalışma süresi.....63
Çizelge 4.46 Park ziyareti ve Osmangazi de oturma durumu.....63
Çizelge 4.47 Parka ziyaretinin kullandığı taşıma aracı durumu.....63
Çizelge 4.48 Park ziyaretçilerinin mevsimsel gelme durumu.....64
Çizelge 4.49 Park ziyaretçilerine parkın uzaklık durumu.....64
Çizelge 4.50 Park ziyaretçilerinin parka gelme sıklık durumu.....64
Çizelge 4.51 Park ziyaretçilerinin parkı kullanma zamanı.....65
Çizelge 4.52 Parkın güvenlik durumu.....65
Çizelge 4.53 Parkın güvenlik eksiklikleri.....65
Çizelge 4.54 Park ziyaretçilerinin memnunluk durumu.....66
Çizelge 4.55 Park ziyaretçilerinin sunulan hizmetlerin ücreti hakkında düşüncesi durumu.....66
Çizelge 4.56 Park ziyaretçilerinin parkta para harcama durumu.....66
Çizelge 4.57 Parka kiminle gelirsiniz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....67
Çizelge 4.58 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....67
Çizelge 4.59 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....68
Çizelge 4.60 Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....68
Çizelge 4.61 Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....69
Çizelge 4.62 Neden güvenli değil? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....69
Çizelge 4.63 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....70
Çizelge 4.64 Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....71
Çizelge 4.65 Bu parkta geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....71
Çizelge 4.66 Bu parktı hangi mevsimler kullanırsınız? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki.....72
Çizelge 4.67 Parka kiminle gelirsiniz? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki..... 73

Çizelge 4.68 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki..... 74
Çizelge 4.69 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?
Sorusu ile yaş arasındaki ilişki..... 74
Çizelge 4.70 Bu parkan memnun musunuz? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki..... 75
Çizelge 4.71 Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?
Sorusu ile yaş arasındaki ilişki..... 76
Çizelge 4.72 Parka nasıl gelirsiniz?
Sorusu ile çocuğu olma durumu arasındaki ilişki..... 76
Çizelge 4.73 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile çoçuğu
olma durumu arasındaki ilişki..... 77
Çizelge 4.74 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile çocuğu
olma durumu arasındaki ilişki..... 77
Çizelge 4.75 Parka nasıl gelirsiniz?
Sorusu ile günlük çalışma süresi arasındaki ilişki..... 79
Çizelge 4.76 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile günlük
çalışma süresi arasındaki ilişki..... 79
Çizelge 4.77 Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?
Sorusu ile günlük çalışma süresi arasındaki ilişki..... 80
Çizelge 4.78 Parka nasıl gelirsiniz?
Sorusu ile bu semtte oturma arasındaki ilişki..... 80
Çizelge 4.79 Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız? Sorusu ile bu semtte
oturma arasındaki ilişki..... 81
Çizelge 4.80 Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz? Sorusu ile bu semtte oturma
arasındaki ilişki..... 82
Çizelge 4.81 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile bu semtte oturma
arasındaki ilişki..... 82
Çizelge 4.82 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile bu semtte oturma
arasındaki ilişki..... 83
Çizelge 4.83 Parklardaki demografik yapının karşılaştırılması..... 85
Çizelge 4.84 Parkların kullanımlarıyla ilgili özelliklerin karşılaştırılması..... 86
Çizelge 4.85 Parklardaki Güvenlik ve Memnuniyetin Karşılaştırılması..... 88
Çizelge 4.86 Parkı ziyaret etme nedenleriniz nelerdir?
Sorusunun karşılaştırılması..... 89
Çizelge 4.87 Sizce parkın eksikleri ve sorunları nelerdir?
Sorusunun karşılaştırması..... 90
Çizelge 4.88 Bu parkta yer almasını istediğiniz olanaklar nelerdir?
Sorusunun karşılaştırılması..... 91
Çizelge 4.89 Bu parka geliş amaçlarınız nelerdir? Sorusunun karşılaştırılması..... 92
Çizelge 4.90 Bu parkta genellikle ne tür aktiviteler yaparsınız?
Sorusunun karşılaştırılması..... 93
Çizelge 4.91 Merinos/Kültür Parkı'nı genel olarak beğenmenizin
nedenleri nelerdir? Sorusunun karşılaştırılması..... 94
Çizelge 4.92 Merinos parkı ve Kültür parkı arasından neden bu parkı seçtiniz?
Sorusunun karşılaştırılması..... 95

1.GİRİŞ

Kentsel mekanda artan rekreasyon ihtiyacı ve doğa özlemi, insanları yeni alanlara ve aktivitelere yöneltmiştir. Bu açıdan bakıldığında, rekreasyonel, estetik, eğitsel, ekolojik ve ekonomik amaçlarla oluşturulan kent parkları; kent üzerinde önemli etkileri olan açık yeşil alan sistemi bileşenlerindendir.

Ertekin (1992)'e göre kent parkları, kentin ekolojik dengesini korumak ve kentlinin rekreasyon ihtiyacını karşılamak üzere kentin odak noktalarında bulunması gereken içinde toplumu oluşturan her yaş grubundan insanın aktif-pasif rekreasyon gereksinmelerini karşılamaya yönelik tesis ve olanaklara yer veren kent içi açık yeşil alanlardır (Özkır 2007). Bu parklar karmaşık kentsel organizasyon içerisinde, kentleşmeye koşul olarak gelişen kopuk doğa-insan ilişkisinin yeniden kurulmasında çok önemli ve çeşitli işlevler yüklenen kamusal hizmet alanlarıdır (Kızılaslan 2007).

Birçok dönemde park ve bahçe uygulamalarına (saray bahçesi, gezinti yolları vb.) rastlanmış olmasına rağmen, gerçek anlamda; rekreasyonel, estetik, eğitsel ve kültürel kullanımlar için ayrılmış kamuya açık, planlı yeşil alanlar olarak tanımlayabileceğimiz kent parkları, ilk kez 19. yy. İngiltere'sinde endüstri kentlerinin sağlıksız koşullarından rahatsız halkın yoğun talepleri sonucu oluşmuştur. 1843 yılında Liverpool yakınlarında Birkenhead Parkı'nın tasarımı ile, bu döneme kadar yalnızca soylular ve üst sınıfların kullanımı için ayrılmış olan parklar, ilk kez tüm kent halkı için oluşturulmuş ve böylelikle kamusal bir nitelik kazanmıştır (Zaloğlu 2006).

Endüstri Devriminin sonucunda modern kentlerin gelişimiyle birlikte, kent parkları kent hayatının yapay yapısı ve kirliliği içinde alternatif bir mekan sunmuştur (She.yı Mıng 2004). İngiltere başta olmak üzere Almanya, Fransa ve diğer Avrupa ülkelerinde kent parklarının oluşturulması ile ilgili gelişmeler, diğer taraftan Olmsted'in İngiltere ziyareti sırasında edindiği fikirleri Amerika'ya taşıyarak New York Central Park örneğinde uygulamaya geçirmesi ile birlikte her iki kıtada birden "Parklar Harekâtı" adı verilen dönem başlamıştır (Oğuz 1998).

Dünyada 19.yüzyılın başlarında ortaya çıkan kent parkları kavramı, ülkemizde de kendisine kullanım alanı bulmuş bir uygulamadır. Ancak Özdemir (2007)'e göre kent parklarının ülkemizdeki tarihçesi yüzyıllar öncesine uzanmamaktadır. Bu durumun temelinde Batı'da olduğu gibi bir sanayileşme ve kentleşmenin olmadığı söylenebilir. Osmanlı döneminin mesire alanları, insanların boş zamanlarını değerlendirmeleri ve doğadan yararlanmaları için oluşturulmuş yeşil alanlardır (Önal ve Sağır 2018). Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerindeki batılılaşma hareketleri ile birlikte Gülhane, Kâğıthane örneklerinde olduğu gibi, eski mesire yerlerinin yeniden düzenlenmesi ile birlikte erken kent parkı örnekleri görülmeye başlamıştır (Atanur 2016).

Demir (2006)'e göre, Cumhuriyet dönemine kadar kent parkları kent yaşamının içinde yer almamıştır (Önal ve Sağır 2018). Zaloğlu (2006)'a göre, ülkemizin Cumhuriyet dönemindeki ilk planlı kent parkı, Başkent Ankara'da bulunan Gençlik Parkı'dır. Ankara ve İstanbul'da olduğu kadar yoğun olmasa da Anadolu'daki diğer şehirlerde de Cumhuriyet sonrası önemli kent parkları yapılmıştır. Bunlardan bazıları; İzmir Kültürpark, Bursa Kültürpark, Konya Kültürpark, Antalya Karaalioğlu Parkı, Adana Atatürk Parkı'dır (Elinç 2011).

Oğuz (1998)'a göre, park ve yeşil alan ölçütleri, her ülkeye, yerleşime ve bunların gereksinmelerine göre değişmektedir. Yeşil alan gereksinimi nüfus ve yapı yoğunluğu arttıkça yükselmektedir.

Kent parkları her 1000 kişi için 12 ha büyüklüğünde önerilmektedir. Ölçü olarak minimum 40 ha verilmekle birlikte mümkün olan durumlarda 100-400 ha büyüklüğü daha çok tercih edilmelidir (Gold 1980). Bu parkların etki alanı ise 30-60 dakikalık bir yürüyüş mesafesindedir (Sarıkaya 2007).

Parkın planlanmasında yere ve yerleşime özgü özelliklerin göz önünde bulundurulması, kent parklarının işlevselliğinin sağlanması açısından önemlidir. Park içinde yer alan kullanımların ve etkinliklerin niteliğini, tasarım kuralları, kullanıcı tercihleri ve kente özgü sosyokültürel, iklimsel ve coğrafik özellikler belirlemektedir (Emür ve Onsekiz 2008).

Genel olarak bir kent parkında olması gereken kullanımlar şu şekilde özetlenebilir: Yürüyüş ve bisiklet yolları, at patikaları, piknik, kafe, doğal alanlar, çocuk oyun alanları, spor alanları, yüzme-balık tutma, doğa çalışması, bitkilendirme alanları, botanik bahçesi, kültür merkezi, kütüphane, müze, hayvanat bahçesi, fuar alanları, sergi ve gösteri alanları, spor ve konser salonları vb. tesisleri içerir (Uzun 1987, Nasuh 1993, Alqudah 2006).

Genel olarak parkların temel işlevi, kullanıcılarını hoşnut etmek, eğlence mutluluk ve huzur vermek, ayrıca halk kullanımına olanak vermesidir. Literatürde kent parkı işlevlerinin farklı şekillerde sınıflandırıldığı görülmüştür. Boyacı (2010) tarafından, kent parklarının ana işlevleri aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

- Ekolojik
- Arazi organizasyonu
- Rekreasyon
- Sağlık
- Estetik
- Ekonomik
- Eğitim
- Kültür
- Sosyal

İyi yönetilen parklar başka hiçbir şeyin sağlayamayacağı hizmetleri sağlarlar. Parkların fazla sayıda insan tarafından kullanılabilmesi ve uzun yıllar hizmet verebilmesi eşsiz özellikleridir (Welch 1991). Ancak insanların özellikle rekreasyonel amaçlarla gittiği kent parklarının kendisinden beklenilen işlevleri yerine getirebilmesi için, beklentileri karşılayabilecek nitelikte olması gerektiği de unutulmamalıdır.

Ülkemiz kentlerinde daha çok son yıllarda yaygınlaşan bu alanların bazıları gerek planlama ve tasarım, gerekse yönetim süreçlerinde yapılan hatalı uygulamalardan dolayı etkilenerek, işlevlerini yerine getirememekte, ihtiyacı karşılayamamaktadır. Ayrıca yapılan uygulamaların birbirine benzer olması da kent parklarının işlevlerini yeterince yerine getirememesine neden olmakta ve parkların kullanımını olumsuz yönde

etkilemektedir. Bunu önlemek için, kent parkı planlama, tasarım ve yönetim modeli belirleme aşamalarında kullanıcı araştırmalarına yer verilmelidir.

Park kullanıcıları genel olarak kentin sakinleridir. Literatürde kent parklarının kullanımı açısından hem ülkemizde hem dünyada çalışmalar uzun yıllardır sürdürülmektedir. Araştırmalarda yönetim modelleri, kullanıcı tercihleri, memnuniyet düzeyleri, kent parklarının yaşam kalitesi üzerine etkileri, donatı elemanları ve tasarım özellikleri gibi konular çalışılmaktadır.

Bu araştırmanın amacı; aynı alanda bulunan iki kent parkının kullanıcı profilini ve bu kullanıcıların beklentilerini belirleyip, bu iki kent parkını birbiriyle kıyaslayarak, elde edilen sonuçlar doğrultusunda kent parkı kullanımını etkileyen faktörleri ortaya koymaktır.

Araştırma kapsamını şu şekilde özetlemek mümkündür:

Araştırmanın birinci bölümünü oluşturan "Giriş" bölümünde kent parkı kavramından bahsedilerek, araştırmanın amacına ve kapsamına, Reşat Oyal Kültürparkı ve Merinos Parklarının seçilme nedenlerine yer verilmiştir.
İkinci bölüm olan, "Kaynak Özetleri"nde, konuyla ilgili yapılmış önceki çalışmalardan bahsedilmiştir.

Üçüncü bölümün "Materyal ve Yöntem"in materyal kısmında, araştırma kapsamında kullanılan materyallere yer verilmiştir. Yöntem kısmında ise, tezin amacına ulaşması için oluşturulan yöntemin aşamaları açıklanmıştır.

Dördüncü bölüm olan "Bulgular ve Tartışma"da, araştırma alanına ilişkin bulgular ve yöntemin araştırma alanına uygulanışı açıklanmış, bulgular genel olarak tartışılmıştır.

Son bölüm olan "Sonuç" bölümünde ise, bir önceki bölümde tartışılan bulgulara dayalı olarak elde edilen sonuçlar değerlendirilmiş, kullanıcı beklentileri doğrultusunda öneriler geliştirilmiştir. Ayrıca iki parkın karşılaştırılması sonucunda kent parkı

kullanıcı profili değerlendirilerek genel olarak kent parklarından kullanıcıların neler beklediği ülkemiz açısından yorumlanmıştır.

2. KAYNAK ÖZETLERİ

Günümüzde sanayileşme ve kentleşmenin artmasıyla birlikte artan rekreasyon ihtiyacı insanları yeni alanlara ve aktivitelere yöneltmiştir (Sarıkaya 2007). Uzun (2005), "Kırsal ve Kentsel Alanlardaki Parklarda Kullanıcı Memnuniyeti; Gölcük Ormaniçi Dinlenme Alanı ve İnönü Parkı Örneği" başlıklı yüksek lisans tezinde rekreasyon alanlarını kırsal alandaki ve kentsel alanlar ve çevresindeki rekreasyon alanları olarak ele almıştır. Bu kapsamda Bolu Gölcük Kırsal Rekreasyon Alanı ile Düzce kent merkezinde yer alan İnönü Parkını incelemiş, bu alanlardaki kullanıcı memnuniyetini belirlemiştir. Bu çalışmada yüzyüze görüşme yöntemi ile her bir rekreasyon alanı için 250 adet olmak üzere toplam 500 adet anket yapılmıştır. Anket sonuçları istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre; kırsal ve kentsel rekreasyon alanı memnuniyet ve memnuniyetsizlik faktörlerinin, kullanıcı özelliklerinden etkilendiği ve kırsal ve kentsel rekreasyon alanı memnuniyet faktörleri arasında fark olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Sarıkaya (2007) ve Uzun (2005), kent ölçeğindeki rekreasyon alanlarına örnek olabilecek alanlar olarak Kent Parklarını vermişlerdir. Sarıkaya (2007) "Göksu Parkı'nın (Eryaman- Ankara) Mevcut Kullanımı ve Kullanıcı Beklentilerinin İrdelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde, kent parkı kavramının tanımı, niteliklerinin belirlenmesi ve tasarım ilkelerinin saptanmasını amaçlamıştır. Ayrıca dünyadaki ve ülkemizdeki önemli kent parklarını inceleyerek bu kent parklarının tasarım özelliklerini, yer aldıkları şehir ve yapıldıkları tarihlere göre mekâna kazandırdıkları ve hizmet ettikleri amaçları belirlemiştir. Göksu Parkı su odaklı bir rekreasyon alanı olduğundan kent parklarındaki su kullanımı ayrı bir başlık altında incelenmiştir. Çalışma kapsamında Göksu Parkı'nın bir kent parkı olarak hangi kullanım özelliklerini içermekte olduğu, yeni planlanan bir alan olarak park kullanıcıların beklentilerini karşılayabilme başarısının belirlenmesi için anket çalışmaları yapılmıştır. Bu kapsamda Göksu Parkı'nın ziyaretçi sayısına % 10'luk bir temsil yaratması açısından örnek büyüklüğü 432 kişi olarak belirlenmiştir. Çalışmada, anket sonuçları istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Bu amaçla, çapraz tablolarda kategorilerin birbirinden bağımsız olup olmadığının saptanmasında x^2 testi kullanılmış, oranlara ilişkin hipotez kontrollerinde ise Z testi uygulanmıştır. Tez çalışmasında yapılan anket çalışmalarının bulguları ile

Göksu Parkı'nın "Kent Parkı" olarak kullanıcı karakteri, ziyaretçilerin parkı kullanım eğilimleri, parktan hoşnut olup olmadıkları, sorunları, beklenti ve istekleri belirlenmiştir. Sonuç olarak yapılan anket çalışmasına bağlı olarak saptanan sorunlar, istek ve önerilere dayalı olarak Göksu Parkı'na ve kent parklarına yönelik öneriler getirilmiştir.

Yorulmaz (2006), "Harikalar Diyarı Parkının Kullanıcı Profili ve Beklentilerinin Belirlenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde, park kavramını tanımlayarak, parkların sınıflandırılışını ve standartlarını belirtmiş, kent parklarının işlevleri, kent parklarındaki kullanımlar ve kent parklarının yönetimi hakkında açıklamalar yaparak, kent parklarına çeşitli ülkelerden örnekler vermiştir. Çalışmada, kent parklarının profili ve kullanıcılarının istek ve beklentilerinin tam olarak belirlenmeden yapılmasının ileride geri dönüşü olmayan bir takım sorunlara neden olabileceği belirtilmiş, İnsanların rekreasyonel gereksinimleri karşılanırken, kullanıcıların profili ve beklentilerinin göz önünde tutulması gerektiğinin üzerinde durulmuştur. Bu çalışmada, Harikalar Diyarı Parkı 'nın kullanıcı profili ve beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmış, diğer kent parklarındaki kullanıcılara örnek teşkil etmek ve yerel yönetimlere hedef oluşturmak hedeflenmiştir. Bu amaçlarla, park alanındaki 200adet kullanıcı ile anket yapılmıştır. Böylece Harikalar Diyarı Parkı' nın başarı düzeyi ortaya konmak istenmiştir. Çalışmada örnek büyüklüğü Çil (2005)'e göre (örneklem >30) saptanmıştır. Anket formlarından elde edilen veriler kodlanıp bilgisayar programına aktarılmıştır. Veri analizleri değişkenlerin karsılaştırılmasını sağlayan çapraz tablolar ile yapılmıştır. Çapraz tabloların birbirinden bağımsız olup olmadığının saptanmasında x^2 (person Chi-square) testi kullanılmıştır. Oranlara ilişkin hipotez kontrollerinde ise Z testi uygulanmıştır. Bu tez çalışmasında, alanla ilgili çalışmalar yapıldıktan sonra elde edilen veriler, amaçlar doğrultusunda değerlendirilerek, alanın profili ve kullanıcı beklentileri saptanmış ve bu sonuçlara dayanarak alanın kullanıcılara yanıt verip vermediği, kullanılıp kullanılmadığı ve kullanılmıyorsa kullanımın sağlanabilmesi için hangi çalışmaların yapılabileceği tespit edilmiş, benzer diğer alanlara da örnek teşkil edecek ve yerel yönetimlere ışık tutacak geçerli ve kesin bir sonuç elde edilmiştir.

Kent parkları kullanıcılarının incelenmesi ile ilgili diğer önemli bir araştırmada Oguz (2000), tarafından Ankara kent parklarında gerçekleştirilmiştir. Bu araştırmada, kullanıcı anketlerinin kent parkı planlama, tasarım ve yönetim sürecinde en önemli yardımcı veriler olduğu belirtilmiştir. Araştırma inceleme ve değerlendirme için Ankara kenti'nin farklı semtlerde bulunan üç parkına odaklanmıştır. Her bir parkta 300-320 kişiye anket uygulanmıştır. Anketlerdeki örnek sayısı Ankara Büyükşehir Belediyesi'nden alınan sayısal kayıtlara göre belirlenmiştir. Örnek sayısının 1 Ağustos'ta parkı kullanan kişi sayısının % 10'unu temsil etmesi amaçlanmıştır. Veri analizleri değişkenlerin karşılaştırılmasına olanak veren çapraz tabloların kullanımı ile gerçekleştirilmiştir. Buna paralel olarak x^2 testi gerçekleştirilmiştir. Çalışmada parkların kullanımını analiz etmek için literatür incelemesi ve anket incelemesi birlikte yürütülmüştür. Bu araştırmada parklardaki kullanıcı karakteristikleri, kullanıcı memnuniyeti, problem ve gereksinimlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın bulguları her parkın kullanımının kendine has olmasına rağmen, çalışılan bazı kullanım alanlarında bazı benzerliklerin olduğunu göstermiştir. Araştırmada gelecek planlamalar için önerilerde bulunulmuştur.

Kent parklarında kullanıcı profilinin belirlenmesi amacıyla yapılan diğer önemli bir araştırma Yılmaz et al. (2007), tarafından Türkiye'nin Doğu Anadolu Bölgesinde yer alan Erzurum, Erzincan ve Kars kentlerinde, her şehirde üçer park olmak üzere toplam dokuz parkta yapılmıştır. Bu parklarda yüz yüze görüşme şeklinde ve rastgele biçimde 360 adet anket uygulanmıştır. Araştırmada katılımcıların cinsiyet, medeni durum, yaş, eğitim durumu ve gelir düzeyi gibi kişisel özelliklerinin ve bu özelliklerin kent parkları üzerindeki yansımalarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Sonuç olarak, kent parklarını kullananların çoğunluğunu erkek, evlenmemiş ve 19-24 yaş aralığında, üniversite mezunu, gelir durumu 65-125 $ arasında olanların oluşturduğu belirlenmiştir. Bağımsız korelasyonları belirlemek için x^2 testi kullanılmıştır.

Boyacı (2010), "Ülkemizde Kent Parkı İşlevlerini Belirleyen Etmenler" başlıklı yüksek lisans tezinde bir kentin estetik ve mimari formunun güçlü bir elemanı olan kent parklarının, ekolojik, sosyal, ekonomik ve eğitim gibi kent insanı için önemli olan pek çok işlevi barındırdığını vurgulamıştır. Bu araştırma kapsamında kent parklarında

bulunması gerekli işlevlerin belirlenerek, Gençlik Parkı ve Central Park örnekleri üzerinden değerlendirilmesi bu kapsamda her iki parkın zaman içerisinde işlevlerindeki değişimin belirlenerek, bugünkü durumları açısından karşılaştırılmaları buna bağlı olarak yeterliliklerinin saptanması amaçlanmıştır. Sonuç olarak; tarihsel süreçler içerisinde parkların, işlevleri açısından inişler ve çıkışlar yaşadıkları, zamanla bozulmalara uğrayarak işlevlerini kaybettikleri ve yenilenmeye ihtiyaç duydukları belirlenmiş bu bağlamda çözüm önerileri sunulmuştur.

Polat (2002), "Kent Parkı Kavramı ve Konya için Örnek Bir Çalışma" başlıklı yüksek lisans tezinde park kavramı ve kent parklarının özelliklerini incelemiş, kent insanına rekreasyonel ve sosyokültürel amaçlı kullanımlar sunmak üzere, peyzaj mimarlığı ilkeleri doğrultusunda işlevsel ve estetik değer taşıyan modern bir kent planlamasını, Konya kenti örneğinde ortaya koymuştur.

Nasuh (1993), tarafından hazırlanan "Kent Parklarının Nitelikleri ve Ankara Örneğinde İncelenmesi" başlıklı yüksek lisans tezinde kent parklarının tanımı, nitelikleri, planlama ilkeleri, ayrıntılı olarak incelenmiş, dünyadan önemli kent parkı örnekleri araştırılmıştır. Ayrıca Ankara'daki kent parkı örneklerine ilişkin tanım ve açıklamalara yer verilmiştir.

Fidan (2013), "Fiziksel Aktivite Ve Aktif Yaşamın Desteklenmesi, Bursa Kenti ve Pasif Yeşil Bursa Alanların Aktif Kullanım Mekanlarına Dönüştürülmesi", başlıklı çalışmasında Bursa'da pasif yeşil alanların dönüşümüne yönelik gerçekleştirilen projeler hakkında genel bilgiler vermiştir.

Bektaş (2010), "Bursa İli Kent Parklarının, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre İncelenmesi", başlıklı yüksek lisans tezinde bahsi geçen kent parkları, konum ve çevresel ilişki, ulaşım, alan kullanımı, bitkisel durum, kullanılan kentsel donatı elemanı ile güvenlik-bakım başlıkları altında ele alınarak peyzaj tasarım kriterlerine göre incelenmiş, olumlu ve olumsuz yönleri ortaya konularak, daha etkin ve sürdürülebilir kullanımları için çözüm önerilerinde bulunmuştur.

Cranz (2008), “Changing Role Urban Parks” adlı makalesinde, daha önce 1982 yılında kent parkı için yaptığı tipolojisini geliştirmiştir. Bu tipolojiyi, 1.periyod: Zevk Bahçesi (1850-1900), 2.periyod: Reform Parkları (1900-1930) 3.periyod: Rekreasyon (1930-1965), 4.periyod: Açık Alan Sistemi (1965-?) ve 5.periyod: Sürdürülebilir (1990-bugüne) olmak üzere beş başlıkta açıklamıştır. Yazar parkların tarihi dönemlere ayrılabileceğini, buna ek olarak hiçbir modelin ölmediğini aksine, her birinin önceki modellerin yanında ortaya çıktığını, böylece herhangi bir zamanda birkaç türden örnek bulunabileceğini belirtmiştir.

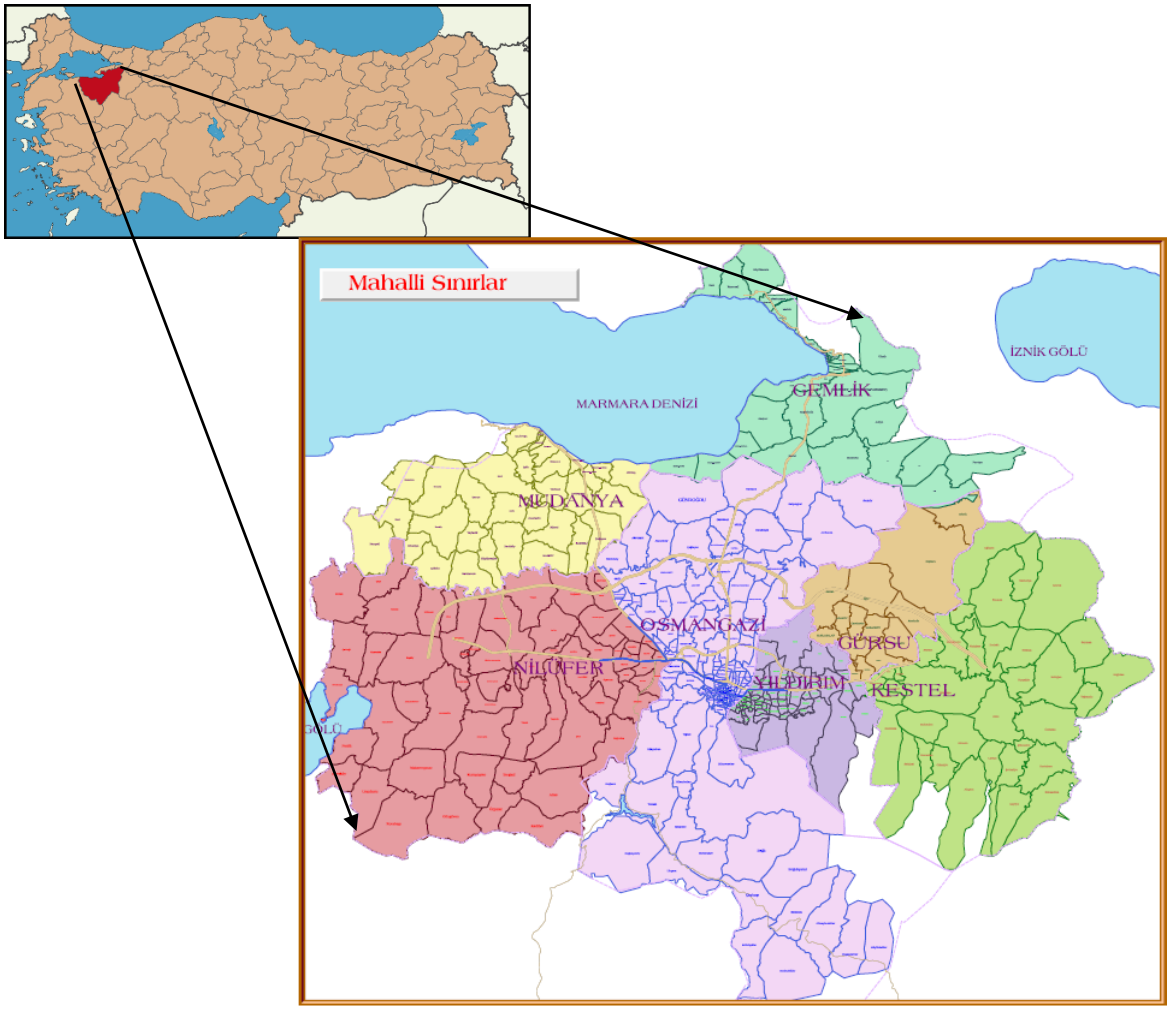
Kursell (1997) “Replanning Urban Park” adlı yüksek lisans tezinde planlama teorisi ve pratiğine parkların yeniden planlanması kavramını tanıtmıştır. Tezde parkların tarihi evrimi, mevcut park standartları, sınıflandırma sistemleri ve park planlama-tasarımındaki yenilikler gözden geçirilip analiz edilmiştir. Bu analizler kentlerdeki bazı parkların çeşitli nedenlerden dolayı kullanılmadığını ortaya çıkarmıştır. Bu eserde 21.yüzyıl kent parkı olarak Olmsted’in pastoral Central Parkı’na karşıt olarak Tschumi’nin tasarladığı kent yaşamı ile daha bütünleşik ve kentin çoğulcuğunu yansıtan La Vilette Parkı’na dikkat çekilmiştir. Yazar sonuç olarak yeniden kent park planlamanın unsurlarını dört başlıkta toplamıştır. Bunlar; Estetik, Sosyal İhtiyaç, Çevre ve bunların değişimlerine uyum açısından Geçicilik’tir.

3.MATERYAL VE YÖNTEM

3.1 Materyal

Bu araştırma Bursa Kenti Reşat Oyal Kültür ve Merinos Parklarının kullanıcı profilinin belirlenmesi, tercih ve beklentilerinin karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın ana materyalini Bursa Kenti'nde Osmangazi İlçesi (Şekil 3.1) sınırlarında bulunan Reşat Oyal Kültürparkı, Merinos Parkı (Şekil 3.2) ve bu parkların kullanıcıları oluşturmaktadır.

Şekil 3.1 Bursa'nın Türkiye'deki konumu ile Bursa Kenti Mahalli Sınırları (Anonim 2013b)

Şekil 3.2 Reşat Oyal Kültürparkı ve Merinos Parkı'nın kent içindeki konumu

Sarıkaya (2007)'e göre, kent parklarının planlama, tasarım ve işletme modelinin seçiminde faydalanılan en önemli verilerden biri de kullanıcı araştırmalarıdır. Bu nedenle araştırmanın bir diğer ana materyali de park kullanıcıları ile yapılmış anketlerdir.

Kullanıcı profiline ilişkin veriler, 2013 yılı Ağustos-Eylül ayı içerisinde yapılan anket sonucunda sağlanmıştır.

Araştırma alanına ilişkin olarak daha önce yapılmış çalışmalar, konuya ilişkin yerli ve yabancı literatür, ilgili kurumlardan elde edilen haritalar, uygulama projeleri ve raporlar ile alanda yapılan gözlemler sonucu yerinde çekilen fotoğraflar çalışmanın yardımcı materyalini oluşturmaktadır.

Araştırmada parklarda yapılan anketleri değerlendirmek için SPSS bilgisayar paket programından faydalanılmıştır. Ayrıca parklardaki kullanımları belirlemek amacıyla bilgisayar ortamında elde edilen projelerin incelenmesi için AUTOCAD Bilgisayar Destekli Çizim Programından faydalanılmıştır.

3.2. Yöntem

Araştırma yöntemi kapsamında, kent parkı kavramı irdelenerek, kent parklarının tarihi geçmişi, planlama ve tasarım anlayışları ile standartları, işlevleri ve kullanımı konusunda literatür çalışması yapılmıştır. Literatür çalışması, araştırma alanında yapılan etüd, gözlemler ve yetkililerle yapılan sözlü görüşmelerle desteklenmiştir.

Planlama ve tasarımının nasıl yapılması gerektiği, birbirine komşu iki parktaki kullanıcı profili, tercih Kent parkı kullanıcılarının profilini belirlemek ve onların tercih ve beklentilerini karşılaştırmak için anket formları hazırlanarak, kullanıcılara anket uygulanmıştır.

Yapılan değerlendirmeler sonucu oluşturulan teorik çerçeve ve kullanıcı anketleri doğrultusunda kent parkı ve beklentileri, yerel yönetimlerin uyguladığı politikaların doğruluğu ve kullanım olgusu ile ilgili bulgulardan tasarım ve uygulama aşamasında nasıl faydalanılacağı tartışılarak ve önerilerde bulunulmuştur.

3.2.1 Kullanıcı anketi

İki kent parkının kullanıcılarıyla yapılan anketler ile, kullanıcıların profili, istek ve beklentileri belirlenmeye çalışılmıştır. Örnek sayısını belirlemek amacıyla Reşat Oyal Kültür ve Merinos Parklarının yönetimlerinden ziyaretçi sayısı kayıtları istenmiştir. İlgili yönetim tarafından bu parklardan sadece Reşat Oyal Kültürparkı'nda ziyaretçi sayısı kayıdı tutulduğu bildirilmiştir. Bu kayıda göre, 2012 yılında Reşat Oyal Kültürparkı'na gelen ziyaretçi sayısı 3000000'dur (Anonim 2013a).
Örnek sayısının belirlenmesinde Yamane (2001)'de belirtilen formül kullanılmıştır.

Buna göre; $n = \frac{N.t^2.p.q}{d^2.N + t^2 p.q}$

Formülde;

N=Birim sayısı

p=Ölçülmek istenen özelliğin tahmini oranı

q=1-p

t=% 95 güven düzeyi (1,96)

d=Hata payı

n=Örnek sayısı

n= (3000000*(1,96*1,96)*0,5*0,5)/((0,05*0,05)*(3000000)+1,96*1,96*0,5*0,5)= 384 olmalıdır.

Her bir park için 384 adet anket, iki park için toplam 768 adet anket hazırlanmıştır. Birim sayısı belirlenirken (N) Bursa merkez ilçe nüfusu yerine, parkları ziyaret eden kullanıcı sayısı kullanılmıştır. Ziyaretçi sayısına göre hesap yapılmasının nedeni, anketlerin parkta yapılacak olması, Bursa merkez ilçe nüfusundan bazı kişilerin parka hiç gelmeyip, bazı kişilerin birden fazla kez parkı ziyaret ediyor olması ve parkları ziyaret eden turist sayısıdır.

3.2.2 Anket formu kapsamının belirlenmesi

Anket formunun oluşturulmasında, araştırma sonucunda ulaşılmak istenen amaçlar göz önünde bulundurulmuştur. Soruların yalın ve açık bir dille hazırlanmasına ve yöneltilmesine dikkat edilmiştir. Anket formu toplam 26 sorudan oluşmaktadır. Anketin değerlendirilmesinde SPSS programı kullanılmıştır.

3.2.3 Anketin uygulanması

Anketin uygulanmasına Reşat Oyal Parkı'nda yapılan bir pilot anketle başlanmıştır. Sorularla ilgili olarak herhangi bir sorun olmadığı görüldükten sonra parkta rastlantısal örnekleme yöntemi ile anket uygulanmıştır. Verilerin toplanması için soru-cevap yöntemi kullanılmıştır. Bazı sorular açık uçlu, bazı sorular şıklardan oluşmaktadır.

3.2.4 Verilerin değerlendirilmesi

Bu anketlerden elde edilen sonuçlar x^2 testi ile değerlendirilmiştir. Kullanıcı anketleri ile elde edilen bulgular üç açıdan önem taşımaktadır: Birincisi gelecekte yapılacak çalışmalara yön vermesi; ikincisi kullanımda olan parkların başarı seviyesini, üçüncüsü ise, birbirine komşu iki kent parkı arasındaki kullanıcıların tercihlerinin ortak ve farklı noktalarını ortaya koymasıdır. Ayrıca anket formlarında yer verilemeyen bazı konular da araştırma sırasında çalışma alanında yapılan etüd ve gözlemlere dayanılarak saptanmıştır.

3.2.5 Çizelgelerin okunması

Anket sonuçları çizelge ve tablolar halinde verilmiştir. %iki tip çizelge bulunmaktadır. I. Tip çizelgeler bir soruya yalnızca tek yanıt verilebildiği durumlarda oluşturulanlardır. II. Tip çizelgeler bir soruya birden çok seçenekle en fazla üç yanıt verildiği durumlarda oluşturulanlardır. Bu çizelgelerde ki sütunların her biri tek bir soru gibi değerlendirilmelidir.

4. BULGULAR ve TARTIŞMA

4.1 Reşat Oyal Kültürparkı

Gündoğdu (2003)'ya göre ülkemizde Cumhuriyet Dönemi ile birlikte planlı park dönemi başlamıştır. Büyük kentlerimizin imar planlarında, kent merkezlerinde kent parklarına büyük alanlar ayrılmıştır. Bu dönemde bazı kentlerimizde ilk kent parkı örnekleri Türkiye'ye özgü bir terim olan "kültürpark" olarak isimlendirilmiştir. Cumhuriyet kentlerinin tarihsel gelişimlerine tanıklık ettiklerinden, kent merkezlerinde konumlanmışlar ve zaman içinde kentin gelişimini yönlendirmişlerdir. Kentlerin merkezinde bulunan kültürparklar; tarihsel, mekânsal ve kavramsal olarak önemli açık yesil alanlardır. Kültürparklar, Türkiye'deki planlı kent parklarının ilk denemeleridir. Bu parklar, kendini modern dünyaya kabul ettirme çabasında olan bir ülkenin, kentlerine yeni bir imaj, kentliye rekreasyon bilinci kazandırma çalışmalarıdır. Bu da birçok farklı kullanımın kültürparklar bünyesinde yer almasına neden olmuştur. Kültürparklar doğanın kopyası olmaya çalışan parklar değildir, konulu parklardır ve adından gelen kültür fonksiyonu, bir yerde tasarımcıyı; bilgilendirmek, parkta eğitsel ve eğlendirici aktiviteler bulundurmak yönünde şartlandırmaktadır. Fuar alanları, hayvanat bahçesi, lunapark, büyük suni göletler, yeme içme birimleri kültürparklar içinde bulunan standart kullanımlar olarak belirlenebilir (Bektaş 2010).

İzmir Kültürpark'taki mimari programdan ve İzmir Fuarı'nın ülke çapında yarattığı hayranlıktan hareketle Bursa'da da benzer bir sistemin oluşturulması düşünülmüş ve hayata geçirilmiştir. Geçmişte de bir bölümü mesire alanı olarak kullanılan parkın İzmir Fuarı'ndan sonra ikinci uluslar arası fuar olması hedeflenmiştir (Atanur 2016). Ayrıca parka suyun getirilmesi için belediye Atanur (2011)'in bildirdiğine göre, Yağcılar pınarı, kaplıcasuyu gibi farklı su kaynakları araştırması yapmıştır (Kaymaz 2014).

Kültürpark (Şekil 4.1), Bursa Şehir Merkezi sınırları içinde yer almaktadır ve yaklaşık 400 da olan park 1950 yılında dönemin Belediye Başkanı Reşat Oyal tarafından kurulmuştur (Fidan 2013).

Anonim (2001)'e göre, Kültürpark'taki ilk sergi, Kültürpark'ın açılış tarihi olan 6 Temmuz 1955'te park içinde yaptırılan barakalarda "Yerli Sanayi Sergisi" adıyla açılmıştır. 1958'de Kültürpark ve fuar alanın düzenlenmesi amacıyla bir proje yarışması açılmıştır. Bu yarışmaya gönderilen projeler ulusal bir jüri tarafından değerlendirilmiş, sonuçta Yüksek Mühendis Günay Özmen'in projesi birinci seçilmiştir. Bu proje uyarınca kamulaştırmalar sürdürülmüştür (Bektaş 2010).

Ademoğlu (2011)'a göre, 1964 yılında 17 dönümlük bir alanda, 104 firmanın katılımıyla, Birinci Bursa Milli Fuarı açılmıştır. Bu dönemde park günümüzün alışveriş merkezleri (AVM) kadar ilgi görmektedir (Atanur 2016). Bursa Büyükşehir Belediyesi (1987)'ne göre, 1972 yılında parkın göleti 11.000m²'ye çıkmış, altyapısı kurulmuş ve parkın giriş kapısı sayısı 7'ye çıkarılmıştır (Kaymaz 2014).

80'li yıllarda parkın içindeki bazı işlevler yer değiştirmiş ya da yeni işlevler eklenmiştir. Örneğin bu dönemlerde lunapark parkın alt bölümüne taşınmış, 1977 yılında başlayan Açıkhava Tiyatrosu inşaatı bitirilerek hizmete açılmıştır (Atanur 2016).

Şekil 4.1 Rehabilitasyon Öncesi Kültürpark (Fidan 2013)

Anonim (2001d)'e göre, açık ve kapalı 27.000 m²'lik alanı kapsayan ve Kültürpark içinde yer alan Bursa Milli Fuarı, Uluslararası Bursa Milli Fuar Alanı'nın 1997 yılında

açılmasıyla ve fuar alanının Kültürpark'tan alınmasıyla birlikte işlevini yitirmiş, kültürpark içindeki fuar yapıları geçici olarak kültürel fonksiyonlara hizmet vermiştir. Kültürpark'ın adı 1999 yılında alınan Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla "Reşat Oyal Kültürparkı" olarak değiştirilmiştir (Özkır 2007).

Kültürpark, ülkemizde İzmir'den sonra **kültür adını taşıyan ikinci** parktır ve doğal sit alanı olarak tescil edilmiş olup, 1/1000 ölçekli alt bölge uygulama imar planında **"Kültür ve Rekreasyon Alanı"**olarak tanımlanmıştır (Fidan 2013).

Osmangazi Merkez İlçesi sınırları içinde, Çekirge Caddesi ile Bursa-İzmir Yolu, Stadyum ve Yeni Kaplıca Caddeleri arasında kalan geniş bir bölgeyi kapsayan parkın çevresi, **sağlıksız yapılaşma** ve zaman içinde **plansız olarak gelişen taşıt yolları** sebebiyle yıpranmış olsa da konum ve yeşil alan potansiyeli ile kent için önem taşıyan bir alandır.

Anonim (2001)'in bildirdiğine göre, 1997 yılı itibariyle parkta fuarların kaldırılması, hayvanat bahçesi gibi yeni yerlere taşınması, boşalan binaların kullanım biçimleri, parktaki kiracıların hizmet kalitesini günümüz koşullarına uyduramaması gibi içsel olarak nitelendirebileceğimiz faktörler nedeniyle ziyaretçi sayısında düşüşler başlamıştır. Bunlara ek olarak kent içinde yeni park alanlarının açılması, kentte açılan çok sayıda plaza ve hipermarkette bu düşüşü daha da hızlandırmıştır (Bektaş 2010). Dolayısıyla Kültürpark'ın rehabilitasyonu ve yenilenmesi kaçınılmaz olmuştur.

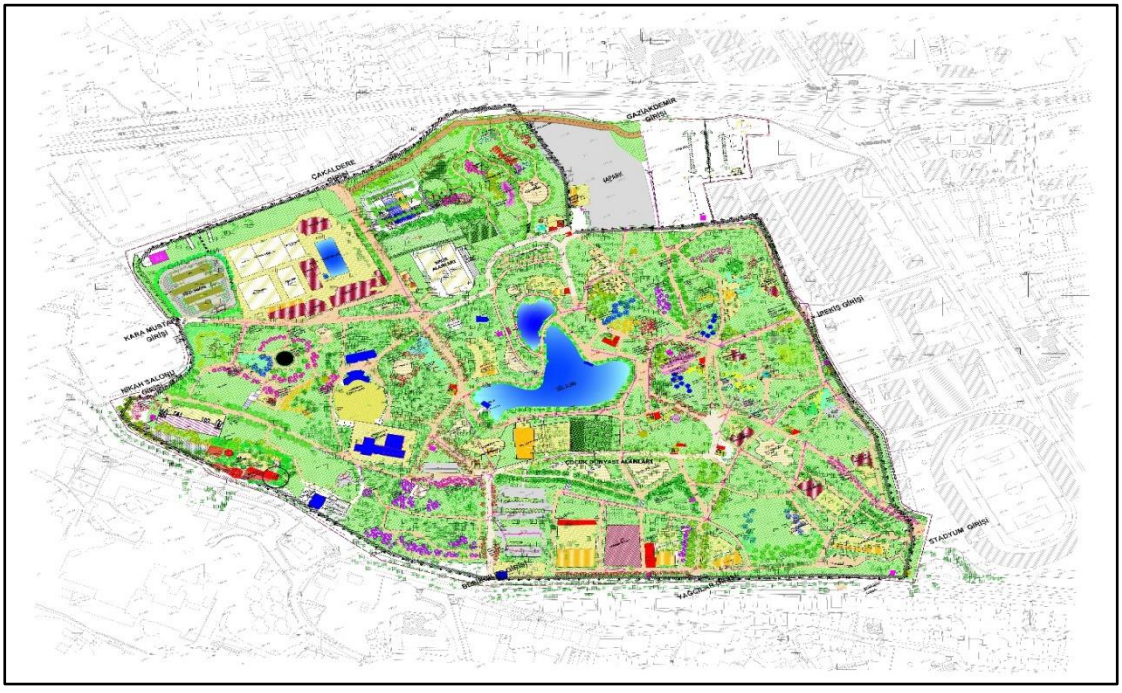
2004-2005 yılında Büyükşehir Belediyesi, "Kültürpark Sağlıklılaştırma ve Yenileme Projesi" başlıklı bir proje uygulamış (Şekil 4.2) ve parktaki yapı yoğunluğunu ve işlev karmaşasını önlemeyi hedefleyen bir çalışma yapmıştır (Kaymaz 2014).

Projenin diğer önemli hedeflerinden biri de bölge halkının, park alanına erişimini kolaylaştırmak ve aktif yaşamı destekleyen fiziksel aktivitelere katılımını sağlamak üzere parkın mekansal kalitesinin iyileştirilmesi olmuştur (Şekil 4.2). Bu sebeple; proje uygulama sürecinde çocuklar için çocuk oyun alanlarının, yetişkinler için rekreasyon tesislerinin ve doğal park ortamının iyileştirilmesine yönelik çalışmalara ağırlık

verilmiştir. Yeşil alana eklemek üzere kötü durumda olan ve kullanılmayan binaların bir kısmı yıkılmıştır. Toplam 17.000 m^2 yeni yeşil alan oluşturulmuştur. Ayrıca taşıt yolları ve otopark alanları araç kullanımını azaltmayı hedefleyen tasarım prensiplerine bağlı olarak yeniden düzenlenmiştir. Bunların yanı sıra koşu, bisiklet ve yürüyüş yolları aksı oluşturulmuş, gölet yeniden düzenlenmiş, kent mobilyaları estetik bütünlük sağlaması için değiştirilmiştir (Fidan 2013, Bektaş 2010).

Kültürpark'ta bitkisel olarak da yeni düzenlemeler yapılmış, daha renkli ve çekici bir yeşil alan oluşturmak hedeflenmiştir (Fidan 2013). Park, Atanur (2007)'un belirttiğine göre, 61 türde yaklaşık 5000 adet bitkiye evsahipliği yapar. Tarihsel anıt niteliği tescil edilmiş 2 adet Manolya, 1 Uludağ Göknarı ve 1 Yağcılar Çınarı bulunmaktadır (Kaymaz 2014).

Reşat Oyal Kültürparkı'nın çevresinde Bursa Atatürk Stadyumu, Atatürk Spor Sarayı, Atatürk Anadolu Lisesi, SSK Müdürlüğü, İpekiş Dokuma Fabrikası, Yahudi Mezarlığı, Tedaş, Tübitak Mam Tekstil Enstitüsü, Merinos Parkı, Hakimevi ve konut dokusu bulunmaktadır.

Şekil 4.2 Reşat Oyal Kültürparkı Vaziyet Planı (Anonim 2013c)

Gaziakdemir Mahallesi'nde yer alan parkın sekiz giriş kapısı vardır. Bu kapılardan beş adedi doğrudan toplu taşımayla ilişkilidir. Parkın, kent merkezinde yer alması ulaşım

açısından kolaylık sağlamaktadır. Dolmuş, otobüs ve hafif raylı sistem gibi toplu taşıma araçlarıyla parka ulaşım olduğu gibi, parka yürüyüş mesafesi içinde olan yakın çevreden kullanıcıların parka yürüyerek ulaşmaları da mümkündür.

40 hektarlık alana sahip olan parktaki kullanımlar ve alansal değerleri Çizelge 4.1'de görülmektedir. Proje ile parkta bulunan kamu binaları ile birlikte kamu rekreasyon tesisleri yenilenmiştir.

Çizelge 4.1. Reşat Oyal Kültürparkı kullanımlar ve alansal değerleri (Anonim 2013c)

Kullanımlar	**Alansal Değerler (m^2)**
Yeşil alanlar	176.389
Yapısal elemanlar	162.398
Lunapark	12.181
Spor alanı	1.985
Çocuk oyun alanları	4.054
Açık hava tiyatrosu	2.567
Otopark	7.584
Kapalı alan	8.821

1972 yılında ziyarete açılmış olan Arkeoloji Müzesi, Kültürpark Camii (Şekil 4.3), içinde balo salonu ile yüzme havuzu, mini futbol sahası, tenis kortları gibi spor alanları bulunan özel sektör tarafından işletilen Altın Ceylan Tesisleri ve nikah dairesi parktaki kapalı yapılardır. Anonim (2001)'e göre, bunların dışında yeme içme alanları olarak beş adet restaurant, iki adet bar, 12 adet kafe-çay bahçesi (Şekil 4.4) ve yedi adet büfe bulunmaktadır. Parkın farklı yerlerinde beş adet tuvalet bulunmaktadır (Bektaş 2010).

3200 izleyici kapasitesi ile yaklaşık 400m^2 eliptik sahne, uzay kiriş sahne çatısı, sabit ışık sistemi, 4 soyunma odası-tuvalet ve duşlardan oluşan kulis binası, 4 gişe, ses ışık odası, hizmet binası, büfe ve tuvaletlerden oluşan Açık Hava Tiyatrosu ülkemizin ilk donanımlı açık hava tiyatroları arasında yer almaktadır. Mülkiyeti Büyükşehir Belediyesi'ne, kullanım hakkı Büyükşehir Belediye Meclisi kararıyla Bursa Kültür Sanat ve Turizm Vakfı'na aittir. Festival dönemi dışında özel organizasyonlara kiraya verilmekte, 2002 yılından bu yana açık hava sineması olarak da kullanılmaktadır (URL1).

Şekil 4.3 Kültürpark Camii (Orijinal 2013)

Şekil 4.4 Kafe-çay bahçesi (Orijinal 2013)

Kültürpark'ın en hareketli bölümlerinden biri olan Lunapark(Şekil 4.5), 350m² kapalı alanı bulunan Lunapark toplam 12.181m² alana sahiptir. İçinde farklı yaş gruplarına yönelik oyun-eğlence ekipmanları bulunmaktadır (Bektaş 2010).

Şekil 4.5 Kültürpark'ta Lunapark (Orijinal 2013)

Parkın ortasında bulunan gölet yenileme projesi ile temizlenmiş ve proje ile yenilen oluşturan alanda düzenlenmiş olan yapay göl içinde fıskıyeler yapılmıştır. Gölet koşu parkuru ile çevrelenmiştir. Yarattığı manzara etkisine ek olarak, çevresindeki banklarda kullanıcılara oturup dinlenme imkanı sunmaktadır. Ayrıca gölet içinde su bisikleti kullanımı ile kullanıcılara aktif rekreasyon yapma imkanı verilmektedir (Şekil 4.6).

"Kültürpark Sağlıklılaştırma ve Yenileme Projesi" ile taşıt yolları ve otopark alanları araç kullanımını azaltmayı hedefleyen tasarım prensiplerine bağlı olarak yeniden ele alınmıştır (Fidan 2013). Parkta çeşitli büyüklüklerde, farklı araç kapasitelerine sahip ve girişlerle ilişkili 8 adet otopark oluşturulmuştur. Otoparklar ihtiyacı karşılamakla birlikte, Atatürk Stadyumu ile ilişkili olarak maç günlerinde otoparklarda sıkıntı oluşmaktadır (Bektaş 2010).

Parkta merkeze yakın iki piknik alanı oluşturulmuş, bu alanlarda piknik masaları mevcuttur. Ancak bu alanlar gerek zemin, gerekse donatı yönünden bakımsız kalmıştır (Şekil 4.7)

Şekil 4.6 Reşat Oyal Kültürparkı yapay gölden bir görünüm (Orijinal 2013)

Şekil 4.7 Reşat Oyal Kültürparkı piknik alanları (Orijinal 2013)

Parkta çeşitli yaş gruplarına hizmet eden on adet çocuk oyun alanı bulunmaktadır. Bu oyun alanlarındaki aletler proje ile yenilenmesine rağmen, genellikle düzenli bakım imkanı sağlanamamaktadır. Zemin malzemesi ise güvenlik açısından çoğunda zayıftır (Şekil 4.8-4.9).

Şekil 4.8 Reşat Oyal Kültürparkı çocuk oyun alanı bakımsız zemin (Orijinal 2013)

Şekil 4.9 Farklı yaş grupları için oyun alanından bir örnek (Orijinal 2013)

Şekil 4.10 Çocuk oyun aletlerine farklı bir örnek (Orijinal 2013)

Bu alanlarda çocukların fiziksel gelişimlerinin yanı sıra hayal gücünü geliştirici nitelikte ekipman da kullanılmıştır (Şekil 4.8).

Reşat Oyal Kültürparkı'nda rehabilitasyon projesi sonrasında aktif yaşamı destekleyen kullanıcıların spor yapmasına olanak sağlayan sağlıklı yaşam alanları oluşturulmuştur. İki ayrı noktada bulunan alanlarda çeşitli spor aletleri mevcuttur. Yine aynı amaçlarla toplam 40 000 m^2'lik alanda yürüyüş yolları, bisiklet yolları ve koşu parkurları oluşturulmuştur (Şekil 4.10).

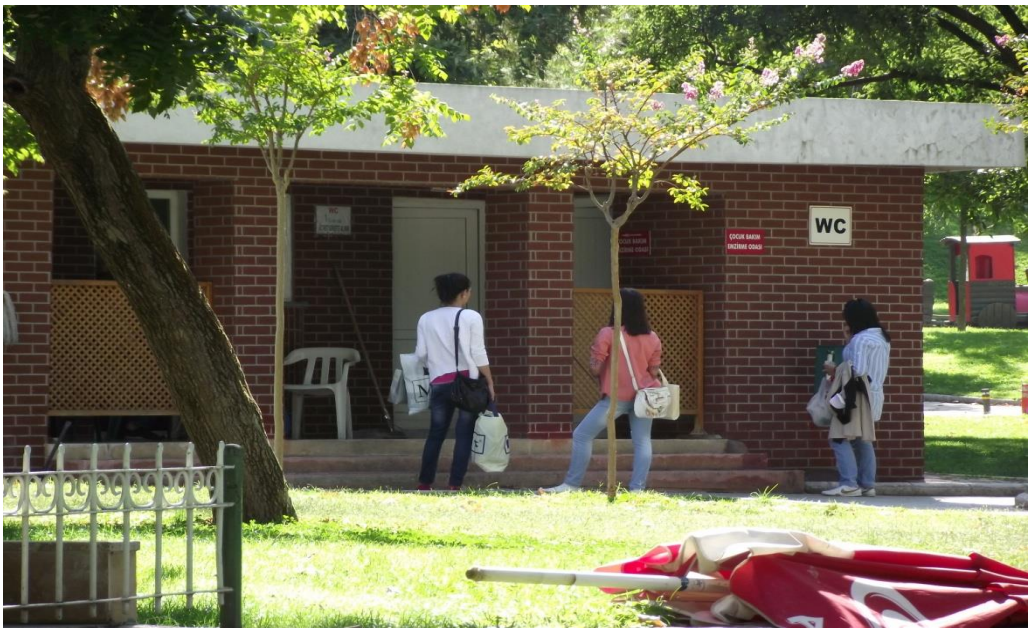
Parkların kullanımını etkileyen servislerden en önemlilerinden biri olan tuvalet yapılarından Kültürpark'ta farklı yerlerde 5 adet bulunmaktadır (Şekil 4.12).

Kültürpark girişleri kontrollüdür. Parkta üç vardiya halinde çalışan 25 güvenlik görevlisi bulunmaktadır. Güvenlik personeli, ihale usulü belirlenen şirketler tarafından temin edilmektedir (Bektaş 2010).

Parktaki bakımın denetimi ise Bursa Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Parkın özellikle doğu bölümünde yeşil alanların bakımsız olduğu görülmüştür.

Şekil 4.11 Kültürpark'ta sağlıklı yaşam alanları (Orijinal 2013)

Şekil 4.12 Kültürpark'taki tuvaletler (Orijinal 2013)

Parktaki diğer donatı elemanları ise, ahşap oturma birimleri ve piknik masaları, tek tip ahşap çöp kutuları, tek tip çeşme (Şekil 4.13), ahşap ve metal bilgi-yönlendirme panoları (Şekil 4.14) iki tip yüksek aydınlatma elemanı, demir materyalden pergola (üstü bitki ile örtülü) (Şekil 4.15), araç girişlerini engelleyici olarak beton bitki kasaları ve demir-plastik engellerden oluşmaktadır.

Şekil 4.13 Kültürpark'tan piknik masası, çöp kutusu ve çeşme (Orijinal 2013)

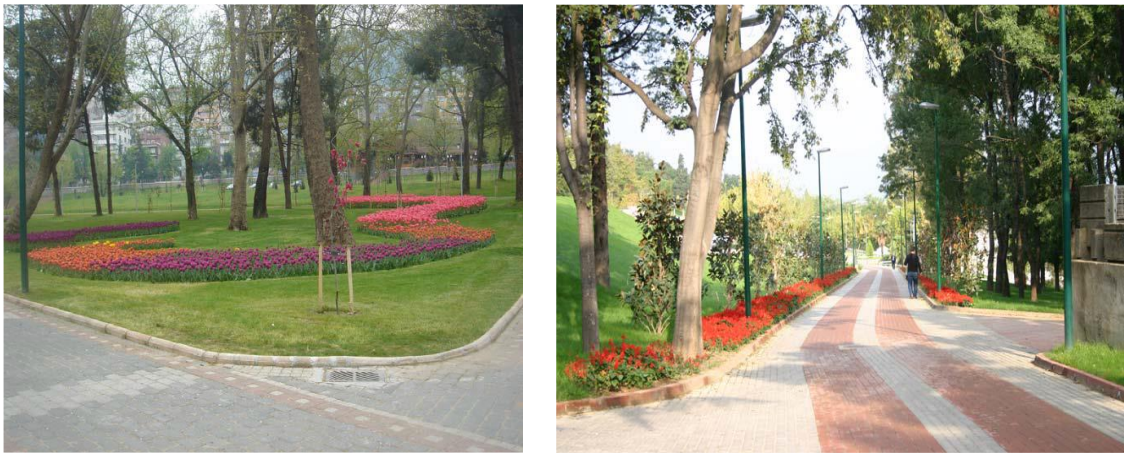
Şekil 4.14 Kültürpark'ta metal bilgilendirme panosu (Fidan 2013)

Şekil 4.15 Demir materyalden pergola (Orijinal 2013)

Reşat Oyal Kültürparkı'nda girişlerde park planlarının olmaması önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.

Parkta kullanılan bitkiler(ağaç, ağaççık, çalı, yerörtücü) Bursa iklimine uygun türlerdir. Alanda parkın geçmişine bağlı olarak yaşlı ağaçlar bulunmaktadır. Yapay gölün çevresi bitkisel tasarım açısından zayıftır. Parkta bahar aylarında mevsimlik bitkiler ile düzenlemeler yapılararak renkli ve çekici alanlar oluşturulmaktadır (Şekil 4.16).

Şekil 4.16 Kültürpark'ta mevsimlik çiçekler (Fidan 2013)

Sonuç olarak alanda Anonim (2005)'e göre uygulanan "Kültürpark Sağlıklılaştırma ve Yenileme Projesi" ile kısmi altyapı, yeşil alan iyileştirmeleri, kent mobilyaları ve park içinde bulunan işletmelere yönelik tadilat ve yenilemeler yapıldığı, yapı alanlarının azaltılarak sadeleşmeye gidildiği belirtilmiştir. Ancak alanın toplamından azalmaya rağmen, bazı yapıların da eskiden olduklarından daha fazla büyüdükleri, yaya yollarının gereğinden fazla geniş olduğu ve bu yolların araçlar tarafından da kullanıldığı gözlenmiştir. Aynı zamanda yapılan uygulama ile, park alanındaki ağaçların kesilmesi odaklı tartışmalara neden olmuştur (Atanur 2016).

Güngör and Akbana (2010)'ın belirttiğine göre, Parkta 1950'li yıllardan bu yana yapılan değişiklikler, karmaşaya ve okunaksız bir yol dokusunun oluşmasına neden olmuştur. Bahsi geçen rehabilitasyon projesi ile de oluşan bu olumsuz durumun tamamen ortadan kaldırılamadığı gözlemlenmektedir. Buna ek olarak, alan içindeki ulaşılabilirlik ve mekânsal ilişkiler de zayıftır.

4.2 Merinos Parkı

Bursa Merinos Fabrikası, I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda tekstil, suni ipek vb. alanların yer almasına istinaden 1938 yılında kurulmuştur. "Sümerbank Merinos Yünlü Sanayi Dokuma Fabrikası", 1938 yılında Atatürk tarafından açılarak faaliyete girmiş ve Cumhuriyet döneminin sanayi alanında simgelerinden biri olmuştur (Demirkıran 2008).

Küreselleşen rekabet ortamında özel sektörün gölgesinde kalan Merinos Fabrikası (Şekil 4.16), verimliliği giderek azalan ve zarar eden bir işletme durumuna gelince 1987 yılında Özelleştirme İdaresi'ne devredilmiştir. 2004 yılında ise Özelleştirme Yüksek Kurulu tarafından kapatılan Merinos Fabrikası, Bakanlar Kurulu kararıyla Bursa Büyükşehir Belediyesi'ne devredilmiştir (Anonim 2012).

Daha sonra alanda bulunan yapı stoğu ve mevcut yeşil alanın yeniden değerlendirilerek kentin
kültür, sanat ve rekreasyon ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik "Merinos Kentsel Dönüşüm Projesi" yapılmasına karar verilmiştir (Anonim 2012, Fidan 2013).

Şekil 4. 17 Proje öncesi alanın durumu (Fidan 2013).

Anonim (2007a)'ya göre, proje alanının 1. derece doğal sit alanı olması nedeniyle Bursa Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu (KTVK), proje sürecinde büyük rol oynamıştır. Alandaki 55 adet yapının envanteri çıkartılmıştır. Kurul tarafından 11 adet yapının tescili yapılarak korunmasına karar verilmiştir (Bektaş 2010).

Proje çalışmaları 2005 yılı itibariyle başlamış olup, 2006 yılı sonunda tüm tescilli yapıların restorasyon projeleri Koruma Kurulu tarafından onaylanmıştır (Fidan 2013).

Merinos Fabrikası içinde yer alan mevcut bitki dokusu ve ağaçlar korunurken, yıkılan 31 binanın yerine 12.500 m^2'lik yeşil alan oluşturulmuştur. Proje öncesinde 226.000 m^2 olan yeşil alan, 245.000 m^2'ye çıkartılmıştır (Anonim 2012).

Temel tasarım konsepti olarak, yapıların kentten yaklaşımda kolay ve etkili biçimde algılanması ve kentin en önemli peyzaj alanlarından Merinos Parkı ile bütünleşmesi ilke olarak benimsenmiştir (Fidan 2013).

Santral Garaj Mahallesi'nde yer alan Merinos Parkı'nın çevresinde Almira Otel, Merinos Stadı, Uludağ İlköğretim Okulu, Osmangazi Belediyesi, Tedaş, Tübitak Mam Tekstil Enstitüsü, Kültürpark ve konutlar bulunmaktadır.

Merinos Parkı 260.000 m^2'si Fabrika parseli ve 46.500 m^2'si Lojmanlar parseli olmak üzere toplam 306.500 m^2'lik alanı kaplamaktadır (Şekil 4.18). Merinos Park'taki yapısal kullanımların taban alanı değerleri Çizelge 4.2'de görülmektedir.

Şekil 4. 18 Merinos Parkı Vaziyet Planı (Anonim 2013d)

Merinos Parkı, Kültürpark gibi merkezi bir konumda bulunması nedeniyle ulaşım kolaydır. Dolmuş, otobüs ve hafif raylı sistem gibi toplu taşıma araçlarıyla parka ulaşım olduğu gibi, parka yürüyüş mesafesi içinde olan yakın çevreden kullanıcıların parka yürüyerek ulaşmaları da mümkündür.

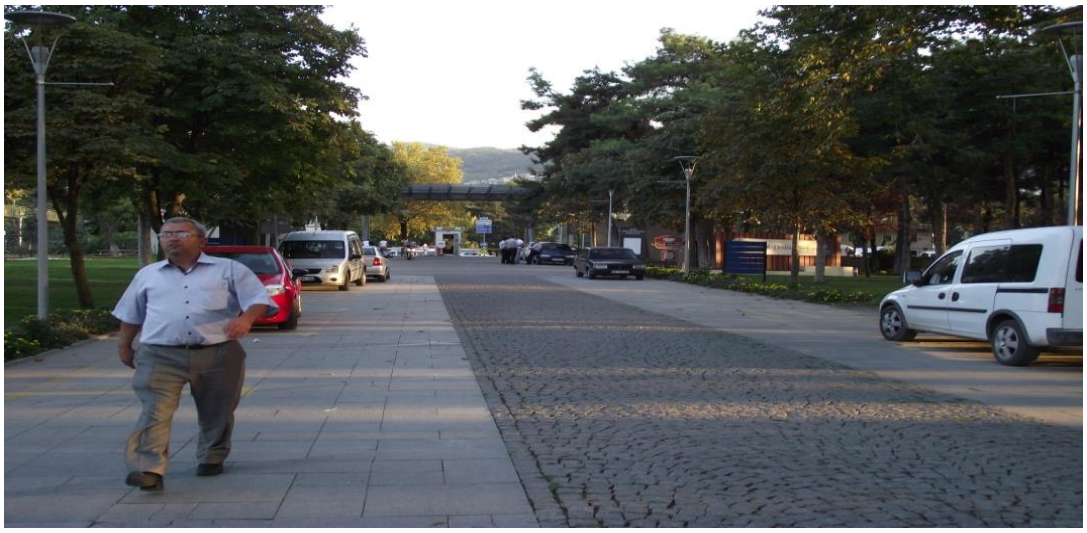
Merinos Fabrikası'nın yeniden işlevlendirilmesinde fabrikanın orijinal yapısındaki batı girişi ve batı- doğu aksı esas alınmış ve bu aksla kentle ve yeni kültür merkezi ile bütünleşmeyi sağlayan yeni bir kentsel mekân aksının yaratılması amaçlanmıştır (URL2).

Çizelge 4.2 Merinos Parkı'nda bazı kullanımların taban alanları (Anonim 2012)

Kullanımlar	**Alansal Değerler (m^2)**
Kültür Merkezi	44.720
Kongre Merkezi	11.135
Nikah Salonu	1.750
Restoran	320
Kafe	135
Göl Kafe	635
Lokanta	1460
Kafe Kule	345
Seyir Kule	-
Enerji Müzesi	1650
Toplam Taban Alanı	62.150

Parkın kuzey, güney, doğu ve batı olmak üzere 4 giriş kapısı vardır. Parkta Batı Kapısı dışındaki girişler yarı kontrollüdür. Güney (Şekil 4.19) Kapısı'yla hafif raylı sistem ve diğer toplu taşıma araçları daha çok ilişkilidir. Güvelik görevlileri ihaleyi alan firma tarafından temin edilmektedir. Park içinde girişler dışında güvenlik görevlilerine fazla rastlanılmamaktadır.

Projedeki iki büyük tesisten birisi olan eski Merinos Fabrikası (Şekil 4.20) konservatuar, sanat merkezi, tekstil müzesi, kütüphane gibi fonksiyonları içerisinde barındırarak eğitim, sosyal ve kültürel ihtiyacın karşılanmasına hizmet etmektedir (Anonim 2012).

Şekil 4.19 Merinos Park Güney Kapısı (Orijinal 2013)

Şekil 4.20 Eski Merinos Fabrikası'nın günümüz kullanımı (Orijinal 2013)

Proje kapsamında Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi (Şekil 4.20) adıyla da Türkiye'nin en büyük kongre ve kültür merkezi yapılmıştır. Bu yapı konumu, mimari özellikleri ve teknik altyapısı ile en geniş katılımlı kültürel, bilimsel ve sosyal etkinliklerin gerçekleştirilebileceği bir merkez olarak tasarlanmıştır. Merkezde 1800-800-300 kişilik salonlar ve 5 adet 50-150 kişi arasında değişen seminer odaları bulunmaktadır (Anonim 2012).

Konçak (2008)'e göre, bu proje Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Bursa'nın kongre kentleri arasına alınmasını sağlamıştır. Bursa için yeni bir merkez yaratılması amaç edinilmiştir (Demirkıran 2008).

Şekil 4. 21 Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi (Orijinal 2013)

Fabrika alanındaki diğer eski kullanımlar yeniden ele alınarak farklı amaçlarla kullanılmaya başlanmıştır. Bu kapsamda Merinos Fabrikası'nın makine ve teçhizatlarının yer aldığı Eski Türbin Binası Enerji Müzesi, eskiden tabldot, düğün salonu, revir ve tüketim kooperatifi olarak kullanılan bina Nikâh Salonu olarak yeniden düzenlenmiştir.

Benzer şekilde parkın güneybatısında bulunan, eski Müdür Evi Restauranta, eski Puantörlük binası Çay Evi'ne, parkın kuzeybatısında olan Soğutma Kulesi ve Salaş Ambarları da Çay Evi ve Kafeteryaya, Su Deposu olarak kullanılan yapı düzenlenerek Seyir Kulesi'ne (Şekil 4. 22) dönüştürülmüştür (henüz aktif değildir).

Bunların dışında parkta göletle ilişkili kafeterya (Gölpark) olarak hizmet veren yeni bir yapı da mevcuttur (Şekil 4.23)

Şekil 4.22 Merinos Park Seyir Kulesi (Orijinal 2013)

Şekil 4.23 Göletle ilişkili kafeterya (Gölpark) (Orijinal 2013)

Merinos Parkı'nın kuzeydoğusunda Açık Alan Aktivite ve Kriz Yönetimi Alanları oluşturulmuştur. Bu alanlar tamamen çim alan olarak düzenlenmiş, hem olağanüstü durumlarda toplanma alanı hem de çeşitli rekreatif aktiviteler için kullanılabilecek niteliktedir (Fidan 2013). Ancak alan bir konser sonrası yoğun kullanıma maruz kalmış, bu nedenle çim alanı önemli ölçüde tahrip olmuş ve yeniden çim ekilmiştir.

Şekil 4.24 Açık Alan Aktivite ve Kriz Yönetimi Alanları (Orijinal 2013)

Şekil 4.25 Gölet ve havuzdan görünüm (Orijinal 2013)

Parkta bulunan üç adet su elemanı toplam 5.771 $m^{2'}$lik bir alanı kaplamaktadır. Bunlardan biri parkın odağını oluşturan gölettir. Bu göletin çevresinde oturma elemanları bulunmaktadır. Diğerleri ise süs havuzu biçimindedir. Biri nikâh salonunun avlusunda, diğeri ise güneyde Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nin yanındadır (Şekil 4.25).

Şekil 4.26 Parkı'n güneydoğusunda yer alan çocuk oyun alanı (Orijinal 2013)

Şekil 4.27 Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi önündeki çocuk oyun alanı (Orijinal 2013)

Merinos Parkı'nın güneydoğusunda 360 m²'lik bir çocuk oyun alanı bulunmaktadır (Şekil 4.26). Bu alandaki oyun aletleri ahşap ve plastik malzemeden yapılmış, zemin ise topraktır. Ancak zeminin bakımsız olduğu, bazı noktalarda güvenlik sorunu yarattığı görülmüştür. Bir de Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi'nin önünde küçük yaş grubuna hitap eden bir oyun alanı bulunmaktadır. Bu alandaki oyun aletleri metal ve plastik malzemeden yapılmış, zemin ise betondur (Şekil 4.27). Bu alanlar çocukların fiziksel gelişimine uygundur, ancak hayal gücünü geliştirici nitelikte oyun elemanı kullanılmamıştır.

Şekil 4.28 Merinos Park sağlıklı yaşam alanları (Orijinal 2013)

Parkta aktif yaşamı destekleyen kullanıcıların spor yapmasına olanak sağlayan sağlıklı yaşam alanları oluşturulmuştur. Farklı noktalarda bulunan alanlarda çeşitli spor aletleri

mevcuttur (Şekil 4.28). Aletlerin bazılarının toprak zeminde olması sorun oluşturmaktadır. Aletler engelli kullanıcılar için de uygundur.

Fidan (2013)'e göre, kullanıcılara spor imkanı tanımak amacıyla 5200 m^2 büyüklüğünde yürüyüş yolları, 1150 m uzunluğunda bisiklet yolları ve 900 m uzunluğunda koşu parkurları oluşturulmuştur. Parkta bisiklet kiralamakta mümkündür. Ayrıca parkta paten kaymak için bir alan yapılmıştır (Şekil 4.29). Ancak parkta organize spor alanları yapılmamıştır. Bu önemli bir eksikliktir.

Şekil 4.29 Merinos Park koşu parkuru ve kaykay-paten pisti (Orijinal 2013)

Park içinde bulunan Atatürk Kültür ve Kongre Merkezi, Nikâh Salonu, Eski fabrika binası, kafe ve restaurantların binalarında tuvaletler bulunmaktadır. Parkın doğusunda kullanıcılar için tuvaletler bulunmaktadır. Ancak böyle bir park için yetersizdir.

Merinos Parkı'nda 1062 araç kapasiteli kapalı otopark bulunmaktadır. Bunun yanı sıra kongre merkezi girişinde ve parkın doğu girişinde açık otoparkta bulunmaktadır.

Parktaki diğer donatı elemanları ise, üç tip ahşap oturma birimleri, iki tip ahşap çöp kutusu, iki tip yüksek aydınlatma elemanı (Şekil 4.30), tek tip çeşme, ahşap ve metal bilgi-yönlendirme panoları, araç girişlerini engelleyici olarak beton-ahşap bitki kasaları ve demir-plastik engeller (Şekil 4.31), demir materyalden pergoladan (üstü bitki ile örtülü) oluşmaktadır.

Şekil 4.30 Parktaki oturma birimi, aydınlatma, çöp donatısına örnekler (Orijinal 2013)

Şekil 4.31 Merinos Park bilgilendirme panoları, beton-ahşap bitki kasaları ve plastik engellerden örnekler (Orijinal 2013)

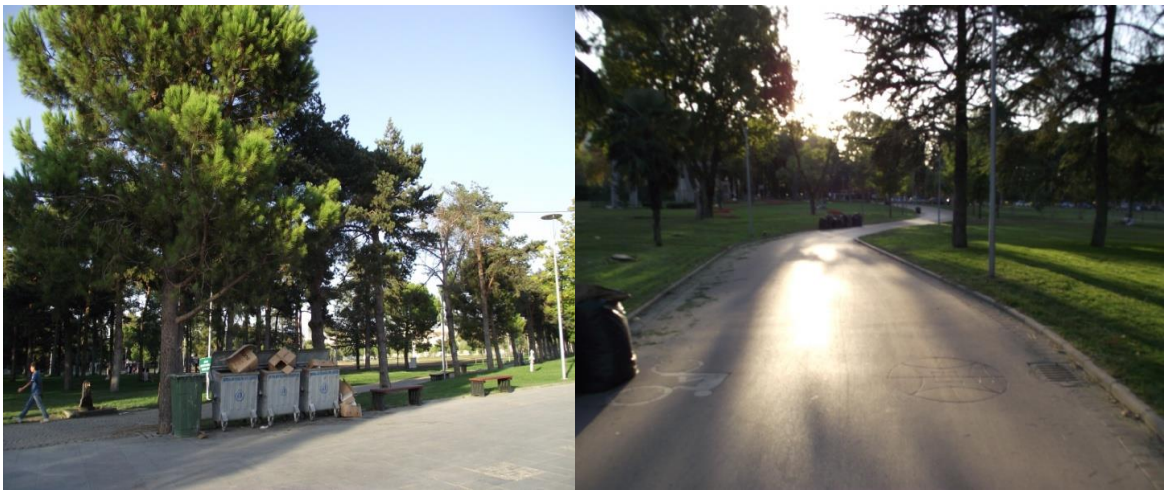

Şekil 4.32 Merinos Park bakımsız donatılara örnekler (Orijinal 2013)

Merinos Park girişinde, Reşat Oyal Kültürparkı'nın aksine park planını gösteren pano konulmuştur.

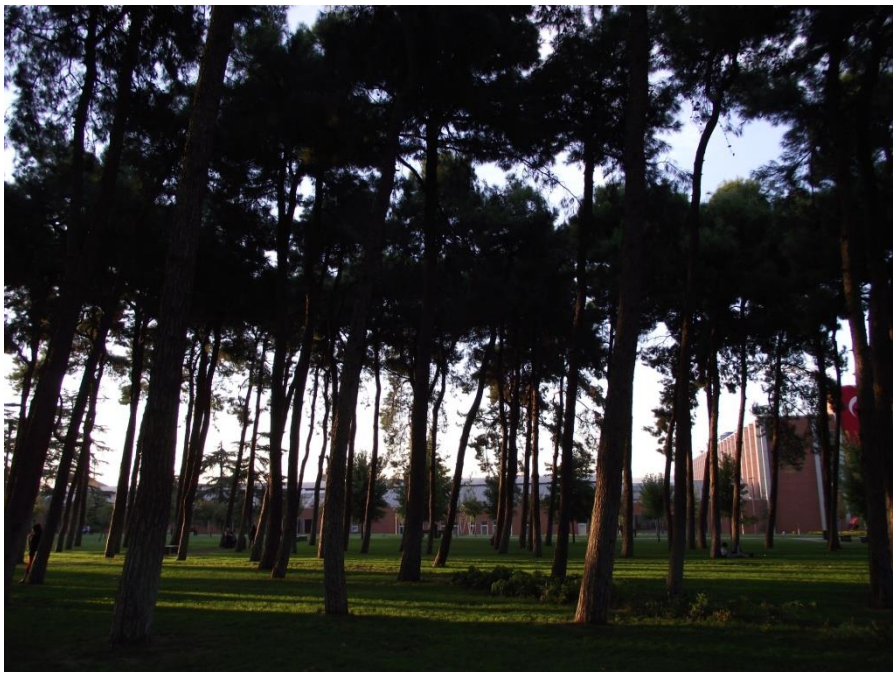
Parktaki bilgilendirme panolarının, oturma elemanlarının, spor ve oyun aletlerinin bazılarında bakım sorununa rastlanmıştır (Şekil 4.32). Ayrıca toplanan çöplerin uzaklaştırılmaması da sorun oluşturmaktadır (Şekil 4.33).

Merinos Parkı'nda da, Reşat Oyal Kültürparkı'nda olduğu gibi bakım çalışmalarında çalışan personel, Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan ihaleyle belirlenen şirket aracılığıyla temin edilmektedir. Denetimi ise Bursa Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından yapılmaktadır.

Şekil 4.33 Merinos Park uzaklaştırılmamış çöpler (Orijinal 2013)

Merinos Park'ta kullanılan bitkiler(ağaç, ağaççık, çalı, yerörtücü) Bursa iklimine uygun türlerdir. Parkta 4675 ağaç, toplam 11.500 bitki kullanılmıştır (Anonim 2012). Alanda parkın geçmişine bağlı olarak yaşlı ağaçlar korunmuştur. Bu ağaçlar parkın batısında yer almaktadır (Şekil 4.35). Parkın doğusundaki ağaç sayısı batısına göre daha azdır. Parkta bahar aylarında mevsimlik bitkiler ile düzenlemeler yapılmaktadır.

Şekil 4.34 Merinos Parkın batısındaki yaşlı ağaçlar (Orijinal 2013)

Şekil 4.35 Merinos Park mevsimlik bitkiler (Orijinal 2013)

Şekil 4.36 Merinos Park yapay göl bitkisel tasarım (Orijinal 2013)

Ayrıca Merinos Park'taki yapay gölün çevresi bitkisel tasarım açısından Reşat Oyal Kültürparkı'na göre çeşitlilik göstermektedir (Şekil 4.36).

4.3 Reşat Oyal Kültürparkı Kullanıcı Anket Sonuçları

Kullanıcılara toplam 32 soru yöneltilmiştir. Sorular belli bir dizin izlemektedir ve anket sonuçları da bu dizine göre verilmiştir (EK 1).

Çizelge 4.3 Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyetiniz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Erkek	169	44
Kadın	215	56
Toplam	384	100,0

Kültürparkı'na gelen ziyaretçilerden rassal olarak seçilen 384 gözlemin %56'ünü yani yarısından fazlası kadınlar oluşturmaktadır (Çizelge 4.3).

Çizelge 4.4 Park ziyaretçilerinin **y**aş grupları

Kaç yaşındasınız ?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
18 ve altı	70	18,2
19-30 yaş aralığı	203	52,9
31-50 yaş aralığı	89	23,2
51 ve üstü	22	5,8
Toplam	384	100,0

Parka gelenlerin yarısını 19-30 yaş arası ziyaretçiler oluştururken ikinci en çok faydalanan gurubun 31-50 yaş aralığı kişilerden oluştuğu gözlemlenmiştir. En az faydalanan yaş gurubu ise 51 aş üstü grubu olmuştur (Çizelge 4.4).

Çizelge 4.5 Park ziyaretçilerinin eğitim düzeyi

Eğitim durumunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
O-y bilmiyor	9	2,3
O-y biliyor	3	0,8
İlk okul	41	10,7
Orta okul	41	10,7
Lise	158	41,1
YO	71	18,5
Lisans	45	11,7
YL	11	2,9
Doktora	5	1,3
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların çoğunluğu yaklaşık yüzde 41,1 si lise mezunu olup, yaklaşık yüzde 18,5 si YO mezunudur (Çizelge 4.5).

Çizelge 4. Park ziyaretçilerinin medeni durumu

Medeni durumunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evli	99	25,8
Bekar	251	65,4
Evli ancak ayrı yaşıyor	8	2,1
Birlikte yaşıyor	3	0,8
Boşanmış	15	3,9
Eşi ölmüş	8	2,1
Toplam	384	100,0

Kültürparkı'na gelen kullanıcıların %65,4 i bekardır (Çizelge 4.6).

Çizelge 4.7 Park ziyaretçilerinin çocuk durumu

Çocuğunuz var mı?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	107	27,6
Hayır	277	72,4
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %72,4 inin çocuğu yoktur (Çizelge 4.7).

Çizelge 4.8 Park ziyaretçilerinin birlikte gelme durumu

Kiminle gelirsiniz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Yalnız	25	6,5
Eşimle	28	7,3
Çocuklarımla	24	6,3
Eşim ve çocuklarımla	56	14,6
Anne babamla	27	7,0
Arkadaşlarımla	209	54,4
Diğer	15	3,9
Toplam	384	100,0

Kültürparkı'na gelen kullanıcıların %54,4 sı arkadaşlarıyla birlikte %14,6 ise eşi ve çocuklarıyla birlikte gelmektedir (Çizelge 4.8).

Çizelge 4.9 Park ziyaretçilerinin çalışma durumu

Ne iş ile meşgulsünüz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Ücretsiz aile işçisi	10	2,6
Çiftçi	6	1,6
Yönetici	4	1,0
Öğrenci	175	45,6
Serbest meslek	27	7,0
Kendi başına çalışıyor	15	3,9
Memur	34	8,9
İş veren	13	3,4
İşçi	73	19,0
Diğer	27	7,0
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların yüzde 45,6 sı öğrenci, yüzde 19 ise işçidir (Çizelge 4.9).

Çizelge 4.10 Park ziyaretçilerinin çalışma süresi

Günlük çalışma süresi nedir?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Tam gün	141	36,7
Yarım gün	60	15,6
Kendi işim istediğim zaman giderim	38	9,9
Diğer	145	37,8
Toplam	384	100,0

Kültürparkı'na gelen kullanıcıların yüzde 36,7 si tam gün çalışmaktadır (Çizelge 4.10).

Çizelge 4.11 Park ziyaretçilerinin Osmangazi ilçesinde oturma durumu

Bu semte mi oturuyorsunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	152	39,6
Hayır	232	60,4
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların yüzde 60,4 u parkın bulunduğu semtte oturmamaktadır (Çizelge 4.11).

Çizelge 4.12 Park ziyaretçilerinin kullandığı taşıma aracı durumu

Parka nasıl gelirsiniz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Araba	82	21,4
Otobüs	159	41,4
Dolmuş	28	7,3
Yürüyerek	79	20,6
Taksi	10	2,6
Diğer	26	6,8
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların çoğunluğu otobüs ile gelmektedir fakat arabayla gelenlerin sayısıda yürüyerek gelen kullanıcıların sayısına yakındır (Çizelge 4.12).

Çizelge 4.13 Park ziyaretçilerinin mevsimsel gelme durumu

Parkı hangi mevsimler kullanırsınız?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Yaz aylarında	171	44,5
Bahar aylarında	38	9,9
Kış aylarında	1	0,3
Sonbahar aylarında	7	1,8
Dört mevsim	124	32,3
Genellikle	43	11,2
Toplam	384	100,0

Bu parkı kullanıcılar yüzde 44,5'i olmak üzere yaz aylarında kullanmaktadır. Yüzde 32,3 ü ise dört mevsim tercih etmektedir (Çizelge 4.13).

Çizelge 4.14 Park ziyaretçilerine parkın uzaklık durumu

Parka yürüyüş mesafesinde başka park var mı?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	136	35,4
Hayır	248	64,6
Total	384	100,0

Bu parka gelenlerin yüzde 64,6'sinin evinin yakınında Kültürparkı'na benzer bir park yoktur (Çizelge 4.14).

Çizelge 4.15 Park ziyaretçilerinin parka gelme sıklık durumu

Bu parka hangi sıklıkta geliyorsunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
İlk ziyaretim	13	3,4
Her gün	41	10,7
İki günde bir	27	7
Haftada bir kez	93	24,2
15 günde bir kez	42	10,9
Ayda 1 kez	116	30,2
Diğer	52	13,5
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların yüzde 30,2'si ayda bir kez, yüzde 24,2'si ise haftada bir kez ziyaret etmektedir (Çizelge 4.15).

Çizelge 4.16 Park ziyaretçilerinin parkı kullanma zamanı

Parkı en çok ne zaman kullanırsınız?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Hafta içi	31	8,1
Hafta sonu	78	20,3
Hem hafta içi hem de hafta sonu	89	23,2
Belli olmuyor	186	48,4
Toplam	384	100,0

Kültürparkı'na gelen kullanıcıların yüzde 48,4'nün parkı ne zaman kullandıklarının belli olmadıkları görülmüştür (Çizelge 4.16)

Çizelge 4.17 Parkın güvenlik durumu

Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	83	21,6
Hayır	301	78,4
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların yüzde 78,4'sının çocuklarının yalnız dolaşmasını güvenli bulmadıkları görülmüştür (Çizelge 4.17).

Çizelge 4.18 Parkın güvenlik eksiklikleri

Neden güvenli değil?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Çok kalabalık	184	47,9
Yolunu kaybedebilir	41	10,7
Su tehlikeli olabilir	7	1,8
Çok büyük	43	11,2
Araç kullanılıyor	19	4,9
Diğer	90	23,4
Toplam	384	100

Bu parka gelen kullanıcıların yüzde 47,9'ü çok kalabalık olduğu için parkı güvenli bulunmamaktadır (Çizelge 4.18).

Çizelge 4.19 Park ziyaretçilerinin memnunluk durumu

Bu parktan memnun musunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Çok memnunum	113	29,4
Kısmen memnunum	249	64,8
Hiç memnun değilim	22	5,7
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların yüzde 64,8'i parktan kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.19).

Çizelge 4.20 Park ziyaretçilerinin sunulan hizmetlerin ücreti hakkında düşüncesi durumu

Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	78	20,3
Hayır	306	79,7
Toplam	384	100,0

Kültürparkı'nda sunulan hizmetler gelenlerin yüzde 79,7 üne göre fiyat olarak uygun bulunmamaktadır (Çizelge 4.20).

Çizelge 4.21 Park ziyaretçilerinin parkta para harcama durumu

Bu parka her gelişinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız ?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
0	60	15,6
20	150	39,1
40	90	23,4
60	45	11,7
80	39	10,2
Toplam	384	100,0

Bu parka gelenlerin yüzde 39,1'i 20 TL, yüzde 23,4'sı 40 TL harcamaktadır (Çizelge 4.21).

Çizelge 4.22 Cinsiyetiniz nedir? Ve Parka kiminle gelirsiniz? Sorularının çaprazlanması

			Parka kiminle gelirsiniz?							
			Yalnız	Eşimle	Çocuklarımla	Eşim ve çocuklarımla	Anne babamla	Arkadaşlarımla	Diğer	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	19	17	9	30	7	83	4	169
		Yüzdesel Değer	11,2%	10,1%	5,3%	17,8%	4,1%	49,1%	2,4%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	6	11	15	26	20	126	11	215
		Yüzdesel Değer	2,8%	5,1%	7,0%	12,1%	9,3%	58,6%	5,1%	100,0%
Total		Sayısal Değer	25	28	24	56	27	209	15	384
		Cinsiyet	6,5%	7,3%	6,3%	14,6%	7,0%	54,4%	3,9%	100,0%

$\chi^2(6) = 23,024 \quad p = 0,001 < 0,05$

Pearson ki kare analizi parka gelirken kiminle geliyorsunuz sorusuna verilen cevaplarda bir ilişki olduğunu göstermektedir ($p = 0,001 < 0,05$). Cinsiyete göre erkeklerin yalnız gelme oranları (11,2) kadınların oranından yaklaşık dört kat fazladır (%2,8). Kadınların

anne babaları ile parka gelmeleri oransal olarak erkeklerden yaklaşık iki kat fazla olduğu da gözlemlenmektedir (Çizelge 4.22).

Çizelge 4.23 Cinsiyetiniz nedir? Ve bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz? Sorularının çaprazlanması

			Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz?							
			İlk ziyaretim	Her gün	İki günde bir	Haftada bir kez	15 günde bir kez	Ayda 1 kez	Diğer	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	6	25	15	39	24	40	20	169
		Yüzdesel Değer	3,6%	14,8%	8,9%	23,1%	14,2%	23,7%	11,8%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	7	16	12	54	18	76	32	215
		Yüzdesel Değer	3,3%	7,4%	5,6%	25,1%	8,4%	35,3%	14,9%	100,0%
Total		Sayısal Değer	13	41	27	93	42	116	52	384
		Cinsiyet	3,4%	10,7%	7,0%	24,2%	10,9%	30,2%	13,5%	100,0%

$\chi^2(6) = 14,299 \quad p = 0,026 < 0,05$

Cinsiyete göre parka gidilen sıklık arasında istatistiki olarak anlamlı bir ilişki olduğu ki kare analizi sonucunda tespit edilmiştir ($p = 0,026 < 0,05$). Her gün parka gidenlerin oranı erkekler için %14,8 olurken, kadınlarda %7,4 olarak gözlemlenmiştir (Çizelge 4.23).

Çizelge 4.24 Cinsiyetiniz nedir? ve Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz? Sorularının çaprazlanması

			Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?		
			Evet	Hayır	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	46	123	169
		Yüzdesel Değer	27,2%	72,8%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	37	178	215
		Yüzdesel Değer	17,2%	82,8%	100,0%
Total		Sayısal Değer	83	301	384
		Yüzdesel Değer	21,6%	78,4%	100,0%

$\chi^2(1) = 5,596 \quad p = 0,018 < 0,05$

Kadınlar erkeklere göre çocukların parkta yalnız dolaşmasını daha tehlikeli bulmaktadır (Çizelge 4.24).

Çizelge 4.25 Yaşınız kaç? Ve parka nasıl gelirsiniz? Sorularının çaprazlanması

			Parka nasıl gelirsiniz?						
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	13	26	4	19	0	8	70
		Yüzdesel Değer	18,6 %	37,1%	5,7%	27,1%	,0%	11,4 %	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	32	86	22	44	5	14	203
		Yüzdesel Değer	15,8 %	42,4%	10,8%	21,7%	2,5%	6,9%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	29	37	2	12	5	4	89
		Yüzdesel Değer	32,6 %	41,6%	2,2%	13,5%	5,6%	4,5%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	8	10	0	4	0	0	22
		Yüzdesel Değer	36,4 %	45,5%	,0%	18,2%	,0%	,0%	100,0%
Total		Sayısal Değer	82	159	28	79	10	26	384
		Yüzdesel Değer	21,4 %	41,4%	7,3%	20,6%	2,6%	6,8%	100,0%

$\chi^2(15) = 33,450 \quad p = 0,004 < 0,05$

51 ve üstü kişilerin parka otobüs ile geldiği görülmüştür (Çizelge 4.25).

Çizelge 4.26 Yaşınız kaç? Ve bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız? Sorularının çaprazlanması

			Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız?						
			Yaz aylarında	Bahar aylarında	Kış aylarında	Sonbahar aylarında	Dört mevsim	Genellikle	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	39	8	0	0	15	8	70
		Yüzdesel Değer	55,7%	11,4%	,0%	,0%	21,4%	11,4%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	72	23	0	3	82	23	203
		Yüzdesel Değer	35,5%	11,3%	,0%	1,5%	40,4%	11,3%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	49	5	0	3	21	11	89
		Yüzdesel Değer	55,1%	5,6%	,0%	3,4%	23,6%	12,4%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	11	2	1	1	6	1	22
		Yüzdesel Değer	50,0%	9,1%	4,5%	4,5%	27,3%	4,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	171	38	1	7	124	43	384
		Yüzdesel Değer	44,5%	9,9%	,3%	1,8%	32,3%	11,2%	100,0%

$\chi^2 (15) = 40,172 \quad p = 0,000 < 0,05$

19-30 yaş aralığı olan ziyaretçilerin parka dört mevsim geldiği görülmüştür (Çizelge 4.26).

Çizelge 4.27 Yaşınız kaç? Ve bu parka hangi sıklıkla gelirsiniz? Sorularının çaprazlanması

			Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz?							
			İlk ziyaretim	Her gün	İki günde bir	Haftada bir kez	15 günde bir kez	Ayda 1 kez	Diğer	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	9	7	2	12	9	27	4	70
		Yüzdesel Değer	12,9%	10,0%	2,9%	17,1%	12,9%	38,6%	5,7%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	3	25	17	53	20	53	32	203
		Yüzdesel Değer	1,5%	12,3%	8,4%	26,1%	9,9%	26,1%	15,8%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	1	7	6	23	10	28	14	89
		Yüzdesel Değer	1,1%	7,9%	6,7%	25,8%	11,2%	31,5%	15,7%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	0	2	2	5	3	8	2	22
		Yüzdesel Değer	,0%	9,1%	9,1%	22,7%	13,6%	36,4%	9,1%	100,0%
Total		Sayısal Değer	13	41	27	93	42	116	52	384
		Yüzdesel Değer	3,4%	10,7%	7,0%	24,2%	10,9%	30,2%	13,5%	100,0%

$\chi^2(18) = 36,560 \quad p = 0,006 < 0,05$

1-30 yaş arası ile 31-50 yaş arası parka gelme sıklığı haftada bir kez diğerlerine göre daha yoğundur (Çizelge 4.27).

Çizelge 4.28 Yaşınız kaç? Ve bu park neden güvenli değil? Sorularının çaprazlanması

			Neden güvenli değil?						
			Çok kalabalık	Yolunu kaybedebilir	Su tehlikeli olabilir	Çok büyük	Araç kullanılıyor	Diğer	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	37	9	0	12	2	10	70
		Yüzdesel Değer	52,9%	12,9%	,0%	17,1%	2,9%	14,3%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	95	15	7	17	10	59	203
		Yüzdesel Değer	46,8%	7,4%	3,4%	8,4%	4,9%	29,1%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	39	12	0	12	6	20	89
		Yüzdesel Değer	43,8%	13,5%	,0%	13,5%	6,7%	22,5%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	13	5	0	2	1	1	22
		Yüzdesel Değer	59,1%	22,7%	,0%	9,1%	4,5%	4,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	184	41	7	43	19	90	384
		Yüzdesel Değer	47,9%	10,7%	1,8%	11,2%	4,9%	23,4%	100,0%

$\chi^2(15) = 27,542 \quad p = 0,025 < 0,05$

Yolunu kaybetme endişesi 51 ve üstü yaş grubu için daha kaygı verici bir durumdur (Çizelge 4.28).

Çizelge 4.29 Yaşınız kaç? Ve bu parktan memnun musunuz? Sorularının çaprazlanması

			Bu parktan memnun musunuz?			
			Çok memnunum	Kısmen memnunum	Hiç memnun değilim	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	29	40	1	70
		Yüzdesel Değer	41,4%	57,1%	1,4%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	48	142	13	203
		Yüzdesel Değer	23,6%	70,0%	6,4%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	31	50	8	89
		Yüzdesel Değer	34,8%	56,2%	9,0%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	5	17	0	22
		Yüzdesel Değer	22,7%	77,3%	,0%	100,0%
Total		Sayısal Değer	113	249	22	384
		Yüzdesel Değer	29,4%	64,8%	5,7%	100,0%

$\chi^2(6) = 15,294 \quad p = 0,018 < 0,05$

31 – 50 ile 51 yaş üstü grubun parktan kısmen memnun olduğu görülmektedir (Çizelge 4.29).

Çizelge 4.30 Yaşınız kaç? Ve bu parkta her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız? Sorularının çaprazlanması

			Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?					
			0	20	40	60	80	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	18	32	15	3	2	70
		Yüzdesel Değer	25,7%	45,7%	21,4%	4,3%	2,9%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	23	92	49	20	19	203
		Yüzdesel Değer	11,3%	45,3%	24,1%	9,9%	9,4%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	16	20	18	20	15	89
		Yüzdesel Değer	18,0%	22,5%	20,2%	22,5%	16,9%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	3	6	8	2	3	22
		Yüzdesel Değer	13,6%	27,3%	36,4%	9,1%	13,6%	100,0%
Total		Sayısal Değer	60	150	90	45	39	384
		Yüzdesel Değer	15,6%	39,1%	23,4%	11,7%	10,2%	100,0%

$\chi^2(12) = 40,141 \quad p = 0,000 < 0,05$

Genel olarak parkta 20 TL harcandığı görülmektedir ve bunun çoğunluğu 1-30 yaş arası ziyaretçilerden oluşmaktadır (Çizelge 4.30).

Çizelge 4.31 Çocuğunuz var mı? Ve parka nasıl gelirsiniz? Sorularının çaprazlanması

			Parka nasıl gelirsiniz?						
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	Total
Çocuğunuz var mı?	Evet	Sayısal Değer	43	41	3	11	3	5	106
		Yüzdesel Değer	40,6%	38,7%	2,8%	10,4%	2,8%	4,7%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	39	118	25	68	7	21	278
		Yüzdesel Değer	14,0%	42,4%	9,0%	24,5%	2,5%	7,6%	100,0%
Total		Sayısal Değer	82	159	28	79	10	26	384
		Yüzdesel Değer	21,4%	41,4%	7,3%	20,6%	2,6%	6,8%	100,0%

$\chi^2(5) = 37,906 \quad p = 0,000 < 0,05$

Çocuğu olan kullanıcılar genellikle otobüsle parka gelmeyi tercih etmektedir (Çizelge 4.31).

Çizelge 4.32 Çocuğunuz var mı? Ve bu parkı hangi mevsimler kullanırsınız? Sorularının çaprazlanması

			Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız?						
			Yaz aylarında	Bahar aylarında	Kış aylarında	Sonbahar aylarında	Dört mevsim	Genellikle	Total
Çocuğunuz var mı?	Evet	Sayısal Değer	59	7	0	4	26	10	106
		Yüzdesel Değer	55,7%	6,6%	,0%	3,8%	24,5%	9,4%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	112	31	1	3	98	33	278
		Yüzdesel Değer	40,3%	11,2%	,4%	1,1%	35,3%	11,9%	100,0%
Total		Sayısal Değer	171	38	1	7	124	43	384
		Yüzdesel Değer	44,5%	9,9%	,3%	1,8%	32,3%	11,2%	100,0%

$\chi^2(6) = 12,253 \quad p = 0,031 < 0,05$

Çocuğu olan kullanıcılar genellikle parka yaz aylarında gelmektedirler (Çizelge 4.32).

Çizelge 4.33 Çocuğunuz var mı? Ve bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız? Sorularının çaprazlanması

			Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?					
			0	20	40	60	80	Total
Çocuğunuz var mı?	Evet	Sayısal Değer	18	20	30	21	17	106
		Yüzdesel Değer	17,0%	18,9%	28,3%	19,8%	16,0%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	42	130	60	24	22	278
		Yüzdesel Değer	15,1%	46,8%	21,6%	8,6%	7,9%	100,0%
Total		Sayısal Değer	60	150	90	45	39	384
		Yüzdesel Değer	15,6%	39,1%	23,4%	11,7%	10,2%	100,0%

$\chi^2(4) = 30,106 \quad p = 0,000 < 0,05$

Çocuğu olan kullanıcılar genellikle parkta 20 TL harcama yapıyorlar (Çizelge 4.33).

Çizelge 4.34 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve bu parka hangi sıklıkla gelirsiniz? Sorularının çaprazlanması

			Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz?							
			İlk ziyaretim	Her gün	İki günde bir	Haftada bir kez	15 günde bir kez	Ayda 1 kez	Diğer	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	2	22	14	39	16	33	15	141
		Yüzdesel Değer	1,4%	15,6%	9,9%	27,7%	11,3%	23,4%	10,6%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	4	6	1	12	12	15	10	60
		Yüzdesel Değer	6,7%	10,0%	1,7%	20,0%	20,0%	25,0%	16,7%	100,0%
	Kendi işim	Sayısal Değer	0	5	4	11	6	10	2	38
		Yüzdesel Değer	,0%	13,2%	10,5%	28,9%	15,8%	26,3%	5,3%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	7	8	8	31	8	58	25	145
		Yüzdesel Değer	4,8%	5,5%	5,5%	21,4%	5,5%	40,0%	17,2%	100,0%
Total		Sayısal Değer	13	41	27	93	42	116	52	384
		Yüzdesel Değer	3,4%	10,7%	7,0%	24,2%	10,9%	30,2%	13,5%	100,0%

$\chi^2(18) = 41,429 \quad p = 0,001 < 0,05$

Parka gelen ziyaretçilerin kendi işini yapanlar ile tam gün çalışanların haftada bir kez parkı ziyaret ettiği görülmüştür (Çizelge 4.34).

Çizelge 4.35 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorularının çaprazlanması

			Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?				
			Hafta içi	Hafta sonu	Hem hafta içi hem de hafta sonu	Belli olmuyor	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	8	40	46	47	141
		Yüzdesel Değer	5,7%	28,4%	32,6%	33,3%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	7	13	15	25	60
		Yüzdesel Değer	11,7%	21,7%	25,0%	41,7%	100,0%
	Kendi işim istediğim	Sayısal Değer	3	4	9	22	38
		Yüzdesel Değer	7,9%	10,5%	23,7%	57,9%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	13	21	19	92	145
		Yüzdesel Değer	9,0%	14,5%	13,1%	63,4%	100,0%
Total		Sayısal Değer	31	78	89	186	384
		Yüzdesel Değer	8,1%	20,3%	23,2%	48,4%	100,0%

$\chi^2(9) = 37,411 \quad p = 0,000 < 0,05$

Tam gün çalışan ziyaretçiler parka hem hafta içi hem de hafta sonu gelmektedir (Çizelge 4.35).

Çizelge 4.36 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz? Sorularının çaprazlanması

			Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?		
			Evet	Hayır	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	30	111	141
		Yüzdesel Değer	21,3%	78,7%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	21	39	60
		Yüzdesel Değer	35,0%	65,0%	100,0%
	Kendi işim istediğim zaman giderim	Sayısal Değer	9	29	38
		Yüzdesel Değer	23,7%	76,3%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	23	122	145
		Yüzdesel Değer	15,9%	84,1%	100,0%
Total		Sayısal Değer	83	301	384
		Yüzdesel Değer	21,6%	78,4%	100,0%

$\chi^2(3) = 9,283 \quad p = 0,026 < 0,05$

Yarım gün çalışanların, tam gün ve diğer gruba göre daha kaygılı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte kaygının sebebi günlük çalışma süresine göre istatistiki olarak değişmemektedir (Çizelge 4.36).

Çizelge 4.37 Günlük çalışma süreniz nedir? Ve Bu parktan memnun musunuz? Sorularının çaprazlanması

			Bu parktan memnun musunuz?			
			Çok memnunum	Kısmen memnunum	Hiç memnun değilim	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	41	92	8	141
		Yüzdesel Değer	29,1%	65,2%	5,7%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	27	31	2	60
		Yüzdesel Değer	45,0%	51,7%	3,3%	100,0%
	Kendi işim istediğim zaman çıkarı	Sayısal Değer	9	23	6	38
		Yüzdesel Değer	23,7%	60,5%	15,8%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	36	103	6	145
		Yüzdesel Değer	24,8%	71,0%	4,1%	100,0%
Total		Sayısal Değer	113	249	22	384
		Yüzdesel Değer	29,4%	64,8%	5,7%	100,0%

$\chi^2(6) = 16,951 \quad p = 0,009 < 0,05$

Yarım gün çalışanlarla, kendi işi olanların memnuniyet düzeyleri diğer gruplara göre farklılaşmaktadır (Çizelge 4.37).

4.4 Merinos Parkı Kullanıcı Anket Sonuçları

İncelememize konu olan iki parktan biri olan Merinos Parkı'na ilişkin frekans tabloları bu bölümde özetlenecektir. Hesapladığımız örneklem büyüklüğü olan 384 gözlem rassal örnekleme ile Merinos Parkı'na gelen ziyaretçiler arasından seçilmiştir. Yaptığımız anket sonuçlarına ilişkin genel bilgiler özetlendikten sonra çapraz tablo analizleri yapılmıştır.

Çizelge 4.38 Park ziyaretçilerinin cinsiyete göre dağılımı

Cinsiyetiniz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Erkek	256	66,7
Kadın	128	33,3
Toplam	384	100,0

Merinos Parkı'na gelen ziyaretçilerden rassal olarak seçilen 384 gözlemin %33'ünü yani üçte birini kadınlar oluşturmaktadır (Çizelge 4.38).

Çizelge 4.39 Yaş grupları

Kaç yaşındasınız?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
18 ve altı	104	27,1
19-30 yaş aralığı	192	50,0
31-50 yaş aralığı	68	17,7
51 ve üstü	20	5,2
Toplam	384	100,0

Parka gelenlerin yarısını 19-30 yaş arası ziyaretçiler oluştururken, ikinci en çok faydalanan gurubun 19 yaş altı kişilerden oluştuğu gözlemlenmiştir. En az faydalanan yaş grubu ise 51 yaş üstü grubu olmuştur (Çizelge 4.39).

Çizelge 4.40 Park ziyaretçilerinin eğitim düzeyi

Eğitim durumunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
O-y bilmiyor	1	0,3
O-y biliyor	3	0,8
İlk okul	38	9,9
Orta okul	50	13,0
Lise	160	41,7
YO	65	16,9
Lisans	54	14,1
YL	6	1,6
Doktora	7	1,8
Toplam	384	100,0

Bu parka gelenlerin çoğunluğu yaklaşık yüzde 42'si lise mezunu olup, yaklaşık yüzde 17'si YO mezunudur (Çizelge 4.40).

Çizelge 4.41 Park ziyaretçilerinin medeni durumu

Medeni durumunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evli	103	26,8
Bekar	263	68,5
Evli ancak ayrı yaşıyor	3	,8
Birlikte yaşıyor	4	1,0
Boşanmış	5	1,3
Eşi ölmüş	6	1,6
Toplam	384	100,0

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %68,5 i bekardır (Çizelge 4.41).

Çizelge 4.42 Park ziyaretçilerinin çocuk durumu

Çocuğunuz var mı?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	87	22,7
Hayır	295	76,8
Boş	2	0,5
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %76,8'inin çocuğu yoktur (Çizelge 4.42).

Çizelge 4.43 Park ziyareti ve birlikte gelme durumu

Kiminle gelirsiniz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Yalnız	69	18.0
Esimle	28	7.3
Cocuklarımla	13	3.4
Esim ve cocuklarımla	41	10.7
Anne babamla	27	7.0
Arkadaslarımla	183	47.7
Diğer	23	6.0
Toplam	384	100.0

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %47,7'sı arkadaşlarıyla birlikte %18 ise yalnız gelmektedirler (Çizelge 4.43).

Çizelge 4.44 Park ziyaretçilerinin çalışma durumu

Ne iş ile meşgulsünüz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Ücretsiz aile işçisi	17	4,4
Çiftçi	4	1,0
Yönetici	15	3,9
Öğrenci	149	38,8
Serbest meslek	25	6,5
Kendi başına çalışıyor	13	3,4
Memur	30	7,8
İş veren	8	2,1
İşçi	78	20,3
Diğer	45	11,7
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %38,8'i öğrenci, %20,3 ise işçidir (Çizelge 4.44).

Çizelge 4.45 Park ziyaretçilerinin çalışma süresi

Günlük çalışma süresi nedir?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Tam gün	208	54,2
Yarım gün	37	9,6
Kendi işim istediğim zaman giderim	23	6,0
Diğer	115	29,9
Boş	1	0,3
Toplam	384	100,0

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %54,2'si tam gün çalışmaktadır (Çizelge 4.45).

Çizelge 4.46 Park ziyareti ve Osmangazi ilçesinde oturma durumu

Bu semte mi oturuyorsunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	226	58,9
Hayır	157	40,9
Boş	1	,3
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %58,9'u parkın bulunduğu semtte oturmaktadır (Çizelge 4.46).

Çizelge 4.47 Park ziyaretçilerinin kullandığı taşıma aracı durumu

Parka nasıl gelirsiniz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Araba	99	25,8
Otobüs	92	24,0
Dolmuş	35	9,1
Yürüyerek	110	28,6
Taksi	8	2,1
Diğer	39	10,2
Boş	1	,3
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcılar çoğunlukla yürüyerek gelmektedir. Fakat arabayla gelenlerin sayısıda yürüyerek gelenlerin sayısına yakındır (Çizelge 4.47).

Çizelge 4.48 Park ziyaretçilerinin mevsimsel gelme durumu

Parkı hangi mevsimler kullanırsınız?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Yaz aylarında	147	38,3
Bahar aylarında	38	9,9
Kış aylarında	1	,3
Sonbahar aylarında	8	2,1
Dört mevsim	165	43,0
Genellikle	25	6,5
Toplam	384	100,0

Bu parkı kullanıcıların %43'ü dört mevsim kullanmaktadır. %38,3'ü ise yaz aylarında tercih etmektedir (Çizelge 4.48).

Çizelge 4.49 Park ziyaretçilerine parkın uzaklık durumu

Parka yürüyüş mesafesinde başka park var mı?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	148	38,5
Hayır	233	60,7
Boş	3	0,7
Total	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %60,7'si nin evinin yakınında Merinos Parkı'na benzer bir park yoktur (Çizelge 4.49).

Çizelge 4.50 Park ziyaretçilerinin parka gelme sıklık durumu

Bu parka hangi sıklıkta geliyorsunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
İlk ziyaretim	12	3,1
Her gün	92	24,0
İki günde bir	26	6,8
Haftada bir kez	95	24,7
15 günde bir kez	42	10,9
Ayda 1 kez	72	18,8
Diğer	45	11,7
Toplam	384	100,0

Bu parka gelenlerin %24.7 si parkı haftada bir kez ,%24 ü ise her gün ziyaret etmektedir (Çizelge 4.50).

Çizelge 4.51 Park ziyaretçilerinin parkı kullanma zamanı

Parkı en çok ne zaman kullanırsınız?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Hafta içi	43	11,2
Hafta sonu	109	28,4
Hem hafta içi hem de hafta sonu	77	20,1
Belli olmuyor	155	40,4
Toplam	384	100,0

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %40,4'ünün parkı ne zaman kullandıklarının belli olmadıkları görülmüştür (Çizelge 4.51).

Çizelge 4.52 Parkın güvenlik durumu

Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	90	23,4
Hayır	294	76,6
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %76,6'sının çocuklarının yalnız dolaşmasını güvenli bulmadıkları görülmüştür (Çizelge 4.52).

Çizelge 4.53 Parkın güvenlik eksiklikleri

Neden güvenli değil?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Çok kalabalık	90	23,4
Yolunu kaybedebilir	57	14,8
Su tehlikeli olabilir	17	4,4
Çok büyük	76	19,8
Araç kullanılıyor	39	10,2
Diğer	105	27,3
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %27,3'ü diğer nedenlerden dolayı parkı güvenli bulmamaktadır (Çizelge 4.53).

Çizelge 4.54 Park ziyaretçilerinin memnunluk durumu

Bu parktan memnun musunuz?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Çok memnunum	114	29,7
Kısmen memnunum	246	64,1
Hiç memnun değilim	24	6,3
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %64,1'i parktan kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.54).

Çizelge 4.55 Park ziyaretçilerinin sunulan hizmetlerin ücreti hakkında düşüncesi durumu

Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
Evet	93	24,2
Hayır	289	75,3
Boş	2	0,5
Toplam	384	100,0

Merinos Parkı'nda sunulan hizmetler gelenlerin %75,3'üne göre fiyatı uygun bulunmamaktadır (Çizelge 4.55).

Çizelge 4.56 Park ziyaretçilerinin parkta para harcama durumu

Bu parka her gelişinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?	Sayısal değer	Yüzdesel değer
0	132	34,4
20	156	40,6
40	60	15,6
60	14	3,6
80	22	5,7
Toplam	384	100,0

Bu parka gelen kullanıcıların %40,6'sı 20 TL, %34,4'ü 0 TL harcamaktadır (Çizelge 4.56).

Çizelge 4.57 Parka kiminle gelirsiniz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Parka kiminle gelirsiniz?							
			Yalnız	Eşimle	Çocuklarımla	Eşim ve çocuklarımla	Anne babamla	Arkadaşlarımla	Diğer	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	57	21	3	29	13	120	13	256
		Yüzdesel Değer	22,3%	8,2%	1,2%	11,3%	5,1%	46,9%	5,1%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	12	7	10	12	14	63	10	128
		Yüzdesel Değer	9,4%	5,5%	7,8%	9,4%	10,9%	49,2%	7,8%	100,0%
Total		Sayısal Değer	69	28	13	41	27	183	23	384
		Yüzdesel Değer	18,0%	7,3%	3,4%	10,7%	7,0%	47,7%	6,0%	100,0%

Pearson ki kare olasılık değeri p 0,05 değerinden küçük olduğu için ($\chi^2(6) = 25,517\ ,\ p \leq 0,05$), H_0 hipotezini kabul edilmemektedir. Bu nedenle "Parka kiminle gelirsiniz?" sorusuna verilen cevap ile cinsiyet arasında bir bağımlılık olduğunu söyleyebiliriz. Yani kadınla erkeğin parka geldikleri kişilere ilişkin tercihleri farklılık göstermektedir. Kadınlar anne babaları (kadınların %10,9'u, erkeklerin %5,1'i) ve çocukları (kadınların %9,8'i erkeklerin %1,2'si) ile parka gitmede erkeklerden ayrışırken, erkekler parka yalnız gitmeyi kadınlara oranla daha çok tercih etmektedir (Çizelge 4.57).

Çizelge 4.58 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Parka nasıl gelirsiniz?						
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	75	63	27	57	6	27	256
		Yüzdesel Değer	29,3%	24,6%	10,5%	22,3%	2,3%	10,5%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	24	29	8	53	2	12	128
		Yüzdesel Değer	18,8%	22,7%	6,3%	41,4%	1,6%	9,4%	100,0%
Total		Sayısal Değer	99	92	35	110	8	39	384
		Yüzdesel Değer	% 48,1	24,0%	9,1%	28,6%	2,1%	10,2%	100,0%

$\chi^2(6) = 17,325 \qquad p = 0,008 \leq 0,05$

Pearson ki kare testi sonucu değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı bir bağımlılık olduğu tespit edilmiştir ($\chi^2(6) = 17{,}325 \quad p = 0{,}008 \leq 0{,}05$). Bu bağlamda cinsiyete göre parka gelmek için tercih edilen yöntem istatistiki olarak anlamlı bir farklılık göstermektedir. Anlamlı farklılık belirgin olarak yürüyerek geliş oranında açığa çıkmaktadır. Erkeklerin %22,3'ü yürüyerek parka giderken kadınlarda bu oran %41,4'tür (Çizelge 4.58).

Çizelge 4.59 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?				
			Hafta içi	Hafta sonu	Hem hafta içi hem de hafta sonu	Belli olmuyor	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	25	86	47	98	256
		Yüzdesel Değer	9,8%	33,6%	18,4%	38,3%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	18	23	30	57	128
		Yüzdesel Değer	14,1%	18,0%	23,4%	44,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	43	109	77	155	384
		% Cinsiyet	11,2%	28,4%	20,1%	40,4%	100,0%

$\chi^2(3) = 10{,}670 \quad p = 0{,}014 \leq 0{,}05$

Bu sonuçlara göre erkekler kadınlara göre hafta sonunda Merinos Parkı'nı daha yoğunluklu olarak kullanmaktadır. Kadınların %18'i, erkeklerin ise %33,6'sı haftasonunda bu parka gelmeyi tercih ettikleri görülmüştür ve farklılık istatistiki olarak anlamlı olduğu gözlemlenmiştir (Çizelge 4.59).

Çizelge 4.60 Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz?							
			İlk ziyaretim	Her gün	İki günde bir	Haftada bir kez	15 günde bir kez	Ayda 1 kez	Diğer	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	7	57	14	75	25	50	28	256
		Yüzdesel Değer	2,7%	22,3%	5,5%	29,3%	9,8%	19,5%	10,9%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	5	35	12	20	17	22	17	128
		Yüzdesel Değer	3,9%	27,3%	9,4%	15,6%	13,3%	17,2%	13,3%	100,0%
Total		Sayısal Değer	12	92	26	95	42	72	45	384
		Yüzdesel Değer	3,1%	24,0%	6,8%	24,7%	10,9%	18,8%	11,7%	100,0%

Parka geliş sıklığının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığına ilişkin analiz sonuçları yukarıda tabloda özetlenmiştir. $\alpha = 0,05$ Anlamlılık düzeyinde bir farklılaşma tespit edilememiştir. Ancak $\alpha = 0,10$ anlamlılık düzeyinde haftada bir kez parka gidenlerin oranı kadın ve erkek arasında istatistiki olarak farklılaştığı gözlemlenmiştir. Erkeklerin %29,3'ü haftada bir gün parka giderken, kadınlarda bu oran %15,6 olmuştur ve bu farklılık $\alpha = 0,10$ düzeyinde istatistiki olarak anlamlı olduğu gözlemlenmiştir (Çizelge 4.60).

Çizelge 4.61 Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?		
			Evet	Hayır	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	57	199	256
		Yüzdesel Değer	21,5%	77,7%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	33	95	128
		Yüzdesel Değer	25,8%	74,2%	100,0%
Total		Sayısal Değer	88	294	384
		Yüzdesel Değer	22,9%	76,6%	100,0%

Çocuklarının bu parkta yalnız dolaşmasını tehlikeli bulan kadın ve erkeklerin oranının birbirine çok yakın (erkekler %77,7 ve kadınlar %74,2) olduğu ve bu oranlarda istatistik olarak anlamlı bir farklılaşma olmadığı gözlemlenmiştir (Çizelge 4.61).

Çizelge 4.62 Neden güvenli değil? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Neden güvenli değil?						
			Çok kalabalık	Yolunu kaybedebilir	Su tehlikeli olabilir	Çok büyük	Araç kullanılıyor	Diğer	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	51	35	13	63	28	66	256
		Yüzdesel Değer	19,9%	13,7%	5,1%	24,6%	10,9%	25,8%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	39	22	4	13	11	39	128
		Yüzdesel Değer	30,5%	17,2%	3,1%	10,2%	8,6%	30,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	90	57	17	76	39	105	384
		Yüzdesel Değer	23,4%	14,8%	4,4%	19,8%	10,2%	27,3%	100,0%

$\chi^2(5) = 15,650 \quad p = 0,008 \leq 0,05$

Kadınların ve erkeklerin bu parkı tehlikeli bulanların oranı her iki grup için de yaklaşık olarak %75 olarak gözlemlenmiştir. Tehlikenin kaynağına ilişkin soruya verilen cevaplar istatistiki olarak cinsiyete göre bazı konularda farklılık arz etmektedir ($p = 0{,}008 \leq 0{,}05$). Kadınlar parkın çok kalabalık olmasını erkeklere göre daha çok önemserken, erkekler parkın büyük olmasının tehlikenin kaynağı olarak görerek kadınlardan farklılaşmaktadırlar. Kadınların onda biri parkın büyüklüğünü parkın güvenli olmamasına bağlarken, erkeklerde bu oran dörtte bir olarak gözlemlenmiştir. Diğer kaygı kaynakları cinsiyete göre farklılaşmamaktadır (Çizelge 4.62).

Çizelge 4.63 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Bu parktan memnun musunuz?			
			Çok memnunum	Kısmen memnunum	Hiç memnun değilim	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	70	169	17	256
		Yüzdesel Değer	27,3%	66,0%	6,6%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	44	77	7	128
		Yüzdesel Değer	34,4%	60,2%	5,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	114	246	24	384
		Yüzdesel Değer	29,7%	64,1%	6,3%	100,0%

$\chi^2(2) = 2{,}066 \qquad p = 0{,}356 > 0{,}05$

Parktan memnun olmaya ilişkin verilen cevaplara bakıldığında, erkek ve kadınların her üç seçenek için de birbirine yakın oranlarda cevaplar verdiği görülmektedir. İstatistiki olarak da gruplar arasında bir farklılaşmanın olmadığını da ki kare analiz sonucu göstermektedir ($p = 0{,}356 > 0{,}05$) (Çizelge 4.63).

Çizelge 4.64 Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu?		
			Evet	Hayır	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	49	207	256
		Yüzdesel Değer	19,1%	80,9%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	44	84	128
		Yüzdesel Değer	34,4%	65,6%	100,0%
Total		Sayısal Değer	93	289	384
		Yüzdesel Değer	24,2%	75,3%	100,0%

$\chi^2(2) = 11{,}546 \quad p = 0{,}003 < 0{,}05$

Merinos Parkında sunulan hizmetler için talep edilen fiyatları uygun bulma durumu kadın ve erkekler açısından farklılık göstermektedir. Kadınlarda hizmetler için talep edilen fiyatları uygun bulanların oranı %34,4 iken, erkekler de bu oran %19,1 düzeyinde kalmıştır. Yani kadınların üçte biri bu fiyatlama düzeyinden memnunken, erkeklerin beşte biri bu görüşe katılmaktadır. İki grup arasındaki bu değerlendirme farkı istatistiki olarak da anlamlıdır ($p = 0{,}003 < 0{,}05$) (Çizelge 4.64).

Çizelge 4.65 Bu parkta geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?					
			0	20	40	60	80	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	90	91	48	12	15	256
		Yüzdesel Değer	35,2%	35,5%	18,8%	4,7%	5,9%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	42	65	12	2	7	128
		Yüzdesel Değer	32,8%	50,8%	9,4%	1,6%	5,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	132	156	60	14	22	384
		Yüzdesel Değer	34,4%	40,6%	15,6%	3,6%	5,7%	100,0%

$\chi^2(4) = 12{,}120 \quad p = 0{,}016 < 0{,}05$

Bu parka gelen kadın ver erkeklerin park içinde yaptıkları harcamaların da istatistiki olarak farklılaştığı gözlemlenmiştir. Erkeklerin üçte biri 20 lira harcarken kadınların yarısı bu miktar harcamayı yapmaktadır. Kadınların onda biri 40 liralık harcama yaparken, erkeklerde bu oranın beşte bir düzeyinde olduğu gözlemlenmiştir.

Gözlemlenen bu farklılaşma istatistiki olarak da anlamlı bulunmuştur ($p = 0{,}016 < 0{,}05$) (Çizelge 4.65).

Çizelge 4.66 Bu parkı hangi mevsimler kullanırsınız? Sorusu ile cinsiyet arasındaki ilişki

			Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız?						
			Yaz	Bahar	Kış	Sonbahar	Dört mevsim	Genellikle	Total
Cinsiyetiniz nedir?	Erkek	Sayısal Değer	93	24	1	5	116	17	256
		Yüzdesel Değer	36,3%	9,4%	,4%	2,0%	45,3%	6,6%	100,0%
	Kadın	Sayısal Değer	54	14	0	3	49	8	128
		Yüzdesel Değer	42,2%	10,9%	,0%	2,3%	38,3%	6,3%	100,0%
Total		Sayısal Değer	147	38	1	8	165	25	384
		Yüzdesel Değer	38,3%	9,9%	,3%	2,1%	43,0%	6,5%	100,0%

$\chi^2(5) = 2{,}54 \quad p = 0{,}770 > 0{,}05$

Parkın mevsimler itibariyle kullanımında cinsiyetler arasında farklılık olup olmadığının testine ilişkin ki kare tablosu sonucu yukarıda verilmiştir. Ki kare istatistik sonucu mevsimler itibariyle parka gelişin cinsiyete göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir. Yani H_0 hipotezi ret edilememiştir ($\chi^2(5) = 2{,}54 \quad p = 0{,}770 > 0{,}05$) (Çizelge 4.66).

Çizelge 4.67 Parka kiminle gelirsiniz? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki

			Parka kiminle gelirsiniz?							
			Yalnız	Eşimle	Çocukları mla	Eşim ve çocuklarımla	Anne babamla	Arkadaşları mla	Diğer	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	17	1	0	3	20	59	4	104
		Yüzdesel Değer	16,3%	1,0%	,0%	2,9%	19,2%	56,7%	3,8%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	38	20	3	6	5	106	14	192
		Yüzdesel Değer	19,8%	10,4%	1,6%	3,1%	2,6%	55,2%	7,3%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	13	5	8	23	2	14	3	68
		Yüzdesel Değer	19,1%	7,4%	11,8%	33,8%	2,9%	20,6%	4,4%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	1	2	2	9	0	4	2	20
		Yüzdesel Değer	5,0%	10,0%	10,0%	45,0%	,0%	20,0%	1,0E1 %	100,0%
Total		Sayısal Değer	69	28	13	41	27	183	23	384
		Yüzdesel Değer	18,0%	7,3%	3,4%	10,7%	7,0%	47,7%	6,0%	100,0%

$\chi^2(18) = 155,679 \quad p = 0,000 < 0,05$

Burada 18 yaş ve altı gençlerin eşimle geldim demeleri ihtimali çok düşük olacağı için değerlendirmeye almak doğru olmayacaktır. Benzer şekilde 50 yaş üstü insanların anne ve babaları ile parka gelme olasılıkları veya çocukları ile gelme olasılıkları vs. çok düşük olacağı için karşılaştırma sürecinde değerlendirmeye almak doğru olmayacaktır. 18 yaş altı gençlerle 18-30 yaş arası gençlerin büyük bir çoğunluğu arkadaşları ile parka gelmeyi tercih etmektedirler. 31-50 yaş arasındaki kullanıcıların parka eşleri ve çocukları ile gidenlerin oranı en çok olduğu gözlemlenmiştir. Bu farklılaşma istatistiki olarak da anlamlıdır ($p = 0,000 < 0,05$) (Çizelge 4.67).

Çizelge 4.68 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki

			Parka nasıl gelirsiniz?						Total
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	
Yaşınız kaç?	18 ve	Sayısal Değer	7	31	8	39	5	14	104
		Yüzdesel Değer	6,7%	29,8%	7,7%	37,5%	4,8%	13,5%	100,0%
	19-30	Sayısal Değer	55	42	22	50	3	19	192
		Yüzdesel Değer	28,6%	21,9%	11,5%	26,0%	1,6%	9,9%	100,0%
	31-50	Sayısal Değer	27	16	5	16	0	4	68
		Yüzdesel Değer	39,7%	23,5%	7,4%	23,5%	,0%	5,9%	100,0%
	51 ve	Sayısal Değer	10	3	0	5	0	2	20
		Yüzdesel Değer	50,0%	15,0%	,0%	25,0%	,0%	10,0%	100,0%
Total		Sayısal Değer	99	92	35	110	8	39	384
		Yüzdesel Değer	25,8%	24,0%	9,1%	28,6%	2,1%	10,2%	100,0%

$\chi^2(18) = 44,024 \quad p = 0,001 < 0,05$

Parka gitmek için seçilen yöntem yaş gruplarına göre farklılaşma göstermektedir. 18 yaş altındakiler büyük bir oranla (%37,5) yürümeyi tercih etmektedirler. 51 yaş ve üzeri olanların yarısı arabayla gelmeyi tercih etmektedir. Yine 31-50 yaş aralığında olan ve parkı kullanan bireylerin parka gelmek için arabayı büyük bir oranda tercih ettiği görülmektedir. Parka gelmeye ilişkin yöntem farklılığı istatistiki olarak da anlamlıdır ($p = 0,001 < 0,05$) (Çizelge 4.68).

Çizelge 4.69 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki

			Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?				
			Hafta içi	Hafta sonu	Hem hafta içi hem de hafta sonu	Belli olmuyor	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	16	25	22	41	104
		Yüzdesel Değer	15,4%	24,0%	21,2%	39,4%	100,0%
	19 - 30	Sayısal Değer	10	60	40	82	192
		Yüzdesel Değer	5,2%	31,3%	20,8%	42,7%	100,0%
	31 - 50	Sayısal Değer	11	20	13	24	68
		Yüzdesel Değer	16,2%	29,4%	19,1%	35,3%	100,0%
	51 ve üst	Sayısal Değer	6	4	2	8	20
		Yüzdesel Değer	30,0%	20,0%	10,0%	40,0%	100,0%
Total		Sayısal Değer	43	109	77	155	384
		Yüzdesel Değer	11,2%	28,4%	20,1%	40,4%	100,0%

$\chi^2(9) = 19,243 \quad p = 0,023 < 0,05$

Yukarıdaki tabloda 19-30 yaş arası ile 51 ve üstü yaş grubunun hafta içi parka gelmeleri durumu birbirinden istatistiki olarak farklılaşmaktadır. 19-30 yaş aralığında olanların %5,2 si hafta içi parkı kullanırken, bu oran 51 yaş ve üstü için %30 olarak gözlemlenmiştir (Çizelge 4.69).

Çizelge 4.70 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki

			Bu parktan memnun musunuz?			
			Çok memnunum	Kısmen memnunum	Hiç memnun değilim	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	42	54	8	104
		Yüzdesel Değer	40,4%	51,9%	7,7%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	53	132	7	192
		Yüzdesel Değer	27,6%	68,8%	3,6%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	13	50	5	68
		Yüzdesel Değer	19,1%	73,5%	7,4%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	6	10	4	20
		Yüzdesel Değer	30,0%	50,0%	20,0%	100,0%
Total		Sayısal Değer	114	246	24	384
		Yüzdesel Değer	29,7%	64,1%	6,3%	100,0%

$\chi^2(6) = 20,080 \quad p = 0,003 < 0,05$

Kullanıcılar genel itibariyle parktan memnun olduklarını ifade etmişlerdir. 18 yaş ve altında olanların çok memnun olması diğer yaş gruplarından istatistiki olarak ayrışmaktadır. 51 yaş ve üstü hiç memnun olmama durumu diğer yaş gruplarına göre daha yüksek olup, bu farklılaşma istatistiki olarak anlamlı olduğu gözlemlenmiştir. Sonuç itibariyle Merinos Parkı'ndan faydalanan kullanıcıların bu parktan memnuniyetleri yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir ($p = 0,003 < 0,05$) (Çizelge 4.70).

Çizelge 4.71 Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız? Sorusu ile yaş arasındaki ilişki

			Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?					
			0	20	40	60	80	Total
Yaşınız kaç?	18 ve altı	Sayısal Değer	58	32	7	1	6	104
		Yüzdesel Değer	55,8%	30,8%	6,7%	1,0%	5,8%	100,0%
	19-30 yaş	Sayısal Değer	48	87	37	8	12	192
		Yüzdesel Değer	25,0%	45,3%	19,3%	4,2%	6,3%	100,0%
	31-50 yaş	Sayısal Değer	14	31	15	5	3	68
		Yüzdesel Değer	20,6%	45,6%	22,1%	7,4%	4,4%	100,0%
	51 ve üstü	Sayısal Değer	12	6	1	0	1	20
		Yüzdesel Değer	60,0%	30,0%	5,0%	,0%	5,0%	100,0%
Total		Sayısal Değer	132	156	60	14	22	384
		Yüzdesel Değer	34,4%	40,6%	15,6%	3,6%	5,7%	100,0%

$\chi^2(12) = 46,782 \quad p = 0,000 < 0,05$

Oransal olarak hiç para harcamayanların ağırlıklı olduğu yaş grubu 18 ve altı ile 51 yaş ve üstü olmuştur. Bunlar aynı zamanda kendi grupları içinde en çok orana sahip harcama miktarını göstermektedirler. 19-30 ve 31-50 yaş aralığındaki gruplar ise diğer iki gruba göre daha az oranda bu kategoriye dahil olmaktadırlar. Bu farklılaşma istatistiki olarak da anlamlıdır ($p = 0,000 < 0,05$) (Çizelge 4.71).

Çizelge 4.72 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile çocuğu olma durumu arasındaki ilişki

			Parka nasıl gelirsiniz?						
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	Total
Çocuğunuz var mı?	Evet	Sayısal Değer	37	19	5	17	1	8	87
		Yüzdesel Değer	42,5%	21,8%	5,7%	19,5%	1,1%	9,2%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	62	73	30	93	7	32	297
		Yüzdesel Değer	20,9%	24,6%	10,1%	31,3%	2,4%	10,8%	100,0%
Total		Sayısal Değer	99	92	35	110	8	40	384
		Yüzdesel Değer	25,8%	24,0%	9,1%	28,6%	2,1%	10,4%	100,0%

$\chi^2(5) = 17,735 \quad p = 0,003 < 0,05$

Çocuğu olanların araba ile gelme oranları, çocuklu olmayanlardan daha fazladır ve bu farklılaşma istatistiki olarak anlamlıdır ($p = 0,003 < 0,05$) (Çizelge 4.72).

Çizelge 4.73 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile çocuğu olma durumu arasındaki ilişki

			Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?				
			Hafta içi	Hafta sonu	Hem hafta içi hem de hafta sonu	Belli olmuyor	Total
Çocuğunuz var mı?	Evet	Sayısal Değer	19	24	16	28	87
		Yüzdesel Değer	21,8%	27,6%	18,4%	32,2%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	24	85	61	127	297
		Yüzdesel Değer	8,1%	28,6%	20,5%	42,8%	100,0%
Total		Sayısal Değer	43	109	77	155	384
		Yüzdesel Değer	11,2%	28,4%	20,1%	40,4%	100,0%

$\chi^2(5) = 13,420 \quad p = 0,004 < 0,05$

Çocuğu olanların hafta içi parka gelme oranları çoğu olmayanların parka gelme oranları ile farklılık göstermekte ve bu farklılık da istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($p = 0,004 < 0,05$). Yani çocukları olanların hafta içinde parkı kullanma oranları çocuğu olmayanlardan daha fazladır (Çizelge 4.73).

Çizelge 4.74 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile çocuğu olma durumu arasındaki ilişki

			Bu parktan memnun musunuz?			
			Çok memnunum	Kısmen memnunum	Hiç memnun değilim	Total
Çocuğunuz var mı?	Evet	Sayısal Değer	21	55	11	87
		Yüzdesel Değer	24,1%	63,2%	12,6%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	93	191	13	297
		Yüzdesel Değer	31,3%	64,3%	4,4%	100,0%
Total		Sayısal Değer	114	246	24	384
		Yüzdesel Değer	29,7%	64,1%	6,3%	100,0%

$\chi^2(5) = 8,537 \quad p = 0,014 < 0,05$

Parktan memnuniyete ilişkin soruya verilen cevaplarda istatistiki olarak bir ayrışma olduğu ki kare analizi sonucu tespit edilmiştir ($p = 0{,}014 < 0{,}05$). Çocuğu olanların parktan hiç memnun olmama oranı (%21,6) çocuğu olmayanların oranından (%4,4) yaklaşık üç kat daha fazladır (Çizelge 4.74).

Çizelge 4.75 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile günlük çalışma süresi arasındaki ilişki

			Parka nasıl gelirsiniz?						
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	58	54	21	46	5	24	208
		Yüzdesel Değer	27,9%	26,0%	10,1%	22,1%	2,4%	11,5%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	16	9	3	6	1	2	37
		Yüzdesel Değer	43,2%	24,3%	8,1%	16,2%	2,7%	5,4%	100,0%
	Kendi işim istediğim zaman giderim	Sayısal Değer	7	2	0	12	0	2	23
		Yüzdesel Değer	30,4%	8,7%	,0%	52,2%	,0%	8,7%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	18	27	11	46	2	12	116
		Yüzdesel Değer	15,5%	23,3%	9,5%	39,7%	1,7%	10,3%	100,0%
Total		Sayısal Değer	99	92	35	110	8	40	384
		Yüzdesel Değer	25,8%	24,0%	9,1%	28,6%	2,1%	10,4%	100,0%

$\chi^2(15) = 31{,}026 \quad p = 0{,}009 < 0{,}05$

Günlük çalışma süresinde diğer kategoride yer alan gözlemlerin parka araba ile gelme yöntemleri (%15,5) yarım gün işe gidenlerle ayrışmaktadır (%43,2). Kendi işim istediğim zaman giderim diyenlerle diğer grubtaki gözlemlerin parka yürüyerek gelme oranları diğer gruplarla farklılaşmaktadır (bu oranlar sırasıyla %52,2 ve %39,7 olarak gözlemlenmiştir). Bu farklılaşmanın istatistiki olarak anlamlı olduğu ki kare analizi sonucunda belirlenmiştir ($p = 0{,}009 < 0{,}05$) (Çizelge 4.75).

Çizelge 4.76 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile günlük çalışma süresi arasındaki ilişki

			Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?				
			Hafta içi	Hafta sonu	Hem hafta içi hem de hafta sonu	Belli olmuyor	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	24	71	24	89	208
		Yüzdesel Değer	11,5%	34,1%	11,5%	42,8%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	3	7	10	17	37
		Yüzdesel Değer	8,1%	18,9%	27,0%	45,9%	100,0%
	Kendi işim istediği	Sayısal Değer	1	5	8	9	23
		Yüzdesel Değer	4,3%	21,7%	34,8%	39,1%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	15	26	35	40	116
		Yüzdesel Değer	12,9%	22,4%	30,2%	34,5%	100,0%
Total		Sayısal Değer	43	109	77	155	384
		Yüzdesel Değer	11,2%	28,4%	20,1%	40,4%	100,0%

$\chi^2(9) = 25,439 \quad p = 0,003 < 0,05$

Günlük çalışma süreleri dikkate alındığında, hem tam gün çalışanlar hem de kendi işim istediğim zaman giderim cevabını verenler oransal olarak diğer gruplardan ayrılmaktadır. Tam gün çalışanların %11,5'i hafta içi ve sonu bu parka gelirken diğer grup kategorisinde olanlarda bu oran %30,2'dir. Bu farklılaşma ki kare analizi sonucunda istatistiki olarak da anlamlı bulunmuştur ($p = 0,003 < 0,05$) (Çizelge 4.76).

Çizelge 4.77 Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız? Sorusu ile günlük çalışma süresi arasındaki ilişki

			Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?					
			0	20	40	60	80	Total
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	Sayısal Değer	64	83	38	11	12	208
		Yüzdesel Değer	30,8%	39,9%	18,3%	5,3%	5,8%	100,0%
	Yarım gün	Sayısal Değer	8	14	8	3	4	37
		Yüzdesel Değer	21,6%	37,8%	21,6%	8,1%	10,8%	100,0%
	Kendi işim istediğim zaman	Sayısal Değer	8	13	2	0	0	23
		Yüzdesel Değer	34,8%	56,5%	8,7%	,0%	,0%	100,0%
	Diğer	Sayısal Değer	52	46	12	0	6	116
		Yüzdesel Değer	44,8%	39,7%	10,3%	,0%	5,2%	100,0%
Total		Sayısal Değer	132	156	60	14	22	384
		Yüzdesel Değer	34,4%	40,6%	15,6%	3,6%	5,7%	100,0%

Parkta yapılan harcamaların günlük çalışma süresine göre değişip değişmediğine ilişkin yapılan ki kare analizinde diğer kategorisinde yer alan gözlemlerin hiç para harcamama oranları (%44,8) diğer kategorilerden farklılaşmaktadır. Bu farklılaşma istatistiki olarak anlamlıdır ($p = 0,020 < 0,05$) (Çizelge 4.77).

Çizelge 4.78 Parka nasıl gelirsiniz? Sorusu ile bu semtte oturma arasındaki ilişki

			Parka nasıl gelirsiniz?						
			Araba	Otobüs	Dolmuş	Yürüyerek	Taksi	Diğer	Total
Bu semtte mi oturuyorsunuz?	Evet	Sayısal Değer	50	46	23	88	4	16	227
		Yüzdesel Değer	22,0%	20,3%	10,1%	38,8%	1,8%	7,0%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	49	46	12	22	4	24	157
		Yüzdesel Değer	31,2%	29,3%	7,6%	14,0%	2,5%	15,3%	100,0%
Total		Sayısal Değer	99	92	35	110	8	40	384
		Yüzdesel Değer	25,8%	24,0%	9,1%	28,6%	2,1%	10,4%	100,0%

$\chi^2(5) = 33,004 \quad p = 0,000 < 0,05$

Parka yürüyerek gelenlerin oranları diğer yöntemlerle gelenlerin oranları parkın bulunduğu semtte oturma veya oturmama durumuna göre farklılaşmaktadır. Parkın bulunduğu semtte oturanların %38,8'i yürüyerek %7,0' diğer yöntemlerle parka gelirken, parkın olduğu semtte oturmayanların %14'ü yürüyerek %15,3'ü diğer yöntemleri kullanarak parka gelmektedir. Bu farklılaşma ki kare analizi sonucunda istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($p = 0,000 < 0,05$) (Çizelge 4.78).

Çizelge 4.79 Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız? Sorusu ile bu semtte oturma arasındaki ilişki

			Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız?						
			Yaz aylarında	Bahar aylarında	Kış aylarında	Sonbahar aylarında	Dört mevsim	Genellikle	Total
Bu semtte mi oturuyorsunuz?	Evet	Sayısal Değer	76	16	0	2	116	17	227
		Yüzdesel Değer	33,5%	7,0%	,0%	,9%	51,1%	7,5%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	71	22	1	6	49	8	157
		Yüzdesel Değer	45,2%	14,0%	,6%	3,8%	31,2%	5,1%	100,0%
Total		Sayısal Değer	147	38	1	8	165	25	384
		Yüzdesel Değer	38,3%	9,9%	,3%	2,1%	43,0%	6,5%	100,0%

$\chi^2(5) = 22,553 \quad p = 0,000 < 0,05 <$

Parkı dört mevsim kullananların oranları parkın bulunduğu semt oturanlarla oturmayanlar düzleminde farklılaşmaktadır. Parkın olduğu semtte oturanların %51'i dört mevsim kullanırken, parkın bulunduğu semtte oturmayanların %31,2'si dört mevsim Merinos Parkı'nı kullandıkları gözlemlenmiştir. Ki kare test sonucu bu ayrışmanın istatistiki olarak anlamlı olduğunu göstermektedir ($\chi^2(5) = 22,553 \quad p = 0,000 < 0,05$) (Çizelge 4.79).

Çizelge 4.80 Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz? Sorusu ile bu semtte oturma arasındaki ilişki

			Bu parka hangi sıklıkla geliyorsunuz?							
			İlk ziyaretim	Her gün	İki günde bir	Haftada bir kez	15 günde bir kez	Ayda 1 kez	Diğer	Total
Bu semtte mi oturuyorsunuz?	Evet	Sayısal Değer	3	55	21	66	32	39	11	227
		Yüzdesel Değer	1,3%	24,2%	9,3%	29,1%	14,1%	17,2%	4,8%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	9	37	5	29	10	33	34	157
		Yüzdesel Değer	5,7%	23,6%	3,2%	18,5%	6,4%	21,0%	21,7%	100,0%
Total		Sayısal Değer	12	92	26	95	42	72	45	384
		Yüzdesel Değer	3,1%	24,0%	6,8%	24,7%	10,9%	18,8%	11,7%	100,0%

$\chi^2(6) = 43,234 \quad p = 0,000 < 0,05$

İlk ziyaret, 15 günde bir ve diğer seçenekleri oranları birbirinden farklılık arz etmekte ve bu farklılık istatistiki olarak anlamlıdır ($p = 0,000 < 0,05$) (Çizelge 4.80).

Çizelge 4.81 Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız? Sorusu ile bu semtte oturma arasındaki ilişki

			Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?				
			Hafta içi	Hafta sonu	Hem hafta içi hem de hafta sonu	Belli olmuyor	Total
Bu semtte mi oturuyorsunuz?	Evet	Sayısal Değer	15	74	51	87	227
		Yüzdesel Değer	6,6%	32,6%	22,5%	38,3%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	28	35	26	68	157
		Yüzdesel Değer	17,8%	22,3%	16,6%	43,3%	100,0%
Total		Sayısal Değer	43	109	77	155	384
		Yüzdesel Değer	11,2%	28,4%	20,1%	40,4%	100,0%

$\chi^2(3) = 16,105 \quad p = 0,001 < 0,05$

Merinos Parkı'nın olduğu semtte oturanların %6,6'sı hafta içi gelirken, diğer semtlerden hafta içi gelenlerin oranı %17,8 olarak gözlemlenmiştir. Bu çarpıcı bir sonuçtur. Başka bir çalışmada nedenleri üzerinde durulması bu olayı daha derinlikle anlamamıza yardımcı olacaktır. Pearson ki kare sonucu bu bulgumuzun istatistiki olarak anlamlı olduğunu ifade etmektedir ($p = 0,001 < 0,05$) (Çizelge 4.81).

Çizelge 4.82 Bu parktan memnun musunuz? Sorusu ile bu semtte oturma arasındaki ilişki

			Bu parktan memnun musunuz?			
			Çok memnunum	Kısmen memnunum	Hiç memnun değilim	Total
Bu semtte mi oturuyorsunuz?	Evet	Sayısal Değer	77	140	10	227
		Yüzdesel Değer	33,9%	61,7%	4,4%	100,0%
	Hayır	Sayısal Değer	37	106	14	157
		Yüzdesel Değer	23,6%	67,5%	8,9%	100,0%
Total		Sayısal Değer	114	246	24	384
		Yüzdesel Değer	29,7%	64,1%	6,3%	100,0%

$\chi^2(2) = 6{,}869 \quad p = 0{,}032 < 0{,}05$

Farklılaşmanın çok memnun olan gruplar arasında olduğu gözlemlenmektedir. İlgili semtte oturanların %33,9'u semt dışından gelenlerin %23,6'sı Merinos Parkı'ndan çok memnun olduklarını ifade etmişlerdir. Parktan memnun olmayan semt sakinlerinin oranı %4,4 iken, bu oranın semt dışından gelenler için iki kat daha fazla olduğu gözlemlenmiştir (%8,9). Pearson ki kare sonucu gruplar arasındaki bu ilişkini anlamlı olduğunu göstermektedir ($p = 0{,}032 < 0{,}05$) (Çizelge 4.82).

4.5 Anket Sonuçlarının Karşılaştırılması

4.5.1 I.Tip Çizelgelerin Karşılaştırılması

I.Tip çizelgeler bir soruya yalnızca tek yanıt verilebildiği durumlarda oluşturulanlardır. SPSS ile değerlendirilmiştir. Bu bölümde karşılaştırmalar demografik yapı, parkın kullanımıyla ilgili özellikler ve güvenlik-memnuniyetin karşılaştırılması başlıklarında üç çizelge halinde verilmiştir (Çizelge 4.83).

Merinos Parkı'na gelen ziyaretçilerden rassal olarak seçilen 384 gözlemin %33'ünü yani üçte birini kadınlar oluşturmaktadır. Kültürparkı'na gelen ziyaretçilerin ise, %56'sı kadındır.

Merinos Parkı'na gelenlerin yarısını 19-30 yaş arası ziyaretçiler oluştururken, ikinci en çok faydalanan gurubun 19 yaş altı kişilerden oluştuğu gözlemlenmiştir. En az faydalanan yaş grubu ise 51 yaş üstü gurubu olmuştur. Bu durum diğer parkla yaklaşık olarak aynıdır. Kültürparkı'na gelenlerin de yaklaşık %53'ü 19-30 yaş aralığında olup, parkı ikinci en çok faydalanan 31-50 yaş aralığındadır. Kültürparkı'nı da en az kullananlar 51 yaş ve üstü grubu olmuştur.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların çoğunluğu, yaklaşık yüzde 42'si lise mezunu olup, yaklaşık yüzde 17'si YO mezunudur. Kültürparkı'na gelen kullanıcıların da yüzde 41'i lise mezunu ve yaklaşık olarak yüzde 19'u da yüksek okul mezunudur.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %68,5'i bekardır. Kültürparkı'na gelenlerin ise %65,4'ü bekardır.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %76,8'inin çocuğu yoktur. Bu oran Kültürparkı'nda çok az düşmüş ve %72,4'tür.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %38,8'i öğrenci, %20,3'ü ise işçidir. Kültürparkı'na gelenlerin %45,6'sı, öğrenci %19'u ise işçidir.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %54,2'si tam gün çalışmaktadır. Kültürparkı'na gelenler ise esnek çalışma saatlerine sahiptir ve bu oran %37,8'dir. Kültürparkı'na gelen kullanıcıların %36,7'si tam gün çalışmaktadır. Bu soruya verilen cevaplara göre iki park arasında belirgin bir farklılık vardır.

Çizelge 4.83 Parklardaki demografik yapının karşılaştırılması

	GRUPLAR	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
		Kişi Sayısı (Adet)	Yüzdelik Dağılımlar (%)	Kişi Sayısı (Adet)	Yüzdelik Dağılımlar (%)
Cinsiyetiniz Nedir?	Erkek	256	66.7	169	44,0
	Kadın	128	33,3	215	56,0
Yaşınız Kaç?	18 ve altı	104	27,1	70	18,2
	19-30 yaş aralığı	192	50,0	203	52,9
	31-50 yaş aralığı	68	17,7	89	23,2
	51 yaş üstü	20	5,2	22	5,8
Eğitim Durumunuz?	O.Y. bilmiyor	1	0,3	9	2,3
	O.Y. biliyor	3	0,8	3	0,8
	İlkokul	38	9,9	41	10,7
	Ortaokul	50	13,0	41	10,7
	Lise	160	41,7	158	41,1
	Yüksek okul	65	16,9	71	18,5
	Lisans	54	14,1	45	11,7
	Yüksek lisans	6	1,6	11	2,9
	Doktora	7	1,8	5	1,3
Medeni durumunuz?	Evli	103	26,8	99	25,8
	Bekar	263	68,5	251	65,4
	Evli ancak ayrı yaşıyor	3	0,8	8	2,1
	Birlikte yaşıyor	4	1,0	3	0,8
	Boşanmış	5	1,3	15	3,9
	Eşi ölmüş	6	1,6	8	2,1
Çocuğunuz var mı?	Evet	89	23,2	106	27,6
	Hayır	295	76,8	277	72,4
Ne iş ile meşgulsünüz?	Ücretsiz aile işçisi	17	4,4	10	2,6
	Çiftçi	4	1,0	6	1,6
	Yönetici	15	3,9	4	1,0
	Öğrenci	149	38,8	175	45,6
	Serbest meslek	25	6,5	27	7,0
	Kendi işinde çalışıyor	13	3,4	15	3,9
	Memur	30	7,8	34	8,9
	İş veren	8	2,1	13	3,4
	İşçi	78	20,3	73	19,0
	Diğer	45	11,7	27	7,0
Günlük çalışma süreniz nedir?	Tam gün	208	54,2	141	36,7
	Yarım gün	37	9,6	60	15,6
	Kendi işim istediğim zaman giderim	23	6,0	38	9,9
	Diğer	115	29,9	145	37,8
	Cevap vermeyen	1	0,3	0	0,0
Parka kiminle gelirsiniz?	Yalnız	69	18,0	25	6,5
	Eşimle	28	7,3	28	7,3
	Çocuklarımla	13	3,4	24	6,3
	Eşim ve çocuklarımla	41	10,7	56	14,6
	Anne babamla	27	7,0	27	7,0
	Arkadaşlarımla	183	47,7	209	54,4
	Diğer	23	6,0	15	3,9

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %58,9'u parkın bulunduğu semtte oturmaktadır. Kültürparkı'na gelenlerin ise %60,4'ü diğer semtlerde oturmakta, aynı semtte ise %39,6'sı oturmaktadır. Bu parklar arasında önemli bir farklılıktır (Çizelge 4.84).

Çizelge 4.84 Parkların kullanımlarıyla ilgili özelliklerin karşılaştırılması

	GRUPLAR	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
		Kişi Sayısı (Adet)	Yüzdelik Dağılımlar (%)	Kişi Sayısı (Adet)	Yüzdelik Dağılımlar (%)
Bu parka hangi sıklıkta geliyorsunuz?	İlk ziyaretim	12	3,1	13	3,4
	Her gün	92	24,0	41	10,7
	İki günde bir	26	6,8	27	7,0
	Haftada bir kez	95	24,7	93	24,2
	15 günde bir kez	42	10,9	42	10,9
	Ayda bir kez	72	18,8	116	30,2
	Diğer	45	11,7	52	13,5
Bu semte mi oturuyorsunuz?	Evet	226	58,9	152	39,6
	Hayır	157	40,9	232	60,4
	Cevap vermeyen	1	0,3	0	0,0
Parka nasıl gelirsiniz?	Araba	99	25,8	82	21,4
	Otobüs	92	24,0	159	41,4
	Dolmuş	35	9,1	28	7,3
	Yürüyerek	110	28,6	79	20,6
	Taksi	8	2,1	10	2,6
	Diğer	39	10,2	26	6,8
	Cevap vermedi	1	0,3	0	0,0
Bu parkı hangi mevsimler kullanırsınız?	Yaz aylarında	147	38,3	171	44,5
	Bahar aylarında	38	9,9	38	9,9
	Kış aylarında	1	0,3	1	0,3
	Sonbahar aylarında	8	2,1	7	1,8
	Dört mevsim	165	43,0	124	32,3
	Genellikler	25	6,5	43	11,2
Evinize yürüyüş mesafesinde bu park niteliğinde başka park var mı?	Evet	148	38,5	136	35,4
	Hayır	233	60,7	248	64,6
	Cevap vermeyen	3	0,8	0	0,0
Bu parka hangi sıklıkta geliyorsunuz?	İlk ziyaretim	12	3,1	13	3,4
	Her gün	92	24,0	41	10,7
	İki günde bir	26	6,8	27	7,0
	Haftada bir kez	95	24,7	93	24,2
	15 günde bir kez	42	10,9	42	10,9
	Ayda bir kez	72	18,8	116	30,2
	Diğer	45	11,7	52	13,5
Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?	Hafta içi	43	11,2	31	8,1
	Hafta sonu	109	28,4	78	20,3
	Hem hafta içi hem hafta sonu	77	20,1	89	23,2
	Belli olmuyor	155	40,4	186	48,4
Bu parka her geldiğinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?	0	132	34,4	60	15,6
	20	156	40,6	150	39,1
	40	60	15,6	90	23,4
	60	14	3,6	45	11,7
	80	22	5,7	39	10,2

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %28,6'sı parka yürüyerek gelmektedir. Ancak arabayla gelenlerin sayısı da yürüyerek gelenlerin sayısına yakındır ve bu oran %25,8'dir. Merinos Parkı'na gelenlerin %24,0'ü otobüs ile gelmektedir. Kültürparkı'na gelen kullanıcıların ise %41,4'ü otobüs ile %21,4' ü de araba ile gelmektedir. Buradan Kültürparkı'na gelenlerin toplu taşımayı tercih ettikleri sonucuna varılmaktadır (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %47,7'si parka arkadaşlarıyla birlikte, %18 ise yalnız gelmektedir. Kültürparkı'na gelenlerin de %54,4'ü arkadaşlarıyla, %14,6'sı ise eşi ve çocuklarıyla gelmektedir (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %43'ü parkı dört mevsim kullanmaktadır. %38,3'ü ise yaz aylarında tercih etmektedir. Kültürparkı'na gelen kullanıcıların ise tam tersi olarak %44,5' i yaz aylarında ve %32,3 ise dört mevsim parkı kullanmaktadırlar (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %60,7'sinin evinin yakınında bu parka benzer bir park yoktur. Kültürparkı'na gelenlerin %64,6'sınında yürüme mesafesinde bu parka benzer bir park yoktur (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %24,7'si parkı haftada bir kez, %18,8'i ayda bir kez, %24'ü ise her gün ziyaret etmektedir. Kültürparkı'na gelenlerin %24,2'si parkı haftada bir kez, %30,2'sinin ayda bir kez, %10,7'si her gün ziyaret etmektedir (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %11,7'sinin parkı ne zaman kullandıklarının belli olmadığı görülmüştür. Kültürparkı'na gelenlerin ise %48,4'ü parkı ne zaman kullandıklarının belli olmadıklarını belirtmiş, bunun yanı sıra %23,2'si hem hafta içi hem de hafta sonu bu parkı kullandıklarını belirtmiştir (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %40.6'sı parkta 20 TL , %34.4'sı 0 TL, %15,6'sı 40 TL harcamaktadır. Kültürparkı'na gelenlerinde %39,1'i 20 TL, %15,6'sı 0 TL, %23,4'ü ise 40 TL harcama yapmaktadır (Çizelge 4.84).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %76,6'sının çocuklarının parkta yalnız dolaşmasını güvenli bulmadıkları görülmüştür. Kültürparkı'na gelenlerin de benzer şekilde %78,4'ü çocuklarının yalnız dolaşmasını güvenli bulmadıklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.85).

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların %27,3'ü diğer nedenlerden dolayı parkı güvenli bulmamaktadır. Kültürparkı'na gelenlerin ise %78,4'ü park çok kalabalık olduğu için bu parkı güvenli bulmadıklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.85).

Merinos Parkı'na gelenlerin %64,1'i parktan kısmen memnun olduklarını, Kültürparkı'na gelen insanların da %64,8'i parktan kısmen memnun olduklarını belirtmişlerdir (Çizelge 4.85).

Merinos Parkı'nda sunulan hizmetlerin kullanıcıların %75,3'üne göre fiyat olarak uygun bulunmamış, Kültürpark'ta ta bu oran benzer şekilde %79,7'dir(Çizelge 4.85).

Çizelge 4.85 Parklardaki Güvenlik ve Memnuniyetin Karşılaştırılması

	GRUPLAR	**MERİNOS PARKI**		**KÜLTÜRPARKI**	
		Kişi Sayısı (Adet)	**Yüzdelik Dağılımlar (%)**	**Kişi Sayısı (Adet)**	**Yüzdelik Dağılımlar (%)**
Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?	Evet	88	22,9	83	21,6
	Hayır	294	76,6	301	78,4
	Cevap vermeyen	2	0,6	0	0,0
Neden güvenli değil?	Çok kalabalık	90	23,4	184	47,9
	Yolunu kaybediyor	57	14,8	41	10,7
	Su tehlikesi olabilir	17	4,4	7	1,8
	Çok büyük	76	19,8	43	11,2
	Araç kullanılıyor	39	10,2	19	4,9
	Diğer	105	27,3	90	23,4
Bu parktan memnun musunuz?	Çok memnunum	114	29,7	113	29,4
	Kısmen memnunum	246	64,1	249	64,8
	Hiç memnun değilim	24	6,3	22	5,7
Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu?	Evet	93	24,2	78	20,3
	Hayır	289	75,3	306	79,7
	Cevap vermeyen	2	0,5	0	0,0

4.5.2 II. Tip Çizelgelerin Karşılaştırılması

Çizelge 4.86 Parkı ziyaret etme nedenleriniz nelerdir? Sorusunun karşılaştırılması

SEÇENEKLER	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
	Kişi sayısı	**Yüzde (%)**	**Kişi sayısı**	**Yüzde (%)**
Kolay ulaşılabilir olduğu için	27	2,34	54	4,69
Yürüyüş yolları bulunduğu için	3	0,26	51	4,43
Ağaçlık yeşil bir alan olduğu için	370	32,12	286	24,83
Piknik için uygun alanlar olduğu için	10	0,87	178	15,45
Spor olanakları olduğu için	29	2,52	14	1,22
Emniyetli olduğu için	2	0,17	6	0,52
Aile fertleri ile gitmeye uygun olduğu için	128	11,11	163	14,15
Açık havada zaman geçirmek için	276	23,96	126	10,94
Parktaki hizmetlerden yararlanmak için	9	0,78	54	4,69
Sessiz sakin olduğu için	57	4,95	21	1,82
Sabah yürüyüşü için	15	1,30	9	0,78
Arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek için	209	18,14	173	15,02
Yeni insanlarla tanışmak için	9	0,78	2	0,17
Diğer	8	0,69	15	1,30

Parkı ziyaret etme nedenleriniz nelerdir sorusuna, ziyaretçilerin çoğu her iki parkta da ağaçlık yeşil bir alan olduğu için şıkkını işaretlediği görülmüştür. İkinci seçenek olarak Merinos Parkı'nda açık havada zaman geçirmek için olurken, Kültürparkı'nda ise piknik için uygun alanlar olduğu için şıkkını işaretlediği görülmüştür. Üçüncü olarak ise Merinos Parkı'nda da Kültürparkı'nda da arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek için şıkkı tercih edilmiştir. Aile fertleriyle gitmeye uygun olduğu için seçeneğide yüksek tercihler arasına girmiştir (Çizelge 4.86).

Çizelge 4.87 Sizce parkın eksikleri ve sorunları nelerdir? Sorusunun karşılaştırması

SEÇENEKLER	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
	Kişi sayısı	Yüzde (%)	Kişi sayısı	Yüzde (%)
Bakımsız olması	23	2,00	34	2,95
Yaban hayatına ilişkin bişey yok	21	1,82	17	1,48
Bitkilerin yetersiz olması	78	6,77	125	10,85
Çay bahçesi vb. gibi işletmelerin bulunmaması	125	10,85	27	2,34
Parkta çok fazla çay bahçesi ve lokantanın olması	26	2,26	29	2,52
Güvenli olmaması	294	25,52	301	26,13
Kalabalık ve gürültülü olması	29	2,52	152	13,19
Spor olanaklarının bulunmaması	82	7,12	27	2,34
Çocuk oyun alanlarının bulunmaması	94	8,16	15	1,30
Ana trafik yollarının yanında yer alması	158	13,72	124	10,76
Kullanışlı olmaması (basamak ve engellerin çok olması)	3	0,26	24	2,08
Parkta sunulan hizmetlerin kalitesiz olması	19	1,65	13	1,13
Parktaki insanların davranışları	62	5,38	25	2,17
Bilgi verici, yönlendirici levhaların olmaması	19	1,65	23	2,00
Çöp kutusu, bank ve aydınlatmaların yetersiz olması	7	0,61	25	2,17
Parkın tahrip edilmesi	20	1,74	26	2,26
Parkta şikayette bulunabilecek bir yerin olmaması	9	0,78	54	4,69
Gıda kontrolünün olmaması	4	0,35	52	4,51
Alışveriş alanlarının olmaması	56	4,86	45	3,91
Diğer	23	2,00	14	1,22

Sizce parkın eksikleri ve sorunları nelerdir sorusuna her iki parkta da güvenli olmaması seçeneği tercih edilmiştir. İkinci olarak Merinos Parkı'nda ana trafik yollarının yanında

yer alması alırken, Kültürparkı'nda kalabalık ve gürültülü olması seçeneği tercih edilmiştir (Çizelge 4.87).

Üçüncü olarak ise Merinos Parkı'nda çay bahçesi vb. gibi işletmelerin bulunmaması alırken, Kültürparkı'nda ise bitkilerin yetersiz olması seçeneği işaretlenmiştir (Çizelge 4.87).

Çizelge 4.88 Bu parkta yer almasını istediğiniz olanaklar nelerdir? Sorusunun karşılaştırılması

SEÇENEKLER	**MERİNOS PARKI**		**KÜLTÜRPARKI**	
	Kişi sayısı	**Yüzde (%)**	**Kişi sayısı**	**Yüzde (%)**
Bakımlı, geniş ve temiz yeşil alanlar	95	8,25	89	7,73
Çay bahçesi, lokanta, büfeler	94	8,16	51	4,43
Yürüyüş yolları	85	7,38	78	6,77
Bisiklet yolları	34	2,95	45	3,91
Futbol sahası	96	8,33	59	5,12
Tenis kortu	64	5,56	91	7,90
Golf alanı	6	0,52	14	1,22
Basketbol / voleybol alanı	174	15,10	189	16,41
Buz pateni	25	2,17	106	9,20
Fuarlar	34	2,95	41	3,56
Kurslar (fotoğraf, seramik)	9	0,78	6	0,52
El sanatları sergileri	25	2,17	12	1,04
Kütüphane	23	2,00	14	1,22
Bitki ve hayvanların tanıtıldığı özel bahçeler	62	5,38	56	4,86
Yetişkin ağaçlar ve çiçek gösterileri	64	5,56	98	8,51
Eğlence olanakları(lunapark)	75	6,51	10	0,87
Düzenli tiyatro gösterileri ve konserler	9	0,78	5	0,43
Havuzlar, şelaleler, yüzme havuzları ve su oyunları	26	2,26	12	1,04
Gösteri ve toplantı meydanları	46	3,99	32	2,78
Çok miktarda oturma yeri	89	7,73	125	10,85
Diğer	17	1,48	19	1,65

Bu parkta yer alması istediğiniz olanaklar nelerdir sorusuna her iki parkta da basketbol / voleybol alanı seçeneği tercih edilmiştir. İkinci olarak Merinos Parkı'nda futbol sahası

olurken, Kültürparkı'ndaki ziyaretçiler çok fazla oturma yeri seçeneğini tercih etmiştir. Üçüncü olarak ise Merinos Parkı'nda bakımlı, geniş ve temiz yeşil alanlar olurken, Kültürparkı'nda ise buz pateni olmuştur (Çizelge 4.88).

Çizelge 4.89 Bu parka geliş amaçlarınız nelerdir? Sorusunun karşılaştırılması

SEÇENEKLER	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
	Kişi sayısı	**Yüzde (%)**	**Kişi sayısı**	**Yüzde (%)**
Açık havada zaman geçirmek	152	20,24	129	15,73
Spor yapmak	59	7,86	54	6,59
Çocukları dolaştırmak	13	1,73	24	2,93
Tanımadığım insanlarla aynı yerde olmak	5	0,67	3	0,37
Piknik yapmak	10	1,33	178	21,71
Köpek gezdirmek	78	10,39	25	3,05
Su ile ilgili aktivitelere katılmak	2	0,27	8	0,98
Kent yaşamının baskısından kurtulmak	178	23,70	101	12,32
Parktaki hizmetlerden yararlanmak	5	0,67	9	1,10
Su ve yeşilliği izleyerek dinlenmek	54	7,19	78	9,51
Arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek	183	24,37	209	25,49
Diğer	12	1,60	2	0,24
TOPLAM	**751**		**820**	

Bu parka geliş amacınız sorusuna her iki parkta da en çok arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek seçeneği tercih edilmiştir. İkinci olarak Merinos Parkı'nda yaşamının baskısından kurtulmak seçeneği tercih edilirken, Kültürparkı'nda ise piknik yapmak olmuştur. Üçüncü olarak her iki parkta da açık havada zaman geçirmek seçeneği tercih edilmiştir (Çizelge 4.89).

Çizelge 4.90 Bu parkta genellikle ne tür aktiviteler yaparsınız? Sorusunun karşılaştırılması

SEÇENEKLER	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
	Kişi sayısı	**Yüzde (%)**	**Kişi sayısı**	**Yüzde (%)**
Parktaki hizmetlerden yararlanmak (Restoran, kafeterya, vb)	86	14,41	105	16,06
Suya dayalı aktivitelerden yararlanmak (Deniz bisikleti, kayık turu, vb)	5	0,84	12	1,83
Yürüyüş veya koşu yapmak	85	14,24	64	9,79
Çocuk bahçesine gitmek	41	6,87	85	13,00
Gazete-kitap okumak	102	17,09	78	11,93
Piknik yapmak	10	1,68	124	18,96
Yeni insanlarla tanışmak	2	0,34	5	0,76
Çimlere uzanmak	52	8,71	31	4,74
Bankta oturmak çevreyi izlemek	84	14,07	65	9,94
Açık havada dolaşmak	126	42,42	76	11,62
Diğer	4	0,67	9	1,38
TOPLAM	**597**		**654**	

Bu parkta genellikle ne tür aktiviteler yaparsınız sorusuna Merinos Parkı'nda en çok açık havada dolaşmak seçeneği tercih edilmiştir. Kültürparkı'nda ise piknik yapmak olmuştur. İkinci olarak Merinos Parkı'nda gazete ve kitap okumak seçeneği tercih edilmişken, Kültürparkı'nda ise parktaki hizmetlerden yararlanmak (restoran, kafeterya, vb) seçeneği tercih edilmiştir. Üçüncü olarak ise Merinos Parkı'nda parkdaki hizmetlerden yararlanmak (restoran, kafeterya, vb) seçeneği olurken, Kültürparkı'nda ise çocuk bahçesine gitmek olmuştur (Çizelge 4.90).

Çizelge 4.91 Merinos/Kültür Parkı'nı genel olarak beğenmenizin nedenleri nelerdir? Sorusunun karşılaştırılması

SEÇENEKLER	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
	Kişi sayısı	**Yüzde (%)**	**Kişi sayısı**	**Yüzde (%)**
Yalnız kalabilme şansı	86	21,34	41	7,37
Parkın manzarası	78	19,35	62	11,15
Su kıyısı ve suya dayalı aktivitelerin olması	5	1,24	12	2,16
Açık alanda dolaşabildiğim için	120	29,78	131	23,56
Parktaki olanaklar (Çay bahçesi, Restoran, Çocuk bahçesi)	52	12,90	192	34,53
Parktaki etkinlikler (Konser, Fuar, Kurs vb.)	24	5,96	101	18,17
Diğer	38	9,43	17	3,06
TOPLAM	**403**		**556**	

Merinos/Kültür Parkı'nı genel olarak beğenmenizin nedenleri nelerdir sorusuna Merinos Parkı'nda en çok açık alanda dolaşabildiğim için, Kültürparkı'nda ise parktaki olanaklar (Çay bahçesi, Restoran, Çocuk bahçesi) seçeneği olmuştur. İkinci olarak Merinos Parkı'nda yalnız kalabilme şansı seçeneği tercih edilirken, Kültürparkı'nda ise açık alanda dolaşabildiğim için seçeneği tercih edilmiştir. Üçüncü olarak ise Merinos Parkı'nda parkın manzarası, Kültürparkı'nda parktaki etkinlikler (Konser, Fuar, Kurs vb.) seçeneği tercih edilmiştir (Çizelge 4.91).

Çizelge 4.92 Merinos Parkı ve Kültürparkı arasından neden bu parkı seçtiniz? Sorusunun karşılaştırılması

SEÇENEKLER	MERİNOS PARKI		KÜLTÜRPARKI	
	Kişi sayısı	**Yüzde (%)**	**Kişi sayısı**	**Yüzde (%)**
Bilmiyorum	3	0,78	9	2,34
Daha güvenli	12	3,13	15	3,91
Daha fazla kullanım var	21	5,47	129	33,59
Daha ucuz	5	1,30	12	3,13
Daha eğlenceli	9	2,34	63	16,41
Parkta dinlenme mekanı daha fazla	87	22,66	31	8,07
Manzarası daha güzel	87	22,66	12	3,13
Estetiği daha güzel	106	27,60	26	6,77
İnsanlar daha cana yakın	41	10,68	52	13,54
Diğer	49	12,76	35	9,11

Merinos Parkı ve Kültürparkı arasında neden bu parkı seçtiniz sorusuna en çok Merinos Parkı'nda estetiği daha güzel, Kültürparkı'nda ise daha fazla kullanım alanı var seçeneği tercih edilmiştir. İkinci olarak Merinos Parkı'nda parkın dinlenme mekanı daha fazla ve manzarası daha güzel seçenekleri aynı oranda tercih edilmişken, Kültürparkı'nda ise daha eğlenceli seçeneği tercih edilmiştir.

5.SONUÇ

Geçmişte kent parkları, Olmsted ve Vaux'un tasarladığı pastoral Central Park örneğinde olduğu gibi, insanları kentin karmaşasından kurtarmak ve doğaya erişimlerini sağlamak için romantik akımla tasarlanırken, buna karşıt olarak sonrasında yaşam tarzının hızlanması ve kentleşmenin yoğunlaşması ile birlikte, Tschumi'nin Parc de La Vilette örneğinde olduğu gibi kent kültürünün çoğulculuğunu daha iyi yansıtan ve kentle bütünleşik planlama ve tasarım yaklaşımları ortaya çıkmıştır. Günümüz koşullarında ise park tipolojisi incelendiğinde sürdürülebilir park yaklaşımının ön plana çıktığı görülmektedir.

Bu araştırma Bursa Kenti Osmangazi ilçesinde bulunan ve birbirine çok yakın iki park olan Reşat Oyal Kültür ve Merinos Parklarının kullanıcı profilinin belirlenmesi, tercih ve beklentilerinin karşılaştırılması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Araştırmaya konu olan her iki parkta daha önceki bölümlerde bahsedildiği üzere Bursa kenti tarihi geçmişi içinde önem taşıyan ve zaman içinde kentin değişen ihtiyaçları doğrultusunda dönüşüme uğramış alanlardır. Bu açıdan değerlendirdiğimizde Reşat Oyal Kültürparkı'nda 2004-2005 yılında "Kültürpark Sağlıklılaştırma ve Yenileme Projesi" uygulanarak, eski fabrika alanının "Merinos Kentsel Dönüşüm Projesi" ile parka dönüştürülmesi sonucu ise Merinos Parkı kente yeniden kazandırılmıştır. Bu projeler hayata geçirilirken bu alanlardaki kullanım ve fonksiyonlarda da bazı değişimler yaşandığı görülmektedir.

Park tipolojisi açısından iki park değerlendirildiğinde, Reşat Oyal Kültürparkı kent kültürünün çoğulculuğunu daha iyi yansıtan planlama ve tasarımlarla yapılmışken, Merinos Parkı ise romantik akımla planlama ve tasarlanan pastoral niteliklerin daha çok ön plan çıktığı, görülmektedir. Kullanıcılarla yapılan anket sonuçları da bu görüşü desteklemektedir.

Kullanıcı anketleri, park yönetim planlarında ihtiyaç duyulan en önemli verilerden birisidir. Bu nedenle, bu araştırmada uygulanan anket çalışması model olarak daha sonra yapılacak çalışmalarda farklı alanlara uygulanabilecek niteliktedir.

Her iki parkta rassal olarak seçilen 384 gözlemin sonuçları aşağıda değerlendirilmiştir. Parklara gelenlerin cinsiyet durumlarına bakıldığında, Reşat Oyal Kültürparkı'na gelen kadın ziyaretçilerin, Merinos Parkı'na göre daha fazla olduğu gözlenmiştir.

İki parkada gelen ziyaretçilerin çoğunluğunun 19-30 yaş aralığında olduğu görülmüştür. En az kullanan yaş grubunun ise 51 yaş ve üstü olduğu belirlenmiştir. İkinci olarak Merinos Parkı'nı 18 ve altı yaş grubunun, diğer parkı ise ikinci olarak 31-50 yaş aralığında kişilerin tercih ettiği görülmüştür.

Her iki parka gelen ziyaretçilerin yüksek çoğunluğunun lise mezunu olduğu bunu yüksek okul mezunları takip etmektedir. Dolayısıyla kullanıcıların eğitim durumları iki park için de aynıdır. Medeni durumları incelendiğinde her iki parka gelen kullanıcıların yarısından çoğunun bekar olduğu görülmüştür. Benzer şekilde her iki parkta ziyaretçilerin büyük çoğunluğunun çocuğu bulunmamaktadır.

Park kullanıcılarının meşgul oldukları işlerde her iki park için benzer özellikler göstermektedir. Kullanıcıların çoğunluğunun öğrenci olduğu, bunu işçilerin takip ettiği belirlenmiştir.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların yarısından fazlası tam gün çalışıyorken, Reşat Oyal Kültürparkı'nda tam gün çalışanlar ikinci sırada yer almıştır.

Her iki parka da gelen kullanıcıların yarısına yakını parka arkadaşlarıyla gelmeyi tercih etmektedir. İkinci olarak Merinos Parkı'na yalnız katılım, diğer parka oranla daha fazla iken, eş ve çocukla gelme durumu Reşat Oyal Kültürparkı'nda diğer parka oranla daha fazladır. Bu sonuçta parklardaki kullanımlarla ilişkilendirildiğinde Reşat Oyal Kültürparkı'nın tipolojik özelliğini desteklemektedir.

Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların yarısından fazlası parkın bulunduğu semtte oturmaktadır. Reşat Oyal Kültürparkı'na gelenlerin ise yarısından fazlası diğer semtlerde oturmaktadırlar. Bu parklar arasında önemli bir farklılıktır. Diğer yandan Merinos Parkı'na gelen kullanıcıların yarısından fazlası parka yürüyerek ya da arabasıyla geldiği görülmüştür. Reşat Oyal Kültürparkı'na gelen kullanıcıların ise toplu taşıma araçlarını tercih ettiği belirlenmiştir. Bunun nedeni olarak Reşat Oyal Kültürparkı'na toplu taşımanın kolay ve çok, yanı sıra park giriş kapı sayısının diğer parka göre fazla olmasının diğer semtlerden de parkı ziyaret etme olasılığını arttırdığı düşünülmektedir.

Her iki parkın kullanıldıkları mevsimler açısından da farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Merinos Parkı'na gelenlerin çoğu parkı dört mevsim ve daha sonra yaz aylarında kullanmaktayken, Kültürparkı'na gelenlerin çoğunluğu yaz ve daha sonra dört mevsim kullandığı görülmüştür. Bunun nedenlerinden biri olarak Merinos Parkı'nda Kongre ve Kültür Merkezi'nin bulunması gösterilebilir.

Reşat Oyal Parkı girişi ücretli, Merinos Parkı girişi ücretsizdir. Bunun yanı sıra her iki parka gelen kullanıcılar parktaki hizmetlerin pahalı olduğunu belirmişlerdir.

Her iki parka gelen kullanıcılar bu parklarda çocukların yalnız dolaşmalarını güvenli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Bunun nedeni ise iki parkta da farklılık göstermektedir. Merinos Parkı'nda diğer nedenler ağırlıklı olurken, Reşat Oyal Kültürparkı'nda ise kalabalık olma durumu ağırlıklı olmuştur.

Parkı ziyaret etme nedenleriniz nelerdir sorusuna, ziyaretçilerin çoğu her iki parkta da ağaçlık yeşil bir alan olduğu için şıkkını işaretlediği görülmüştür.

Parkın eksikleri ve sorunları konusunda kullanıcılar öncelikle her iki parkı da güvenli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Diğer eksiklik ve sorunlar sırasıyla Merinos Parkı'nda ana trafik yollarının yanında yer alması ve parkta çay bahçesi vb. gibi işletmelerin bulunmaması iken, Kültürparkı'nın kalabalık ve gürültülü olması ve bitkilerin yetersiz olması olarak belirlenmiştir. Bu sorunların giderilmesi için güvenlik personeli sayısının

artırılması ve park içinde konum olarak eşit dağılımının sağlanması yerinde bir çözüm olacaktır. Merinos Parkı'nda bitkisel tasarım ile ana yolların zararlı etkilerini azaltacak çözümlere gidilmelidir. Kültürparkı'nda da kalabalığı önlemek için ziyaretçi yönetim sistemi geliştirilmedir.

Kullanıcıların parklara geliş amacı değerlendirildiğinde her iki parkta da en çok arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek seçeneğinin tercih edildiği görülmektedir.

Bu parkta genellikle ne tür aktiviteler yaparsınız sorusuna Merinos Parkı'nda en çok açık havada dolaşmak seçeneği tercih edilirken, Kültürparkı'nda ise piknik yapmak olmuştur. Ancak piknik alanlarının bakım sorunları mevcuttur.

Kullanıcıların Merinos/Kültür Parkı'nı genel olarak beğenme nedenleri sırasıyla, Merinos Parkı'nda en çok açık alanda dolaşabilme imkanı olması, yalnız kalabilme şansı ve son olarak parkın manzarasının etkilemesidir. Kültürparkı'nda ise öncelikle parktaki olanaklar (Çay bahçesi, Restoran, Çocuk bahçesi), ikinci olarak açık alanda dolaşabilme ve son olarak parktaki etkinlikler (Konser, Fuar, Kurs vb.) kullanıcıların parkı beğenme nedenleri arasındadır. Ancak Kültürpark'ta yapılan gözlemler sonucunda çocuk oyunlarında bakım ve güvenlik konusunda bazı eksiklikler gözlenmiştir. Bunun yanı sıra parktaki çocuk oyun alanlarına çocukların hayal güçlerini artırıcı nitelikte oyun ekipmanları da eklenmelidir. Yapılan yeni proje ile de mekansal ilişkilerin beklenilen düzeyde çözülmediği belirlenmiştir. Bu sorunların ilgililer tarafından ivedilikle çözülmesi yerinde olacaktır.

Merinos Parkı ve Kültürparkı arasında neden bu parkı seçtiniz sorusuna en çok Merinos Parkı'nda estetiği daha güzel, Kültürparkı'nda ise daha fazla kullanım alanı var seçeneği tercih edilmiştir.

Bu parkta yer almasını istediğiniz olanaklar nelerdir sorusuna her iki parkta da basketbol / voleybol alanı seçeneği ilk tercih olmuştur. Kullanıcıların diğer beklentileri

sırasıyla Merinos Parkı'nda futbol sahası ve bakımlı, geniş ve temiz yeşil alanlarken, Kültürparkı'nda daha fazla oturma yeri ve buz patenidir. Alan kullanımları değerlendirildiğinde parklarda bazı spor tesisleri bulunmasına rağmen, bir kısmının kullanımları ücretlidir. Kullanıcıların beklentileri kent parklarının kullanım sürekliliği açısından önem taşımaktadır. Bu beklentilerin ilgililer tarafından değerlendirilip karşılanması gereklidir.

Kent parkları, kent ekolojisine olumlu etkiler sağlamadan, arazi organizasyonuna, kentin estetiğine katkı sağlamadan kent halkına rekreasyon imkanı sağlamaya kadar çeşitli işlevler yüklenmektedir. Ayrıca kentlerin sürdürülebilirliğinin sağlanmasında kent parklarının rolü yadsınamaz. Bu nedenle bu alanların yapımında planlama ve tasarım ilkelerine mutlaka uyulmalıdır.

Birçok araştırmacı son dönemde kentsel yeşil alanların planlamasında belirli standartlar yerine ihtiyaç değerlendirme yaklaşımının daha başarılı sonuçlar ortaya koyduğunu belirtmektedir. Bu nedenlerle yeşil alanların planlanması ve tasarımında kullanıcıların görüş ve isteklerinin değerlendirilmesi kaçınılmazdır.

Kent parklarının ortak bir kültürel miras olarak görülmesi ve bu bağlamda yönetiminin de sağlanması gereklidir.

KAYNAKLAR

Algudah, Y. M. 2006. Amman (Ürdün) Kent Parklarının Peyzaj Erişilebilirliği Yönünden İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Anonim. 2012. Atatürk Kongre Kültür Merkezi ve Merinos Parkı. Bursa Büyükşehir Belediyesi Tanıtım Kitabı, Bursa.

Anonim. 2013a. Reşat Oyal Kültürparkı Gişe Verileri. Bursa Büyükşehir Belediyesi BURFAŞ Genel Müdürlüğü, Bursa.

Anonim. 2013b. Bursa Kenti Mahalli Sınırları. Bursa Büyükşehir Belediyesi BURFAŞ Genel Müdürlüğü, Bursa.

Anonim. 2013c. Reşat Oyal Kültürparkı Vaziyet Planı. Bursa Büyükşehir Belediyesi BURFAŞ Genel Müdürlüğü, Bursa.

Anonim. 2013d. Merinos Parkı Vaziyet Planı. Bursa Büyükşehir Belediyesi BURFAŞ Genel Müdürlüğü, Bursa.

Atanur, G. 2016. Türkiye'de Kent Parkı Geleneği. Plant Dergisi, http://www.plantdergisi.com/doc-dr-gul-atanur/turkiye-de-kent-parki-gelenegi.html . Erişim Tarihi:02.09.2018.

Bektaş, A. 2010. Bursa İli Kent Parklarının, Reşat Oyal Kültürparkı, Soğanlı Botanik Parkı ve Merinos Parkı Örneklerinde Peyzaj Tasarım Kriterlerine Göre İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 159 s., Konya.

Boyacı, E. 2010.Ülkemizde Kent Parkı İşlevlerini Belirleyen Etmenler. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 107 s., Ankara.

Cranz, G. 2008. Changing Role Urban Parks, https://www.spur.org/publications/urbanist-article/2000-06-01/changing-roles-urban-parks Erişim Tarihi:02.09.2015.

Demirkan, S. 2008. Türkiye'de Kentsel Dönüsüm Uygulamalarında Yerel Yönetimlerin Rolü: Bursa Büyükşehir Belediyesi Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Elinç, H. 2011. Görsel Kalite Değerlendirmesi Yöntemi ile Antalya ili Alanya İlçesindeki Abdurrahman Alaettinoğlu ve Alanya Belediye Başkanları Kent Parklarının İrdelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Emür, S. H. ve Onsekiz, D. 2007. Kentsel Yaşam Kalitesi Bileşenleri Arasında Açık ve Yeşil Alanların Önemi –Kayseri/Kocasinan İlçesi Park Alanları Analizi. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (22); 367-396.

SHE.YI MING, B. 2004. Urban Environment Landscape in Korea. Liaoning Science and Technology, ISBN:7-5381-4072-7.

Fidan, N. A. 2013. Fiziksel Aktivite Ve Aktif Yaşamın Desteklenmesi, Bursa Kenti ve Pasif Yeşil Bursa Alanların Aktif Kullanım Mekanlarına Dönüştürülmesi. Bursa Büyükşehir Belediyesi Bursa Sağlıklı Kentler Birliği, http://www.skb.org.tr/wp-content/uploads/2012/09/a_nalan_fidan_280407_3_oturum.pdf. Erişim Tarihi:02.09.2012.

Gold, S. M. 1980. Recreation Planning and design, Mc Graw-Hill Book Comp., New York.

Güngör, S. And Bektaş Akbana, A. 2017. Examination of Significant Urban Parks in Bursa Province In Accordance With the Landscape Design Criteria. International Journal of Multidisciplinary Approach and Studies, Volume 04, No.1, 105-114.

Kursell, A. A. 1997. Replanning Urban Park. Master Thesis. Technical University of Nova Scotia, Kanada.

Kaymaz, E. 2014. Dünyadan ve Bursa'dan Kent Parkı Örnekleri, http://www.skb.gov.tr/wp-content/uploads/2014/12/7.Egemen-KAYMAZ-.pdf Erişim Tarihi:02.09.2018.

Kızılaslan, S. 2007. Trabzon Kenti Park ve Bahçelerinin Peyzaj Tasarım Kriterleri Açısından İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

Nasuh, D. 1993. Kent Parklarının Nitelikleri ve Ankara Örneğinde İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.

Sarıkaya, M. 2007. Göksu Parkı'nın (Eryaman-Ankara) Mevcut Kullanımı ve Kullanıcı Beklentilerinin İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 152 s., Ankara.

Oguz, D. 2000. User surveys of Ankara's Urban Parks. Landscape and Urban Planning 52, pp. 165-171.

Önal, S. ve Sağır, M. 2018. Ankara Kent Parklarının Kullanımının Belirlenmesi. Ankara Araştırmaları Dergisi / Journal of Ankara Studies, 6(1), 77-90, Ankara.

Özkır, A. 2007. Kent Parkları Yönetim Modelinin Geliştirilmesi. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.

Polat, A. T. 2002. Kent Parkı Kavramı ve Konya İçin Örnek Bir Çalışma. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Konya.

Uzun, G. 1987. Kentsel Rekreasyon Alan Planlaması. Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Ders Kitabı, No:48 Ç.Ü. Ziraat Fakültesi Ofset ve Teksir Atölyesi, Adana.

Uzun, S. 2005. Kırsal ve Kentsel Alanlardaki Parklarda Kullanıcı Memnuniyeti; Gölcük Ormaniçi Dinlenme Alanı ve İnönü Parkı Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 91 s., Düzce.

Welch, D. 1991. Management of Urban Parks, British Library Document Supply Centre, UK.

Yamane, T. 2001. Temel Örnekleme Yöntemleri. Çeviren: Esin, A., Bakır, M. A., Aydın, C. and Gürbüzsel, E. Literatür yayıncılık, 509 s, ISBN: 975843134X, İstanbul.

Yılmaz, S., Zengin, M. and Demircioğlu, Yıldız, N. 2007. Determination of user profile at city parks: A sample from Turkey. Building and Environment 42 (2007) 2325–2332.

Yorulmaz, A. 2006. Harikalar Diyarı Parkının Kullanıcı Profili ve Beklentilerinin Belirlenmesi. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, 76 s., Ankara.

Zaloğlu, A. 2006. Ankara Kent Parklarında Suyun Gösteri Elemanı Olarak İrdelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. A.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara.

URL1. http://www.bursadakultur.org/

URL2. http://v3.arkitera.com/p129-bursa-merinos-kultur-merkezi-ve-parki-projesi.html?year=&aID=983

EK 1 ANKET FORMU

BU ANKET, ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ ORMAN MÜHENDİŞLİĞİ ANABİLİM DALI ALTINDA YÜKSEK LİSANS TEZİ OLARAK HAZIRLANMIŞTIR.
ANKETİN YAPILDIĞI TARİH : 20/08/2013

1.Cinsiyetiniz?

1 Erkek

2 Kadın

2. Kaç yasındasınız?

1 18 ve altı 2 18 - 30 arası 3 30 - 50 arası 4 50-70 arası

3. Eğitim durumunuz nedir?

1 Okuma yazma bilmiyor 2 Okuma yazma biliyor ama mezun değil

3 İlkokul mezun 4 Ortaokul ve dengi 5 Lise ve dengi

6 Yüksekokul 7 Lisans 8 Yüksek Lisans

9 Doktora

4. Medeni durumunuz ?

1 Evli 2Bekar 3Evli fakat ayrı yaşıyor 4 Birlikte Yaşıyor

5 Boşandı 6 Eşi öldü

5. Çocuğunuz var mı?

1 Evet 2 Hayır

6. Parka genellikle kiminle gelirsiniz?

1Yalnız 2 Esimle 3 Çocuklarımla 4 Esim ve çocuklarımla 5 Annem ve babamla 6 Arkadaşlarımla 7 Diğer (Lütfen belirtiniz)

7. Ne işle meşkulsunüz?

1 Ücretsiz Aile İşçisi 2 Çiftçi 3Yönetici 4 Öğrenci 5 Serbest Meslek 6 Kendi başına çalışıyor 7 Memur 8 İş veren 9 İşçi 10 Diğer……

8.Günlük çalışma süreniz nedir?

1 Tam gün 2 Yarım gün 3 Kendi işim istediğim zaman giderim 4 Diğer……

9. Bu semtte mi oturuyorsunuz?

1 Evet 2 Hayır

10. Parka nasıl gelirsiniz?

1 Arabamla 2 Otobüsle 3Dolmusla 4Yürüyerek 5 Taksi ile 6 Diger……

11. Bu parkı hangi mevsimlerde kullanırsınız?

1 Yaz aylarında 2 Bahar aylarında 3 Kıs aylarında 4 Sonbahar aylarında 5 Dört mevsim 6 Genellikle

12. Evinize yürüyüş mesafesinde Merinos / Kültür Parkı niteliğinde başka bir park var mı?

1 Evet 2 Hayır

13. Bu parka hangi sıklıkta geliyorsunuz?

1 İlk ziyaretim2 Her gün 3 İki günde bir 4 Haftada bir kez 5 15 günde bir kez 6 Ayda bir kez 7 Diğer (Lütfen belirtiniz)

14. Bu parkı en çok ne zaman kullanırsınız?

1 Hafta içi 2Hafta sonu 3 Hem hafta içi hem hafta sonu 4 Belli olmuyor

15. Çocuklarınızın bu parkta yalnız dolaşmasını güvenli buluyor musunuz?

1 Evet (20'ye geç) 2 Hayır

16. Neden güvenli değil? (1 den fazla seçenek işaretlenebilir)

1 Çok kalabalık 2 Yolunu kaybedebilir 3 Su tehlikeli olabilir

4 Çok büyük 5 Araç kullanılıyor 6 Diğer……..

17. Bu parktan memnun musunuz?

1 Çok memnunum 2 Kısmen memnunum 3 Hiç memnun değilim

18. Parkı ziyaret etme nedenleriniz nelerdir?

(En fazla 3 uygun şıkkı işaretleyiniz)

1 Kolay ulaşılabilir olduğu için 2 Yürüyüş yolları bulunduğu için

3 Ağaçlık yeşil bir alan olduğu için 4 Piknik için uygun alanlar bulunduğu için

5 Spor olanakları bulunduğu için 6 Emniyetli olduğu için

7 Aile fertleriyle gitmeye uygun olduğu için

8 Açık havada zaman geçirmek için 9 Parktaki hizmetlerden yararlanmak için

10 Sessiz sakin olduğu için 11 Sabah yürüyüşü için

12 Arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek için

13 Yeni insanlarla tanışmak için

14 Diğer…

19. Sizce parkın eksikleri ve sorunları nelerdir?

(En fazla 3 uygun şıkkı işaretleyiniz)

1 Bakımsız olması 2 Yaban hayatına ilişkin bişey yok

3 Bitkilerin yetersiz olması 4 Çay bahçesi vb. gibi isletmelerin bulunmaması

5 Parkta çok fazla çay bahçesi ve lokantanın olması 6 Güvenli olmaması

7 Kalabalık ve gürültülü olması 8 Spor olanaklarının bulunmaması

9 Çocuk oyun alanlarının bulunmaması 10 Ana trafik yollarının yanında yer

11 Kullanışlı olmaması (basamak ve engellerin çok olması)

12 Parkta sunulan hizmetlerin kalitesiz olması

13 Parktaki insanların davranışları

14 Bilgi verici, yönlendirici levhaların olmaması

15 Çöp kutusu, bank ve aydınlatmaların yetersiz olması

16 Parkın tahrip edilmesi

17Parkta sikayette bulunabilecek bir yerin olmaması

18 Gıda kontrolünün olmaması

19 Alısveris alanlarının olmaması

20 Diger ……..

20. Bu parkta yer almasını istediğiniz olanaklar nelerdir?

(En fazla 3 uygun şıkkı işaretleyiniz)

1 Bakımlı, geniş ve temiz yeşil alanlar

2 Çay bahçesi, lokanta, büfeler

3 Yürüyüş yolları 4 Bisiklet yolları 5 Futbol sahası

6 Tenis kortu 7 Golf alanı 8 Basketbol / voleybol alanı

9 Buz pateni 10 Fuarlar 11 Kurslar(fotoğraf, seramik)

12 El sanatları sergileri 13 Kütüphane 14 Bitki ve hayvanların tanıtıldığı özel bahçeler

15 Yetişkin ağaçlar ve çiçek gösterileri 16 Eğlence olanakları (lunapark)

17 Düzenli tiyatro gösterileri ve konserler

18 Havuzlar, şelaleler, yüzme havuzları ve su oyunları

19 Gösteri ve toplantı meydanları

20 Çok miktarda oturma yeri 21 Diğer ……

21. Bu parka geliş amaçlarınız nelerdir? (1 den fazla seçenek işaretlenebilir)

1 Açık havada zaman geçirmek 2 Spor yapmak 3Çocukları dolaştırmak 4 Tanımadığı insanlarla aynı yerde olmak 5Piknik yapmak 6 Köpek gezdirmek

7 Su ile ilgili aktivitelere katılmak 8 Kent yaşamını baskısından kurtulmak

9 Parktaki hizmetlerden yararlanmak 10 Su ve yeşilliği izleyerek dinlenmek

11 Arkadaşlarla buluşmak ve sohbet etmek 12 Diğer…

22. Bu parkta genellikle ne tür aktiviteler yaparsınız? (1 den fazla seçenek işaretlenebilir)

1 Parktaki hizmetlerden yararlanmak(Restoran, kafeterya, vb)

2 Suya dayalı aktivitelerden yararlanmak (Deniz bisikleti, kayık turu vb)

3 Yürüyüş veya koşu yapmak 4 Çocuk bahçesine gitmek

5 Gazete- kitap okumak 6 Piknik yapmak

7 Yeni insanlarla tanışmak 8 Çimlere uzanmak

9 Banka oturmak ve çevreyi izlemek 10 Açık havada dolaşmak

11 Diğer…

23. Merinos / Kültür Parkı'nı genel olarak beğenmenizin nedenleri nelerdir? (1 den fazla seçenek işaretlenebilir)

1 Yalnız kalabilme şansı 2 Parkın manzarası

3 Su kıyısı ve suya dayalı aktivitelerin olması 4 Açık alanda dolaşabildiğim 5 Parktaki olanaklar (Çay bahçesi, Restoran, Çocuk bahçesi, Dağ kızağı)

6 Parktaki etkinlikler(Konser, Fuar, Kurs vb.) 7 Diğer…

24. Bu parkta sunulan hizmetlerin fiyatı sizce uygun mu?

1 Evet 2 Hayır

25. Merinos / Kültür Parkı'na her gelişinizde ortalama ne kadar harcama yaparsınız?

1. 0 2. 20 3. 40 4. 60 5. 80 den fazla

26. Merinos parkı ve Kültür parkı arasından neden bu parkı seçtiniz ?

1 Bilmiyorum 2 Daha güvenli 3 Daha fazla kullanım alanı var

4 Daha ucuz 5 Daha eğlenceli 6 Parkta dinlenme mekanı daha fazla

7 Manzarası daha güzel 8 Estetiği daha güzel 8 İnsanlar daha cana yakın

9 Diğer...

…

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Mahmut Murat KUTKU

Doğum Yeri : Bursa

Doğum Tarihi : 18/07/1987

Medeni Hali : Evli

Yabancı Dili : Pre-Intermediate Seviyesi

Adres : Garipçe mahallesi Atatürk Bulvarı Ulucamii karşısı Kutku apartmanı No: 56 Kat :4 Bursa/Karacabey

Tel : 0534 982 0404

E-posta : mahmut_kutku@hotmail.com

Eğitim Durumu (Kurum ve Yıl)

Lise : Bandırma Kültür Eğitim Vakfı Özel lisesi (2001-2005)

Lisans : Ankara Üniversitesi Çankırı Orman Fakültesi (2005-2011)

Yüksek Lisans : Çankırı Karatekin Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Orman Mühendisliği (2011-2019)

Çalıştığı Kurum/Kurumlar ve Yıl

Bursa Orman Bölge Müdürlüğü Mustafakemalpaşa İşletme Müdürlüğü Karacabey, Karadağ, Yeniköy İşletme Şefliklerinde (2015-2017)

Yalova Rüzgar Enerjisinde Elektrik Üretim A.Ş (2017-Halen devam etmekte)